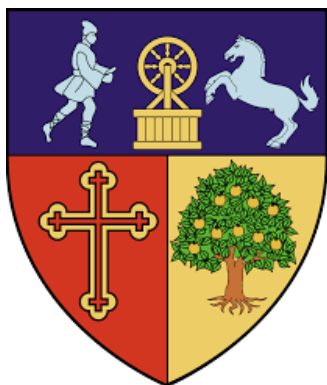




STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

COMUNA MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

PERIOADA

2022 - 2025

CUPRINS

INTRODUCERE.....	2
I. CONTEXTUL DEZVOLTĂRII	
1.1 Etapele elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală.....	5
1.2 Contextul general.....	13
1.3 Contextul european.....	39
1.4 Contextul național.....	43
II. REGIUNEA DE DEZVOLTARE OLTENIA.....	55
III. PREZENTAREA JUDEȚULUI VÂLCEA.....	96
IV. PREZENTAREA COMUNEI MĂLDĂREȘTI	
4.1. Prezentarea generală a comunei Măldărești.....	122
4.2. Scurt istoric al comunei Măldărești.....	124
V. STABILIREA STRATEGIEI	
5.1. Priorități și scenarii de dezvoltare.....	132
5.2. Agricultură.....	145
5.3. Mișcare naturală.....	148
5.4. Mișcare migratorie.....	149
5.5. Forță de muncă.....	150
5.6. Nivel de trai.....	150
5.7. Siguranța populației.....	151
5.8. Economie.....	151
5.9. Sistem de sănătate.....	152
5.10. Mediu.....	152
5.11. Administrația publică.....	153
VI. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE LOCALĂ – PROIECTE VIZATE	
6.1. Analiza SWOT.....	155
6.2. Rezultat analiza SWOT.....	179
6.3. Portofoliu de proiecte -Planul de acțiune.....	184
VII. DETALIILE PROIECTELOR ȘI PLANUL DE DEZVOLTARE GENERALA	
7.1. Strategia de dezvoltare locală.....	195
VIII. IMPLEMENTARE, MANIPULARE SI EVALUARE A STRATEGIEI	
8.1. Implementare si monitorizare.....	211
8.2. Indicatori de evaluare.....	220
IX. Surse de informații.....	221

INTRODUCERE

Existența unei strategii de dezvoltare locală ajută la crearea unei viziuni asupra comunității pe care ne-o dorim în viitor, ne oferă imaginea completă asupra modului în care economia, mediul, infrastructura și aspectele sociale se pot îmbunătăți. Prin elaborarea strategiei se oferă un cadru de lucru, astfel, după analiza nevoilor și a perspectivelor comunității, se stabilesc obiective de dezvoltare și se concretizează o serie de priorități și măsuri pentru îndeplinirea obiectivelor.

Strategia de dezvoltare pune la dispoziția autorităților locale un ghid în vederea îmbunătățirii vieții în comună. Dacă în perioada 2014-2020 Uniunea Europeană a promovat prin Strategia “Europa 2020” un model de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, în prezent Comisia Europeană a reînnoit inițiativa “Calea către excelență”, pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urmă. În ceea ce privește inovarea “Calea către excelență” este o altă modalitate prin care Comisia Europeană ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget european 2022-2027. În acest sens, elaborarea unei strategii de dezvoltare locală integrată la nivel regional, național și european îmbunătățește semnificativ șansele de dezvoltare economică și socială durabilă, incluzivă și performantă. În contextul lipsei unei viziuni strategice pe termen mediu (2022-2025) și lung, ar duce la creșterea vulnerabilității comunității și la apariția unor riscuri sociale și economice prin imposibilitatea de a accesa fonduri comunitare.

Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a fi formulată o viziune strategică globală asupra procesului de dezvoltare a localității Măldărești. Strategia de Dezvoltare Locală a comunității din Măldărești pentru perioada 2022-2025 își propune să antreneze toți actorii locali importanți, cu scopul de a lua decizii favorabile dezvoltării locale, pentru a fi valorificate toate energiile și resursele locale, pentru a se atrage finanțări guvernamentale și europene. Administrația Publică Locală (Primăria și Consiliul Local) are rolul catalizator de a coagula toate elementele decizionale, dar și responsabilitatea principală pentru implementarea acestei strategii, însă eșecul sau succesul acestei implementări va influența dezvoltarea socială și economică a comunității din Măldărești, județul Vâlcea.

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele: imaginea asupra viitorului, creativitatea, flexibilitatea, activitatea, create pentru acțiuni, orientare spre schimbare, orientare spre un câștig durabil.

Prin prima caracteristică se înțelege că strategia este elaborată având în vedere viitorul regiunii pentru care aceasta este destinată, în cazul comunei Măldărești, Regiunea Oltenia. Astfel, strategia este parte a gândirii pe termen lung asupra viitorului regiunii în cauză. Creativitatea vizează faptul că prin intermediul strategiei sunt prezentate alternativele, posibilele scenarii de dezvoltare gândite astfel încât să se ia în considerare cât mai mult din potențialul de dezvoltare al regiunii. Caracterul flexibil al strategiilor de dezvoltare locală vine în sprijinul faptului că acestea avantajează sisteme care se adaptează în permanență condițiilor externe și modificării situației interne.

O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente pro active, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs. Principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă.

Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

O ultimă caracteristică ar fi aceea că scopul planificării strategice este orientat spre atingerea unei dezvoltări durabile. Conceptul "dezvoltare durabilă" a devenit tot mai important în ultimii ani odată cu evaluările finale realizate pentru multe programe internaționale orientate spre susținerea dezvoltării locale.

Este nevoie de o strategie de lucru bine structurată și optimizată, în vederea creării viziunii care să ducă la o imagine completă a viitorului, bazată pe obiective operaționale care să ajute la atingerea scopurilor principale privitoare la obiectivele stabilite.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA

2022-2025

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă intervenția dezvoltării diligente pe termen scurt, mediu și lung în comunitatea vizată, securizând și dezvoltând viitorul.

De la structurarea și dezvoltarea ideilor și valorilor care definesc comunitatea până la acțiunile practice și evaluarea acestora, Strategia de Dezvoltare Locală sintetizează seria de pași necesari obținerii instrumentului care să conducă la imaginea de ansamblu în ceea ce privește dezvoltarea comunității în care se acționează.

În vederea elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Măldărești, Județul Vâlcea, s-a inițiat planificarea strategică prin care reprezentanții comunității au stabilit și agreeat prioritățile fundamentale menite să conducă la trasarea și îndeplinirea obiectivelor pentru următorii ani.

Procesul de planificare are un caracter ciclic, însoțit de un sistem periodic de revizuire care să conducă cu ușurință la evaluarea și sustenabilitatea rezultatelor programate spre realizare în teritoriul discutat.

I.CONTEXTUL DEZVOLTĂRII

1.1. Etapele elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală

Strategia reprezintă cadrul care orientează alegerile ce determină natura și direcția unei comunități. Aceasta ajută la stabilirea unei direcții unitare pentru comunitate în termenii obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru orientarea acesteia spre atingerea scopului principal și a obiectivelor stabilite.

Această strategie stabilește obiectivele a căror implementare creează cadrul dezvoltării viabile comunității în vederea creșterii nivelului de viață a locuitorilor acestei comune. Principalele scopuri ale strategiei sunt următoarele:

- Inițierea dezvoltării infrastructurale și comunicaționale;
- Întărirea spiritului întreprinzător al populației în domeniul serviciilor de interes local;
- Dezvoltarea sistemului de instituții democratice pentru a ajuta stabilitatea populației în comună;
- Întărirea și dezvoltarea potențialului economic al populației prin creșterea competitivității pe piața firmelor locale, prin creșterea gradului de preocupare și prin apariția surselor alternative de venit;
- Dezvoltarea comunei în conformitate cu cerințele și modelele de succes vest europene;
- Pregătirea resurselor umane, a competitivității acesteia, sporirea gradului de inovație a acesteia și a capacității de reînnoire.

Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2022 – 2025 a comunei Măldărești își propune să se alinieze la obiectivele generale prin:

- reducerea șomajului și combaterea sărăciei prin dezvoltarea de noi locuri de muncă;
- măsuri eficiente de incluziune socială

- implicarea activă în reducerea abandonului școlar în învățământul preuniversitar;
- creșterea eficienței energetice a gospodăriilor și locuințelor și creșterea spațiului de locuit inclusiv prin dezvoltarea unor programe de realizare a unor locuințe sociale;
- sprijinirea tinerilor, a micilor fermieri, dar și a întreprinderilor mici și mijlocii care doresc să investească în sectorul agricol și non- agricol;
- dezvoltarea agriculturii ca motor de dezvoltare locală;
- gestionarea riscurilor în cazul hazardelor naturale;
- utilizarea eficientă a resurselor.

→ ETAPA 1

Colectarea datelor și analiza acestora:

- determinarea bazei economice;
- evaluarea structurii pieței forței de muncă;
- evaluarea nevoilor pieței forței de muncă;
- examinarea oportunităților și a constrângerilor dezvoltării economice;
- examinarea /evaluarea capacității instituționale locale.

Etapa culegerii datelor este una extrem de importantă pentru întreg procesul elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală. Adunarea datelor se realizează pe două niveluri:

Nivelul unu cuprinde cea mai mare parte a datelor care au fost culese direct de la primăria Măldărești. În această fază beneficiarul a completat cât mai exact și folosind date cât mai recente formularul privind evaluarea localității și a zonei pentru care se elaborează planul de dezvoltare.

Un al doilea nivel presupune documentarea care s-a făcut folosind sursele statistice oficiale, cum ar fi: bazele de date ale comisiilor județene sau naționale de statistică, alte surse și statistici oficiale. Acest tip de date permite o încadrare mai bună a zonei într-un context mai larg.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

În final, colectarea datelor pe cele două nivele a condus la constituirea unei baze de date cuprinzătoare despre localitatea Măldărești, dar și despre regiunea din care comunitatea face parte.

Etapa de culegere a datelor include în mod obligatoriu și aspecte ce vizează comunitatea în ansamblu: capacitatea instituțiilor locale de a administra sau de a iniția proiecte de dezvoltare locală, sprijinul din partea comunității etc..

Pentru Faza 1, principalul tip de activitate a constat în culegerea de date care să permită diagnoza spațiului pentru care se elaborează planul de dezvoltare locală și regional.

**Lista cu principalele domenii, criterii și indicatorii folosiți pentru
diagnoză:**

Domeniul	Criteriul	Indicatorii
Fizico-geografic	Forme de relief Plasare geografică Factori de risc natural Zone naturale protejate	1. Inventarul principalelor forme de relief; 2. Menționarea principalelor căi de acces - rutier, căi ferate, aerian; 3. Distanța până la centre urbane mari; 4. Menționarea zonelor supuse la factorii de risc natural; 5. Indicarea zonelor naturale protejate.
Populația	Mărimea populației Densitatea Evoluția populației Factori de creștere a populației	1. Numărul populației; 2. Locuitori/km ² ; 3. Evoluția populației în ultimii 50 de ani; 4. Rata medie a mortalității în ultimii zece ani; 5. Rata medie a natalității în ultimii zece ani; 6. Numărul celor plecați definitiv din localitate în ultimii 10 ani; 7. Numărul celor stabiliți în localitate în

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

		ultimii 10 ani; 8.Indicele de îmbătrânire a populației (persoane de peste 60 de ani/0-14 ani); 9.Indicele de înnoire a forței de muncă (pop. între 15-29 ani/30-44 ani).
Locuirea	Potențial agricol Potențial forestier Potențial turistic Potențial industrial Structura proprietății agricole Gradul de ocupare a populației	1.Ponderea locuințelor cu instalații de apă; 2.Ponderea locuințelor care dispun de gaze naturale; 3.Ponderea locuințelor construite înainte de 1970; 4.Ponderea locuințelor construite după 1995; 5.Ponderea locuințelor construite din materiale durabile.
Economia	Potențial agricol Potențial forestier Potențial turistic Potențial industrial Structura proprietății agricole Gradul de ocupare a populației	1.Teren agricol /locuitor; 2.Structura folosinței terenului agricol; 3.Număr de animale la 100 ha; 4.Suprafața medie a exploatației individuale; 5.Suprafață forestieră /locuitor; 6.Număr de gospodării în circuitul agro-turistic; 7.Număr de locuri de cazare în hoteluri; 8.Număr de locuri de cazare în campinguri; 9.Gradul de complexitate a activităților industriale; 10.Prelucrarea produselor agricole; 11.Ponderea suprafețelor agricole private din totalul suprafețelor agricole; 12.Suprafața medie a exploatațiilor de tip asociativ cu personalitate juridică; 13. Suprafața medie a exploatațiilor de tip asociativ familial; 14. Populație activă ocupată la 1000 de locuitori;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

		15. Ponderea populației active neagricole în totalul populației active.
Echiparea tehnică	Alimentare cu apă în sistem centralizat Alimentare cu energie electrică Alimentare cu gaze naturale Racordarea la rețele telefonice Accesul la căile de transport	1.Apă potabilă distribuită: m3/locuitor/an; 2.Gradul de electrificare a gospodăriilor; 3.Distribuția de gaze naturale; 4.Gradul de racordare a gospodăriilor la rețeaua de telefonie; 5.Accesul la rețeaua rutieră sau feroviară.
Social	Sănătate Învățământ Comunicații Mortalitate infantilă	1.Nr. de medici în localitate (număr de locuitori la un medic); 2.Nr. de elevi/cadru didactic; 3.Nr. de abonamente TV/1000 loc.; 4.Decese sub 1 an/1000 de nașcuți vii.
Mediu/ecologie	Aer Apă Sol Păduri	1.Calitatea aerului; 2.Calitatea apei; 3.Soluri afectate de factori de limitare a calității; 4.Procentul suprafețelor de păduri afectate de fenomene de uscare și defrișare din totalul suprafeței forestiere.

Pentru fiecare din domeniile menționate i-au fost cerute beneficiarului, pe lângă datele statistice, și inițiativele sau încercările acestuia de a obține finanțări nerambursabile. De asemenea, s-a consemnat existența sau nu a studiilor de fezabilitate, alt gen de studii sau baze de date care ar fi utile în procesul de documentare și mai apoi de elaborare a strategiei de dezvoltare.

Plecând de la această bază de date urmează un alt pas important pentru elaborarea planului de dezvoltare și anume analiza SWOT. Specificul analizei SWOT este că ea studiază concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi.

În cadrul analizei SWOT se evaluează mai întâi specificul intern al entității Măldărești, punctele forte și punctele slabe. Apoi se analizează influențele

exterioare, efectele pozitive fiind considerate ca posibilități, iar cele negative ca pericole.

→ ETAPA 2

Stabilirea strategiei de dezvoltare locală:

- stabilirea scopurilor și criteriilor de dezvoltare;
- identificarea posibilităților de acțiune;
- dezvoltarea unei strategii pe obiective operaționale de dezvoltare.

În urma analizei SWOT au fost identificate punctele forte și cele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și pericolele existente la nivelul unei comunități. Acest tip de analiză a permis identificarea direcțiilor de dezvoltare locală.

Până la nivelul acestei etape culegerea și analiza datelor existente a fost făcută doar de grupul de analiză care coordonează activitățile privind elaborarea strategiei de dezvoltare. La acest capitol în elaborarea strategiei de dezvoltare am inclus două puncte esențiale și anume:

- a) Obiective strategice de dezvoltare;
- b) Obiective operaționale.

Primul punct cuprinde: enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

La al doilea punct al acestei faze sunt prezentate obiectivele operaționale de dezvoltare în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/regiunii.

În alegerea subprogramei, cel mai important considerent este inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității Măldărești.

→ ETAPA 3

Selectarea proiectelor de dezvoltare locală:

În această etapă sunt prezentate programele și proiectele de dezvoltare care vor fi incluse în strategia de dezvoltare. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, în funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agendă. Aici au loc:

- identificarea proiectelor de dezvoltare posibile;
- evaluarea viabilității proiectelor:
 - din punct de vedere al comunității;
 - al plasării;
 - comercial;
 - al implementării.

În cadrul acestei etape s-a impus o colaborare apropiată între grupul care elaborează planul strategic și instituția administrației publice locale (APL) Măldărești. Acest tip de colaborare a avut o dublă motivație:

- grupul de experți a avut o anumită viziune în ceea ce privește politicile de finanțare pentru proiectele de dezvoltare locală sau comunitară,
- instituția administrației publice locale a cunoscut cel mai bine care sunt resursele locale (financiare și nefinanciare) care pot fi alocate în cadrul unor proiecte de dezvoltare.

→ ETAPA 4

Construcția planurilor de acțiune:

Această fază cuprinde următoarele puncte:

- pre-evaluarea rezultatelor proiectelor;
- menționarea nevoilor pentru realizarea proiectului;
- menționarea alternativelor financiare.

→ ETAPA 5

Specificarea detaliilor din proiecte:

Aici au loc:

- pregătirea planurilor de dezvoltare;
- realizarea studiilor de fezabilitate detaliate;

- dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea programului.

→ **ETAPA 6**

Pregătirea planului de dezvoltare general și implementarea:

Această fază se referă la:

- stabilirea orarului pentru implementarea programului de dezvoltare;
 - precizarea nevoilor de natură financiară;
- derularea programului general de dezvoltare.

Fazele 1, 2 și 3 țin mai ales de partea de planificare strategică. În schimb, fazele 4, 5 și 6 țin mai ales de implementare.

Pe lângă agenții de dezvoltare implicați în aceste activități se impune și cooptarea unor specialiști în domeniile pentru care se elaborează aceste proiecte de dezvoltare locală. Aceștia trebuie să fie în măsură să precizeze detaliile de natură tehnică și financiară care să asigure condițiile pentru implementarea proiectelor, dar și să susțină autoritatea locală, agenții de dezvoltare locală în vederea construirii capacității locale de aplicare practică a programelor cuprinse în strategia de dezvoltare.

1.2. Contextul general

România acordă o importanță deosebită ONU, organizație cu vocație universală, care reprezintă cadrul multilateral cel mai extins pentru abordarea marilor teme globale, inclusiv aspecte legate de dezvoltarea pe termen lung. Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului au reprezentat pentru România un instrument complementar de mobilizare, la nivel intern, în domeniul dezvoltării economice și sociale.

Agenda 2030 depășește cu mult Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, menținând teme precum eradicarea sărăciei, educația și sănătatea și abordând noi teme precum societățile pașnice și inclusive. Toate țările trebuie să se asigure că politici adecvate sunt pregătite pentru implementarea Agendei. Țările trebuie să promoveze instituții eficiente și inclusive și să creeze politici bazate pe statul de drept, drepturile omului, egalitatea de gen și creșterea implicării femeilor.

România susține pe deplin ideea că Agenda 2030 trebuie implementată de către instituțiile locale, răspunzând direct nevoilor cetățenilor. Nevoile, interesele și grijile acestora trebuie soluționate prin definirea unor strategii de dezvoltare locală și națională.

România este angajată să implementeze Obiectivele de Dezvoltare Durabilă la nivel național și a revizuit Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, pentru a integra Obiective de Dezvoltare Durabilă. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor.

În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare. Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

Ca membru al Uniunii Europene, România contribuie la îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă nu numai din perspectivă națională, dar și la nivel internațional, prin sprijinul pe care îl acordă țărilor mai puțin dezvoltate, prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare.

Experiența acumulată de România în procesul de tranziție este de a susține eforturile țărilor interesate de a beneficia de un astfel de sprijin.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă

Transformarea lumii noastre, este o versiune, a cadrului conceptual al dezvoltării durabile, structurate pe un pachet de 17 obiective de dezvoltare durabilă, susținute prin 169 de ținte subiacente. Agenda 2030 solicită acțiuni din partea tuturor țărilor, sărace, bogate și cu venituri medii. Recunoaște că încetarea sărăciei trebuie să fie însoțită de un plan care să contribuie la creștere economică și abordează o serie de nevoi sociale, inclusiv educație, sănătate, protecție socială și locuri de muncă, abordând în același timp problemele combaterii schimbărilor climatice și protecția mediului. Aceasta acoperă, de asemenea, aspecte precum inegalitatea, infrastructura, energia, consumul, biodiversitatea, oceanele și industrializarea. Agenda promovează implicarea tuturor părților interesate, prin democratizarea procesului decizional pe tema dezvoltării durabile.

Se subliniază responsabilitatea și rolul generațiilor tinere pentru crearea dezvoltării durabile. În cadrul UE, începând cu anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în Strategia pentru o Europă Extinsă, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru crearea unor comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În 2010, ca o continuare a dezvoltării durabile a UE, a fost adoptată Strategia Europa 2020 de promovare a creșterii inteligente (bazată pe: educație, cercetare, inovare), durabile (bazată pe reducerea emisiilor de carbon, eficiență energetică, resurse regenerabile) și incluzive (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.). Alături de statele membre și respectând principiul subsidiarității, UE s-a angajat să devină lider în punerea în aplicare a Agendei 2030 și, implicit, a celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Comisia Europeană a prezentat în 22 noiembrie 2016 Comunicarea „Pașii următori pentru un viitor european durabil”.

Documentul prezintă răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 și confirmă integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul politicii europene și în prioritățile actuale ale Comisiei Europene, evaluarea situației și identificarea celor mai relevante preocupări privind durabilitatea. Prin această comunicare, Uniunea Europeană s-a angajat în favoarea unei dezvoltări durabile prin care „să asigure o viață demnă pentru toți, respectând limitele planetei, care să reunească prosperitatea și eficiența economică, societăți pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediu”.

Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități, își propune abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Ca membră a comunității internaționale, dar mai ales ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național. În vederea implementării acestor obiective de dezvoltare durabilă, România a redactat un plan strategic din care redăm, succint, principalele orizonturi și ținte pentru 2030.

*Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILA a României 2030

FĂRĂ SĂRĂCIE

Globalizarea a contribuit la reducerea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor de reducere a sărăciei relative pentru a asigura o viață demnă pentru toți. În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează orientarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață echitabilă, demnă și prosperă.

Obiective 2021-2027:

- Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune social prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat

care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;

- Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială.

Ținte 2030:

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

FOAMETE „ZERO”

România a depășit, în mare măsură, problemele legate de foamete, dar se dezvoltă noi provocări legate de nutriție. Pentru o societate mai sănătoasă, trebuie dezvoltată o agricultură durabilă și conștientizarea importanței nutriției sănătoase.

România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva suprafeței agricole utilizate, motiv pentru care eficiența agricolă, consolidarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor de procesare alimentară sunt o prioritate.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România;
- Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de ovine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar;
- Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate;

- Susținerea și atragerea tinerilor fermieri;
- Creșterea numărului de fermieri activi, înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic;
- Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene;
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului.

Ținte 2030:

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014;
- Finalizarea cadastrului agricol;
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018;
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite;
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone;
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole;
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și a fructelor de pădure în zona montană;
- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

Îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui mod de viață sănătos și proactiv, favorizarea activităților sociale, prevenția și educația medicală. Abordarea sănătății și bunăstării populației trebuie să includă și abordarea bolilor psihice și a dizabilităților.

Obiective 2021-2027:

- Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos;
- Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități;

- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină;
- Implementarea unui sistem transparent și fiabil de pătrundere și gestionare a medicamentelor, dispozitivelor, aparaturii și tehnicii medicale pe piața din România, pentru creșterea accesului populației la tehnologii de diagnostic și tratament cât mai noi și performante.
- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente, dar și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

EDUCAȚIE DE CALITATE

Accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competente, implementarea pachetului social garantat, crearea normativelor pentru serviciile de educație timpurie;
- Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial;
- Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, de la educația timpurie ante preșcolară la studiile post-doctorale și învățarea pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea egalității de șanse indiferent de statut social, sex, religie, etnie sau capacități psihomotorii, îmbunătățirea coeficienților din formula de finanțare astfel încât să sprijine mai mult școlile dezavantajate;
- Stabilirea cadrului normativ pentru desfășurarea programelor de formare continuă și stimularea participării la asemenea programe; înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointeresarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural artistică, științifică, ecologică și educația prin sport.

Ținte 2030:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointerесării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenorialul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;

- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

EGALITATEA DE GEN

Într-o societate dezvoltată, genul cu care se naște cineva nu trebuie să influențeze perspectivele, demnitatea și calitatea vieții persoanei. Populația României este alcătuită din peste 51% femei. Deși s-au înregistrat progrese în domeniul egalității de gen, persistă unele provocări legate de concepțiile populației în privința rolului femeii în societate și familie, participarea femeilor la luarea deciziilor, disparitatea salarială și violența împotriva femeilor.

Obiective 2021-2027:

- Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul gospodăriei și familiei, îmbunătățirea serviciilor sociale relevante și concilierea obligațiilor profesionale cu viața personală și de familie având ca obiectiv creșterea implicării bărbaților în viața de familie și frecventarea cursurilor pentru tineri părinți;
- Reglementarea funcției de expert în egalitatea de șanse între femei și bărbați și a posibilității desemnării persoanelor cu aceste atribuții în toate instituțiile și autoritățile publice, precum și în companiile private cu peste 50 de angajați;
- Crearea unui sistem integrat de monitorizare și raportare privind cazurile de violență domestică;
- Includerea perspectivei de gen în programa școlară și în manuale;
- Organizarea unor campanii de informare și sensibilizare pentru combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor;
- Monitorizarea implementării dispozițiilor legale privind sănătatea sexuală și reproductivă și organizarea de campanii de informare pentru prevenirea și combaterea abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate.

Ținte 2030:

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatarei sexuale și a altor tipuri de exploatare;
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE

Pentru a prospera, ecosistemele planetei, societatea și economia au nevoie de apă proaspătă și curată, în cantități suficiente. De mai mulți ani, unul dintre elementele politicii UE este protecția sănătății cetățenilor săi prin accesul sigur la apă potabilă de calitate și sanitație.

Obiective 2021-2027:

- Promovarea și valorificarea durabilă a resurselor considerabile ale României de ape minerale (plate sau natural carbogazoase) pentru consum, precum și în scopuri terapeutice; folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa);
- Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametri bio-chimici acceptați;
- Asigurarea accesului la apă potabilă și la canalizare în zonele periferice ale orașelor și sprijinirea racordării unui număr sporit de gospodării la aceste rețele prin grija autorităților locale.

Ținte 2030:

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare;

- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă;
- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%;
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate;
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură;
- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.

ENERGIE CURATĂ ȘI PREȚURI ACCESIBILE

Cererea de energie este în continuă creștere la nivel global și numai prin eficientizarea și promovarea energiei regenerabile se poate face față nevoilor actuale și ale generațiilor viitoare. Sectorul energetic contribuie în mod esențial la dezvoltarea României prin influența profundă asupra competitivității economiei, a calității vieții și a mediului.

Obiective 2021-2027:

- Revizuirea și completarea cadrului legal, inclusiv în privința legislației fiscale în domeniul petrolului și gazelor; monitorizarea contractelor negociate și asigurarea transparenței procedurilor; întărirea puterii de decizie și independenței autorităților de reglementare și control;
- Liberalizarea și extinderea pieței de energie și interconectarea sistemelor energetice la nivel național și regional în vederea realizării unei rețele complementare și interactive de servicii (contorizare și rețele inteligente) și reducerii costurilor suportate de consumator;
- Menținerea unui mix energetic optim prin valorificarea resurselor proprii, diversificarea surselor de import și a destinațiilor de export, modernizarea și eficientizarea instalațiilor existente viabile, promovarea surselor regenerabile de energie și a tehnologiilor de conversie cu emisii reduse de carbon;
- Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor;

- Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară.

Ținte 2030:

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile;
- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;
- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile;
- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;
- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor;
- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ

Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului și asupra societății. Obiectivul urmărește creșterea economică durabilă și promovează munca și un trai decent pentru toți, indiferent de gen, locație geografică și descendență. Devine vitală implementarea principiului „nimeni nu rămâne în urmă”.

Obiective 2021-2027:

- Continuarea creării premiselor pentru aderarea la Zona Euro prin politici monetare prudente și măsuri de sprijinire a productivității și competitivității economiei românești;
- Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenorialului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor;
- Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației;
- Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau telemuncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program coerent pentru dezvoltarea turismului, inclusiv a agroturismului, generator de locuri de muncă și venituri considerabile, prin îmbunătățirea infrastructurii și căilor de acces la obiectivele turistice, profesionalizarea personalului și valorificarea înțeleaptă a tradițiilor culturale și specificului național;
- Valorificarea potențialului piețelor de capital și altor instrumente de finanțare, inclusiv a parteneriatelor public-privat.

Ținte 2030:

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației;
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenorialul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;
- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică;

- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți;
- Evoluția societății a impus un mod de viață accelerat, în care pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația, pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Infrastructura modernă este susținută de inovație pentru o industrie eficientă și durabilă. Promovarea industrializării necesită recunoașterea importanței „economiei bazate pe cunoaștere” pentru avantajul competitiv necesar.

Obiective 2021-2027:

- Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 65% în 2027 (în comparație cu 45% în 2020);
- Încurajarea și sprijinirea, în condiții de egalitate, a investițiilor străine directe ca și a eforturilor investiționale proprii ale capitalului autohton cu accent pe sectoarele de înaltă și medie tehnicitate, creatoare de valoare adăugată sporită și care înglobează realizările de ultimă oră ale cercetării și dezvoltării tehnologice moderne, inclusiv în domeniul industriei de apărare;
- Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii cercetării aplicative și inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere;
- Dezvoltarea programelor sectoriale de finanțare a cercetării aplicative atât din bugetul de stat, cât și prin stimularea investițiilor private și prin dezvoltare de parteneriate în acest sector.

Ținte 2030:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți;
- Îmbunătățirea siguranței rutiere;
- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale

- curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora;
- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere;
 - Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare;
 - Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare;
 - Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

INEGALITĂȚI REDUSE

Inegalitatea este un obstacol în procesul de dezvoltare al unei societăți durabile. Inegalitatea apare în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare etc. Unele grupuri vulnerabile, cum ar fi femeile cu dizabilități sau cele de etnie romă, se confruntă cu discriminare intersecțională, prin care mai multe caracteristici ale grupului sunt supuse fenomenelor discriminatorii, acesta devenind astfel în mod particular dezavantajat.

Acest obiectiv al reducerii inegalităților accentuează caracterul ideal și meritocratic al societății și, totodată, permite tuturor accesul la resurse.

Obiective 2021-2027:

- Reducerea polarizării sociale prin asigurarea creșterii constante, pe bază anuală, a veniturilor mici, alocațiilor pentru copii, tineri, vârstnici și persoane cu dizabilități, pensiilor, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate într-un quantum superior celui mediu pe economie;
- Sprijinirea dezvoltării activităților economice productive în mediul rural, pe lângă cele agricole, prin încurajarea antreprenorialului, asigurarea accesului la

internet pentru munca de la distanță, accesul sporit la serviciile de microfinanțare;

- Creșterea intermedierei financiare în mod durabil cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar;
- Promovarea fermă și monitorizarea permanentă a aplicării legislației existente în materie de incluziune socială pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv a persoanelor aparținând minorităților etnice sau de altă natură, în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale.

Ținte 2030:

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate;
- Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile;
- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.

ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

În România, conform statisticilor Băncii Mondiale, ponderea populației urbane a crescut la 54,4% în 2014, de la 34% în 1960. Conform Eurostat, media UE era de 72,5% în 2014.

Acest proces de urbanizare este într-o continua creștere, obligând orașele să devină deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile, pentru a face față schimbărilor socioeconomice și de mediu.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea procentului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac

- obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului;
- Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc);
 - Pregătirea din vreme a unor planuri de contingență pentru prevenirea și limitarea efectelor previzibile ale schimbărilor climatice;
 - Îmbunătățirea calității aerului;
 - Creșterea capacității instituționale a autorităților cu responsabilități în domeniul calității aerului de adaptare la cerințele de respectare a obiectivelor de calitate a aerului;
 - Valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale (artizanale, artistice, culinare); încurajarea dezvoltării în continuare a Agroturismului;
 - Promovarea unui set de măsuri teritoriale pentru zonele urbane în vederea dezvoltării acelor funcții și echipamente care pot asigura creșterea competitivității orașelor la nivel european și internațional.

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislative;
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel

național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială;

- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic;
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului;
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural;
- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ

Decuplarea creșterii economice de efectele negative asupra mediului necesită un nou model de consum și producție durabil. Dezvoltarea durabilă propune soluția unei producții mai eficiente, a unui management durabil al deșeurilor și activități în concordanță cu principiile protecției mediului. În termeni de consum, reciclarea este imperativă, acest lucru necesitând tranziția spre o economie circulară și conștientizarea cetățeanului de limitele planetei.

Obiective 2021-2027:

- Continuarea eforturilor pe plan național pentru ameliorarea productivității utilizării resurselor prin includerea unor ținte precise, riguros monitorizate, în toate strategiile sectoriale și de dezvoltare în profil teritorial în vederea alinierii la standardele europene și pregătirii trecerii la modelul economiei circulare;
- Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară prin schimbarea mentalității prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție;
- Reducerea risipei de alimente pe întregul traseu producție-transport procesare comercializare- consum, de la recoltarea în fermă la eliminarea finală a deșeurilor;

- Popularizarea și promovarea unor modele de producție și consum durabile prin campanii de informare pentru publicul larg și demersuri pentru extinderea acestor bune practici în programele educaționale școlare și extrașcolare;
- Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare;
- Promovarea instrumentelor care conduc la îmbunătățirea performanțelor de mediu, prin campanii de informare și conștientizare privind avantajele obținerii etichetei UE ecologice pentru produse și servicii, precum și a obținerii înregistrării în EMAS de către organizațiile publice sau private;
- Finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi;
- Ameliorarea procesului de urmărire statistico-economică și socială a modelelor de consum și de producție durabilă la nivel național, regional și local;
- Creșterea gradului de pregătire a societății pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor;
- - Introducerea unui cod al sustenabilității care permite o raportare complexă a atitudinii companiilor privind aplicarea principiilor dezvoltării durabile de raportare.

Ținte 2030:

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastic 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%);
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025;
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024;

- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

ACȚIUNE CLIMATICĂ

Impactul schimbărilor climatice, inclusiv schimbarea tiparelor climei, creșterea nivelului mării și a evenimentelor meteorologice extreme afectează România de astăzi. Dacă nu se iau în continuare măsuri de adaptare și diminuare a efectelor acestora, amenințările actuale, cum ar fi siguranța alimentară și deficitul de apă, pot lua amploare.

Obiective 2021-2027:

- Integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în strategiile și politicile de dezvoltare sectorială și armonizarea lor intersectorială;
- Conștientizarea iminenței schimbărilor climatice atât la nivelul politic al instituțiilor statului, cât și în rândul tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă.

Ținte 2030:

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale;
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate;
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie;
- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

VIAȚA ACVATICĂ

Viața marină, clima, economia și bunăstarea socială depind de existența unor mări sănătoase. Schimbările climatice și concurența pentru resursele naturale adaugă presiuni suplimentare asupra mediului marin. Schimbarea climei

și exploatarea nedurabilă a mediului acvatic constituie principalele amenințări pentru oceane și mări.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea colaborării internaționale cu statele dunărene pentru îmbunătățirea stării ecologice a apelor Dunării și reducerea impactului negativ al afluenților asupra ecosistemelor marine la vărsarea în Marea Neagră;
- Gestionarea durabilă a resurselor acvatice vii printr-o abordare ecosistemică a activităților de pescuit;
- Întărirea capacității României de combatere a pescuitului INN;
- Susținerea programelor de cercetare pentru protecția și conservarea ariilor protejate și a resurselor acvatice vii.

Ținte 2030:

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;
- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;
- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement;
- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil al resurselor acvatice vii.

VIAȚA TERESTRĂ

Societatea umană a creat o „amprentă” imensă pe Pământ, iar acest impact impune asumarea unei responsabilități sporite, un management responsabil și activități corelate în domeniul protecției mediului. Pădurile sunt fundamentale pentru viața pe planetă. Gestionarea durabilă a acestora are un rol esențial în abordarea provocărilor globale actuale, precum și în combaterea reducerii biodiversității, a degradării solurilor și a prevenirii schimbărilor climatice.

În plus, pădurile reprezintă un furnizor important al unei game largi de servicii ecosistemice care îmbunătățesc calitatea vieții, oferind numeroase

avantaje pentru mediu, societate și economie, cum ar fi asigurarea securității alimentare, creșterea disponibilității apei și sporirea protecției așezărilor umane. România a intrat în UE cu un capital natural valoros, în unele cazuri, acesta având caracter de unicat. Această contribuție trebuie să fie recunoscută și apreciată ca atare, inclusiv sub raportul sustenabilității financiare a investițiilor necesare pentru conservarea resurselor și menținerea serviciilor oferite de ecosistemele naturale la standardele stabilite la nivelul ONU și UE.

Obiective 2021-2027:

- Păstrarea poziției României ca țară cu cea mai mare diversitate biogeografică din Europa atât prin integrarea în continuare a politicilor de mediu în toate strategiile naționale și sectoriale relevante, cât și prin îmbunătățirea infrastructurii de mediu, conform standardelor și practicilor UE și prevederilor convențiilor internaționale asumate de România;
- Refacerea și completarea băncilor de date genetice, în special pentru speciile autohtone sau endemice, precum și sprijinirea activităților de cercetare științifică în acest domeniu;
- Asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale;
- Atragerea și cointeresarea comunităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, inclusiv a asociațiilor de vânătoare și pescuit sportiv, în acțiunile de combatere eficientă a braconajului, precum și de conservare a habitatelor sensibile și a biodiversității; compensarea pierderilor de venit ale proprietarilor de păduri sau de terenuri agricole situate în ariile naturale protejate.

Ținte 2030:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede;
- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial;

- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;
- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural.

PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

Dezvoltarea durabilă este și o paradigmă de funcționare a unei societăți echitabile. Această abordare implică o societate pașnică în care beneficiile dezvoltării durabile promovează accesul la justiție pentru toți și crearea unor structuri legislative și instituționale eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea va conștientiza și își va însuși această perspectivă ca pe o realitate firească.

Obiective 2021-2027:

- Aplicarea riguroasă a prevederilor legale existente privind combaterea și condamnarea oricăror acte de violență, abuz, exploatare, trafic de persoane sau discriminare de orice fel, îndeosebi în privința copiilor, femeilor sau persoanelor cu dizabilități, indiferent de rasă, religie, gen sau orientare sexuală;
- Reforma regimului de executare a pedepselor prin modernizarea instituțiilor de detenție, consolidarea sistemului de probațiune și aplicarea dispozițiilor legale privind reintegrarea socială a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni privative sau neprivative de libertate;
- Măsuri pentru identificarea unor posibilități de continuare a colaborării interinstituționale, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au fost sancționate penal;
- Redactarea și începerea implementării unei strategii naționale pentru încurajarea creșterii demografice;
- Asigurarea unui tratament corect și nediscriminatoriu pentru cetățenii români aflați temporar la muncă în străinătate prin intervenții oficiale de susținere a intereselor acestora pe lângă autoritățile statelor respective;

- Utilizarea extinsă a tehnicilor digitale avansate în elaborarea și modelarea integratoare a programelor și proiectelor de dezvoltare în vederea optimizării deciziilor privind stabilirea priorităților și alocarea rațională a resurselor financiare pe criterii de rentabilitate și competitivitate.

Ținte 2030:

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție;
- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;
- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe;
- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;
- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;
- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile;
- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;
- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

**PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA
OBIECTIVELOR**

România, ca membră a comunității internaționale și a familiei europene, își asumă responsabilitatea de a se implica în efortul comun pentru sprijinirea dezvoltării durabile. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare publică (națională și internațională) pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030.

Obiective 2021-2027:

- Sprijinirea unor soluții realiste, favorabile țărilor în curs de dezvoltare în cadrul dezbaterilor interguvernamentale din cadrul UE, a ONU, precum și a instituțiilor sale specializate pe tema dezvoltării durabile;
- Încurajarea investițiilor și altor activități economice ale unor întreprinzători din România, precum și a proiectelor bazate pe voluntariat, în special la inițiativa tinerilor, care au ca obiect promovarea principiilor și practicilor dezvoltării sustenabile în țări mai puțin dezvoltate;
- Sprijinirea comunităților de români din străinătate prin asigurarea accesului la cursuri de limbă și cultură românească și dezvoltarea lectoratelor de limbă și literatură română în cadrul universităților din Europa și din lume.

Ținte 2030:

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030;
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate;
- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică;

Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea pro activă pe plan european și internațional. Prin strategia “Europa 2020” Uniunea Europeană a promovat, în perioada 2014-2020, un model de creștere mai inteligent, mai durabil și mai incluziv, prin care s-a promovat noul concept de dezvoltare europeană, în baza căruia se asigură suport financiar de la bugetul Uniunii Europene și se deschid noi oportunități pentru valorizarea resurselor locale în condițiile unei guvernante economice mai bine coordonate la toate nivelurile de administrare.

În prezent, Comisia Europeană a reînnoit inițiativa “Calea către excelență” pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea. Inițiativa va ajuta regiunile să-și conceapă, să-și actualizeze și să-și ajusteze strategiile de specializare inteligentă. Altfel spus, strategiile de inovare care se bazează pe domenii de nișă dețin atuuri concurențiale, înainte de începerea perioadei bugetare 2021-2027.

Totodată, inițiativa va ajuta regiunile să identifice resursele U.E. adecvate pentru finanțarea proiectelor inovatoare și să se asocieze cu alte regiuni care dețin atuuri similare pentru a crea clustere de inovare. Alături de propunerile Comisiei, privind viitoarea politică de coeziune și de noul program “Orizont Europa” și în conformitate cu noua agendă pentru cercetare și inovare a Comisiei, inițiativa “Calea către excelență” este o altă modalitate prin care Comisia ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget pe termen lung al U.E., pentru perioada 2021-2027. Astfel, prioritățile investiționale mijlocite optim de U.E. sunt:

- Europa mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- Europa mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- Europa conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
- Europa mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- Europa mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în U.E.

În acest sens, redactarea unei strategii de dezvoltare locală integrate în dezvoltarea regională și însușirea acesteia de către factorii de decizie de la nivel local îmbunătățește șansele unei creșteri economice și sociale durabile, incluzive și performante. Includerea proiectelor de dezvoltare locală în noua strategie de dezvoltare locală crește impactul vizat de aceasta. Lipsa unei strategii de dezvoltare locală, a unei viziuni strategice împărtășite de comunitate, ar conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate economică la apariția unor riscuri sociale și economice. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

definitiviu pentru a formula o viziune globală, coerentă și modernă asupra procesului de dezvoltare durabilă a localității, pentru perioada 2022-2025, cu corelare cu cea a județului Vâlcea și a Regiunii Sud-Vest.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Măldărești pentru perioada 2022 – 2025 își propune să se alinieze la obiectivele generale prin:

- reducerea șomajului și combaterea sărăciei prin dezvoltarea de noi locuri de muncă;
- măsuri eficiente de incluziune socială;
- implicarea activă în reducerea abandonului școlar în învățământul preuniversitar;
- creșterea eficienței energetice a gospodăriilor și locuințelor și creșterea spațiului de locuit inclusiv prin dezvoltarea unor programe de realizare a unor locuințe sociale;
- sprijinirea tinerilor, a micilor fermieri, dar și a întreprinderilor mici și mijlocii care doresc să investească în sectorul agricol și non- agricol;
- gestionarea riscurilor în cazul hazardelor naturale;
- utilizarea eficientă a resurselor.

1.3. Contextul european

Europa trece printr-o perioadă de transformare. Efectele crizei economice care a debutat în 2008, accentuate de criza pandemică apărută în 2019 au anulat ani de progrese economice și sociale și au pus în evidență deficiențele structurale ale economiei Europei. Obiectivul strategiei „EUROPA 2020” care se continuă și în perioada 2021-2027, este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021-2027, va fi semnificativ modificată față de sistemul anterior. În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Se preconizează cinci priorități investiționale.

1. **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, prin punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
4. **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a

învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

5. **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile

Investițiile în dezvoltare regională se axează prioritar pe obiectivele 1 și 2.

Acestor priorități le sunt alocate 65 % - 85 % din resursele FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională) și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Astfel, au fost stabilite cinci priorități investiționale la nivelul UE, ce vizează:



Europa mai inteligentă:

Componenta de Cercetare și Inovare va fi în continuare o prioritate de finanțare ce presupune dezvoltarea și consolidarea capacităților de cercetare și inovare ale organizațiilor prin crearea unor sisteme atractive de inovare (de ex. Sisteme SMART în Sănătate) și adaptarea tehnologiilor avansate pentru crearea unui sistem antreprenorial solid.

În cadrul dezbaterilor ce vizează Competitivitatea, autoritățile prioritizează facilitarea accesului la finanțare a IMM-urilor, sprijinirea acestora pentru internaționalizare și pentru investiții în noi tehnologii.

Digitalizarea este de asemenea un obiectiv ce vine în beneficiul cetățenilor, al companiilor și autorităților publice de nivel național și nu numai.

În contextul unei economii bazate pe cunoaștere, vor fi dezvoltate la nivelul IMM-urilor competențele pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat, inclusiv organizarea de stagii de pregătire practică, formare pentru implementarea standardului - Sistem de Management al Inovării în Companii. Totodată, este vizată dezvoltarea capacității

administrative a actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă.



Europa mai verde

Daca ne gândim la proiectele din Energie, ca și obiective specifice propuse, menționăm promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, promovarea energiei din surse regenerabile și dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E (Rețele Transeuropene de Energie).

Având în vedere că trăim într-o perioadă în care consecințele schimbărilor climatice și criza apei sunt principalele riscuri, Comisia Europeană sprijină finanțarea proiectelor care promovează:

- adaptarea la schimbările climatice.
- prevenirea riscurilor și reziliența la dezastre.
- gestionarea sustenabilă a apei.

Pentru promovarea tranziției către o economie circulară, se vor realiza investiții de extindere și îmbunătățire a sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor, pentru a crește procentul de reutilizare și reciclare a acestora, pentru a preveni generarea cantităților suplimentare de deșeuri și a asigura devierea de la “soluțiile” de depozitare pe scară largă.



Europa conectată

O parte din finanțarea alocată României pentru perioada 2021-2027 (aprox. 30,6 mld. euro) va fi destinată obiectivului conectivitate, adică acelor investiții prin care se va facilita dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală. Totodată, se vor avea în vedere și investițiile în infrastructură de bandă largă, de foarte mare capacitate, de tip Broadband.



Europa mai socială

Prin această operațiune, se urmărește implementarea Pilonului european al drepturilor sociale, respectiv investiții pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii prin politici active în domeniul pieței forței de muncă (ocupare), prin anticiparea nevoilor în materie de competențe și prin sprijinirea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii. De asemenea, vor fi avute în vedere investițiile care vor îmbunătăți calitatea, eficacitatea și relevanța pieței forței de muncă, prin crearea unor sisteme de educație și formare performante. Și nu în ultimul rând, investițiile care favorizează incluziunea activă, pentru promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, pentru consolidarea accesului la servicii de calitate, pentru abordarea problemei privării materiale și asigurarea de locuințe, asistență medicală și infrastructură de îngrijire pe termen lung.



Europa mai apropiată de cetățenii săi

Sunt sprijinite proiectele strategice de dezvoltare durabilă care au ca scop investiții în turism, investiții în infrastructură din domeniul cultural, investiții în patrimoniul cultural, investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice.

Perioada de programare 2021-2027 este caracterizată de o abordare personalizată a dezvoltării regionale. Astfel, sunt păstrate o parte dintre metodele de alocare a fondurilor (ex: PIB-ul pe cap de locuitor) și introduse noi criterii de selecție (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice, primirea și integrarea migraților), pentru o adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional, prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul autorităților locale.

1.4. Contextul național

Strategia de dezvoltare a României se pliază pe Strategia Uniunii, respectând cele 5 puncte de dezvoltare indicate de Comisia Europeană, respectiv: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă mai conectată, o Europă mai socială și o Europă mai apropiată de cetățenii săi. În acest sens, redactarea unei strategii de dezvoltare locală integrate în dezvoltarea regională și însușirea acesteia de către factorii de decizie de la nivel local îmbunătățește șansele unei creșteri economice și sociale durabile, incluzive și performante. Includerea proiectelor de dezvoltare locală în noua strategie de dezvoltare locală crește impactul vizat de aceasta. Lipsa unei strategii de dezvoltare locală, a unei viziuni strategice împărtășite de comunitate, ar conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate economică la apariția unor riscuri sociale și economice. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a formula o viziune globală, coerentă și modernă asupra procesului de dezvoltare durabilă a localității, pentru perioada 2022-2025, cu corelare cu cea a județului Vâlcea și a Regiunii Oltenia.

Din punct de vedere al dezvoltării strategice, România trebuie să își coreleze strategia cu cea Europeană. Astfel, prin Strategia de Dezvoltare Durabilă a României se stabilesc obiective concrete.

Strategia României vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung :

- ❖ 2020-2030 Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu anual al țărilor membre UE din punct de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

România și-a asumat anumite ținte în corelare cu Strategia Europa 2030, iar acestea sunt:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;

- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB (actualmente 1,3%)
- obiectivul în materie de energie și schimbări climatice:
 - emisii de gaze cu efect de seră cu 40% sub nivelul înregistrat în 1990
 - 32% din energia produsă să provină din surse regenerabile
 - creșterea cu 32,5 % a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii de maximum 10% (actualmente 16,4%)
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40% (actualmente ~25%)
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu cel puțin 10% (până în 2027)

Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2022 – 2025 a comunei Măldărești își propune să se alinieze la obiectivele generale prin:

- reducerea șomajului și combaterea sărăciei prin dezvoltarea de noi locuri de muncă;
- măsuri eficiente de incluziune socială;
- implicarea activă în reducerea abandonului școlar în învățământul preuniversitar;
- creșterea eficienței energetice a gospodăriilor și locuințelor și creșterea spațiului de locuit inclusiv prin dezvoltarea unor programe de realizare a unor locuințe sociale;
- sprijinirea tinerilor, a micilor fermieri, dar și a întreprinderilor mici și mijlocii care doresc să investească în sectorul agricol și non- agricol;
- dezvoltarea turismului, agroturismului și ecoturismului ca motor de dezvoltare locală;
- gestionarea riscurilor în cazul hazardelor naturale;
- utilizarea eficientă a resurselor.

În propunerea Comisiei Europene pentru bugetul 2021-2027, România are alocate **27 miliarde de euro** prin politica de coeziune, ceea ce înseamnă cu 8% în plus față de exercițiul financiar anterior.

La 2 mai 2018, Comisia a adoptat o propunere referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027. Aceasta include Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune.

În perioada 29 – 30 mai 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind pachetul legislativ pentru Politica de Coeziune (PC) 2012-2027.

Acesta cuprinde:

1. Regulamentul privind prevederile comune (CPR);
2. Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC);
3. Regulamentul privind cooperarea teritorială;
4. Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
5. Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+).

Regulamentul privind prevederile comune (CPR) conține un set unic de norme pentru fonduri UE implementate în gestiune partajată, respectiv:

1. Fondul European de Dezvoltare Regională,
2. Fondul de Coeziune,
3. Fondul Social European,
4. Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM),
5. Fondul pentru Azil și Migrație (FAMI),
6. Fondul pentru Securitate Internă (ISF)
7. Instrumentul pentru Frontiere Externe și Vize (IBMF).

Comparativ cu actuala perioadă de programare, CPR nu mai acoperă Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR).

În cadrul politicii de coeziune, MFE propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat în format descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare.

Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (similar abordării adoptate în Polonia):

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul National de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional de Sănătate (POS)
6. Programul Operațional Capital Uman (POCU) – redenumit PO Educație și Ocupare
7. Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS) - redenumit PO Incluziune și Demnitate Socială
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Transport:

1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
10. Asistență tehnică

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Dezvoltare Durabilă:

1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat)
2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate
4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Creștere Inteligentă și Digitalizare:

1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare
4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband
5. Instrumente financiare pentru întreprinderi
6. Creșterea capacității administrative

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Sănătate:

1. Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași - faza a II-a

2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
3. Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
6. Informatizarea sistemului medical
7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Capital Uman:

1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
7. Antreprenoriat și economie socială
8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Priorități de investiții/Axe Prioritare PO Combaterea Sărăciei:

1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)
2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
3. Comunități marginalizate
4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
5. Servicii pentru persoane vârstnice
6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile
8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Priorități de investiții/Axe Prioritare 8 PO Regionale:

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriatelor)
2. O regiune cu orașe Smart
3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
5. O regiune accesibilă
6. O regiune educată
7. O regiune atractivă
8. Asistență tehnică

Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (cu cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 - 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), iar cele din domeniul transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Se vor crea oportunități separate pentru ITI (Investiții Teritoriale Integrate) Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, Fondul Social European nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se printre direcțiile noului Program Operațional Capital Uman (POCU).

Va fi creat un Program Național de Sănătate care urmează să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului National de Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National, precum și alte intervenții în domeniul medical.

MAI va gestiona fondurile aferente domeniului afaceri interne (Fondul Azil, Migrație și Integrare, Fondul Securitate Internă, Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize).

Programele operaționale regionale (POR) se vor axa pe „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, finanțate fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național .

Prin Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată se vor finanța intervenții în domeniul turismului, culturii și patrimoniului cultural.

Fondul European De Dezvoltare Regională (FEDR)

FEDR urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie. Această abordare este cunoscută sub denumirea de "concentrare tematică":

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

Resursele FEDR alocate acestor priorități depind de categoria regiunii.

- În regiunile mai dezvoltate, cel puțin 80% din fonduri trebuie să se concentreze pe cel puțin două dintre aceste priorități;
- În regiunile de tranziție, concentrarea este de 60% din fonduri;
- Concentrarea este de 50% în regiunile mai puțin dezvoltate.

În plus, unele resurse FEDR trebuie să fie canalizate în mod specific spre proiectele legate de o

economie cu emisii reduse de carbon:

- Regiunile mai dezvoltate: 20%;
- Regiunile de tranziție: 15%; și
- Regiunile mai puțin dezvoltate: 12%.

FEDR acordă, de asemenea, o atenție deosebită caracteristicilor teritoriale specifice.

Acțiunile FEDR vizează reducerea problemelor economice, de mediu și sociale în zonele urbane, punându-se un accent special pe dezvoltarea urbană durabilă. Cel puțin 5% din resursele FEDR sunt rezervate pentru acest sector, prin intermediul "acțiunilor integrate" gestionate de orașe.

Zonele dezavantajate în mod natural din punct de vedere geografic (zone izolate, muntoase sau slab populate) beneficiază de tratament special.

În cele din urmă, zonele ultra periferice beneficiază, de asemenea, de asistență specifică de la FEDR pentru abordarea potențialelor dezavantaje cauzate de gradul de izolare al acestora.

Fondul de Coeziune (FC)

Fondul de coeziune este destinat statelor membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media UE.

Acesta vizează reducerea disparităților economice și sociale și promovarea dezvoltării durabile.

În prezent, se supune acelorași norme de programare, de gestionare și de monitorizare ca și FEDR și FSE, prin intermediul Regulamentului de stabilire a unor dispoziții comune.

În perioada de programare 2014-2020, Fondul de coeziune a pus la dispoziție fonduri pentru 15 state membre: Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia. Fondul de coeziune 2021-2027 pune la dispoziția acelorași state o sumă totală de 63.4 de miliarde de euro pentru activități din următoarele categorii:

- Rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european, astfel cum au fost identificate de UE. Fondul de coeziune va sprijini proiectele de infrastructură din cadrul Facilității "Conectarea Europei";
- Mediu: în acest domeniu, Fondul de coeziune poate sprijini, de asemenea, proiecte legate de energie și de transport, atâta timp cât acestea aduc beneficii vizibile mediului înconjurător în ceea ce privește eficiența energetică, utilizarea surselor de energie regenerabilă, dezvoltarea transportului feroviar, susținerea inter modalității, consolidarea transportului public etc.

Asistența financiară acordată de Fondul de coeziune poate fi suspendată printr-o decizie a Consiliului (aprobată prin majoritate calificată) în cazul în care un stat membru prezintă un deficit public excesiv sau în cazul în care nu a remediat problema sau nu a luat măsurile corespunzătoare în acest sens.

Fondul Social European (FSE+)

FSE investește în oameni, punând accentul pe îmbunătățirea oportunităților de ocupare a forței de muncă și de educație în cadrul Uniunii Europene. Acesta vizează, de asemenea, îmbunătățirea situației persoanelor celor mai vulnerabile care se confruntă cu riscul de sărăcie.

FSE investește în toate regiunile UE. Pentru perioada 2014-2020, peste 80 de miliarde de euro au fost alocate statelor membre pentru investiții în capitalul uman. La această sumă se mai adaugă cel puțin 3,2 miliarde de euro, alocate inițiativei "Locuri de muncă pentru tineri".

Pentru perioada 2021-2027 Comisia Europeană a propus un Fond social european Plus (FSE+) reînnoit, cu un buget de 101 miliarde de euro, ce reunește

FSE, YEI, FEAD, Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială și programul UE în domeniul sănătății.

Obiectivele specifice ale FSE+ includ:

— sprijinirea domeniilor de politică privind ocuparea forței de muncă și mobilitatea lucrătorilor, educația și incluziunea socială, și anume contribuția la eradicarea sărăciei, ceea ce la rândul său contribuie la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale;

— sprijinirea tranziției digitale și a celei verzi, a creării de locuri de muncă prin competențe pentru o specializare inteligentă și îmbunătățiri ale sistemelor de educație și formare;

— sprijinirea unor măsuri temporare în situații excepționale sau neobișnuite (de exemplu finanțarea schemelor privind reducerea timpului de muncă, fără să fie necesară combinarea acestora cu măsuri active, sau asigurarea accesului la Fișe tehnice

- asistență medicală, inclusiv pentru persoanele care nu sunt direct vulnerabile pe plan socio-economic).

Facilitatea “Conectarea Europei”

Facilitatea pentru Conectarea Europei (CEF) sprijină rețelele și infrastructurile transeuropene din sectoarele transporturilor, telecomunicațiilor și energiei. Comisia Europeană a propus o serie de orientări pentru telecomunicații care acoperă obiectivele și prioritățile pentru infrastructurile de servicii digitale (DSI) și rețelele în bandă largă.

Pentru perioada 2021-2027, Comisia a propus un buget de 3 miliarde de euro, axat în cea mai mare parte pe aspecte legate de conectivitate, care încă fac obiectul unui acord privind bugetul global pe termen lung al UE.

Proiectele sprijinite contribuie la:

- Îmbunătățiri ale competitivității economiei europene;
- Promovarea interconectării și interoperabilității rețelelor naționale, regionale și locale;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA

2022-2025

- Accesul la astfel de rețele, sprijinind astfel dezvoltarea unei piețe unice digitale.

II. REGIUNEA DE DEZVOLTARE OLTENIA

Sud-Vest Oltenia este o regiune de dezvoltare a României, creată în anul 1998. Precum celelalte regiuni de dezvoltare, nu are puteri administrative, funcțiile sale principale fiind coordonarea proiectelor de dezvoltare regională și absorbția fondurilor de la Uniunea Europeană. Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia este alcătuită din 5 județe: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea. Acestea sunt aflate în proporție de 82,4% în regiunea istorică Oltenia. (Sursa: <https://www.adroltenia.ro/>)

Geografie

Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia este situată în partea de sud-vest a României (de unde i se trage și numele), între meridianele de 22°2' și 24°2' și paralelele de 43°3' și 45°3', acoperind 29.212 km², adică 12,25% din suprafața României. Are o populație de 2.330.792 locuitori cu o densitate de 79,8 loc./km². Potrivit recensământului din 2002, alți

1.857.013 locuitori ai României au locul nașterii în Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia.

Din punct de vedere administrativ, Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia include 5 județe (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea), cu localitățile structurate, în anul 2005, în 40 orașe, din care 11 municipii, 408 comune și 2.066 de sate.

Economia

▪ **Agricultura**

În zona sudică a regiunii culturile cerealiere ocupă mari suprafețe, în special în județele Olt, Dolj și sudul Mehedințiului. În zonele deluroase din Gorj și Vâlcea livezile ocupă arii importante. Cea mai cultivată specie pomicolă este prunul din care se produce țuică, o băutură specifică zonei; de asemenea se mai cultivă mărul, nucul (la Râmnicu Vâlcea se găsește o cunoscută stațiune de cercetare), piersicul, caisul și smochinul fiind specifice zonelor mai calde din sud și vest. În zonele montane din nord (în partea de nord a județelor Vâlcea și Gorj și în vestul județului Mehedinți) locul culturilor agricole este luat de păduri și pajiști montane. În zonele

Drăgășani, Drăgănești, Segarcea, Strehaia și Dăbuleni podgoriile ocupă suprafețe extinse; dacă în zona Drăgășani predomină soiurile nobile de viță de vie, în restul regiunilor soiurile cele mai frecvente sunt cele hibrid din care se produce cunoscutul zaibăr. În zona luncii Oltului se practică legumicultura, iar în zona orașului Dăbuleni se cultivă pepeni verzi.

▪ **Resursele naturale**

Cele mai importante resurse sunt cele energetice: petrolul și gazele naturale cu centre de exploatare la Brădești, Ghercești, Coșoveni (Dolj), Țicleni, Bustuchin (Gorj), Băbeni (Vâlcea), Iancu Jianu, Potcoava, Cungrea, Poboru, Corbu, Icoana (Olt) și lignit exploatat de Compania Națională a lignitului Oltenia în județele Gorj și vestul Vâlciei.

▪ **Industria**

Cel mai important centru industrial este Craiova, urmată de celelalte reședințe de județ. Cea mai importantă ramură industrială în Oltenia este cea energetică. Pe ramuri:

1. industria energetică: termocentrale: Turceni, Rovinari, Ișalnița (toate cu puteri instalate de peste 1000MW), Craiova II, Govora-Râmnicu Vâlcea; hidrocentrale: Porțile de fier I, Porțile de fier II, Lotru-Ciunget, sistemul hidroenergetic de pe Olt.
2. industria metalurgică: ALRO Slatina, TMK-ARTROM Slatina
3. industria constructoare de mașini: automobile - Ford Craiova, componente de automobile - Craiova, fabrica de roți auto Drăgășani, avioane - fabrica de la Craiova, mijloace de transport feroviar - Electroputere Craiova, ROMVAG Caracal, fabrica de osii și boghiuri de la Balș, șantiere navale - Drobeta Turnu Severin, Orșova, fabrici de utilaj agricol - Craiova, Balș, fabrici de armament- Sadu-Bumbești Jiu (Gorj), Filiași, Drăgășani.
4. industria chimică: OLTCHIM Râmnicu Vâlcea, Uzinele Sodice Govora, DOLJCHIM Craiova, Pirelli Slatina, fabrica de apa grea de la Halânga (Mehedinți).
5. industria materialelor de construcții: Bârsești (Gorj), Ișalnița-Craiova
6. industria lemnului: Râmnicu Vâlcea, Târgu Jiu, Drobeta Turnu Severin

(aici se produce și celuloză și hârtie), Brezoi, Băbeni.

7. industria textilă: Slatina, Scornicești, Motru, Caracal, Tismana.
8. industria alimentară: morărit și panificație la Râmnicu Vâlcea (Velpitar, Boromir), Slatina, Craiova, Caracal etc., fabrici de ulei: Podari-Craiova, de zahăr: Podari- Craiova, Corabia, de conserve din legume și fructe: Caracal, Râmnicu Vâlcea, de preparate din carne: Caracal (fabrica de pate Hame), Râmnicu Vâlcea, Potcoava-Olt etc., de bere: Craiova, Râmnicu Vâlcea, de vinuri: Segarcea, Strehaia, Drăgășani.

▪ **Turismul**

Oltenia beneficiază de importante resurse turistice, dar, în ciuda acestui fapt, importanța turismului în economia locală este relativ redusă, contribuind la PIB-ul regional cu doar 1%. Turismul poate fi însă un vector esențial în dezvoltarea multor zone și în creșterea gradului de ocupare a forței de muncă într-o regiune în care alternativele nu sunt încă prea numeroase. Capacitatea de cazare turistică existentă la nivelul anului 2018 în regiunea S -V Oltenia atingea pragul de 22.244 de locuri de cazare, în creștere cu 5,92% față de anul 2017.

În regiune, există următoarele stațiuni balneare, balneo-climatice și stațiunile turistice în mediul urban: Novaci (județul Gorj), Băile Govora, Băile Olănești, Călimănești- Căciulata, Horezu, Ocnele Mari (județul Vâlcea) și în mediul rural: Baia de Fier, Săcelu, Polovragi, Pestișani (județul Gorj), Bala (județul Mehedinți), Voineasa (județul Vâlcea). Acestea reprezintă o resursă majoră pentru turismul de odihnă și tratament, precum și pentru tratamentele medicale. Zona montană a Regiunii Sud – Vest și zona Dunării, cu un cadru natural deosebit la care se asociază, numeroase monumente de arhitectură religioase sau civile, poate fi identificată ca zonă cu potențial turistic ridicat insuficient valorificat.

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, conform datelor oficiale publicate de Institutul National al Patrimoniului în anul 2015, se regăsesc 3.322 monumente istorice. În regiune, numărul acestora este repartizat la nivelul județelor componente astfel: 700 monumente în județul Dolj, 503 în județul Gorj, 570 în Mehedinți, 758 în Olt și 791 în județul Vâlcea. Dintr-un total 391 monumente clasificate categoria A, aproximativ 239 sunt amplasate în

mediul rural. Patrimoniul cultural se confruntă însă cu provocări importante în ceea ce privește condițiile fizice care se deteriorează treptat.

Starea majorității monumentelor este precară, iar calitatea siturilor de patrimoniu cultural sau a activităților legate de acesta este considerată slabă de către vizitatori. O bună parte dintre acestea necesită conservare, protejare sau investiții pentru dezvoltarea și valorificarea lor prin includerea în circuite turistice.

Infrastructura publică de turism este în continuare precară. În ciuda investițiilor realizate în perioadele anterioare de programare, nevoile privind modernizarea capacităților de primire și a bazelor de agrement rămân ridicate.

▪ **Lista orașelor din regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia:**

Oraș	Info	Județ	Populație
1 Craiova	reședință de județ și de regiune	Dolj	269.506
2 Drobeta Turnu-Severin	port la Dunăre, reședință județ	Mehedinți	112.012
3 Râmnicu Vâlcea	reședință județ	Vâlcea	105.704
4 Târgu Jiu	reședință județ	Gorj	96.562
5 Slatina	reședință județ	Olt	79.171
6 Caracal	reședință fostului județ Romanați	Olt	34.603
7 Motru	minerit	Gorj	25.860
8 Balș		Olt	23.147
9 Drăgășani	podgorii	Vâlcea	22.499
10 Băilești		Dolj	22.231
11 Corabia	port la Dunăre	Olt	21.932

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

12 Calafat	port la Dunăre	Dolj	21.227
13 Filiași		Dolj	20.159
14 Scornicești		Olt	13.751
15 Drăgănești-Olt		Olt	13.181
16 Dăbuleni	podgorii	Dolj	13.052
17 Orșova	port la Dunăre	Mehedinți	12.967
18 Rovinari	minerit	Gorj	12.603
19 Strehaia		Mehedinți	12.564
20 Bumbesci-Jiu		Gorj	11.882
21 Băbeni		Vâlcea	9 475
22 Târgu Cărbunești	minerit	Gorj	9.338
23 Călimănești	turism	Vâlcea	8.923
24 Segarcea	podgorii	Dolj	8.704
25 Turceni	minerit	Gorj	8.550
26 Brezoi		Vâlcea	7.589
27 Tismana	turism	Gorj	7.578
28 Horezu	ceramică	Vâlcea	7.446
29 Vânju Mare		Mehedinți	7.074
30 Potcoava		Olt	6 892
31 Piatra Olt		Olt	6.583
32 Novaci	turism	Gorj	6.151

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

33 Bălcești		Vâlcea	5.780
34 Baia de Aramă		Mehedinți	5.724
35 Berbești	minerit	Vâlcea	5.704

36 Țicleni		Gorj	5.205
37 Băile Olănești	turism	Vâlcea	4.814
38 Bechet	port la Dunăre	Dolj	4.506
39 Ocnele Mari	turism	Vâlcea	3.591
40 Băile Govora	turism	Vâlcea	3.147

Tab. 1

Mediu- Calitatea aerului

Monitorizarea calității aerului implică urmărirea a 4 categorii de elemente:

- sursele și emisiile de poluanți atmosferici;
- transferul poluanților în atmosferă;
- nivelul concentrațiilor de poluanți în atmosferă și distribuția spațio-temporală a acestora;
- efectele poluanților atmosferici asupra omului și mediului biotic și abiotic.

Nivelul emisiilor de CO₂ în județele regiunii este reflectat în figura de mai jos, comparativ cu situația celorlalte județe ale țării:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

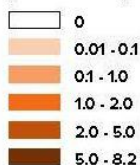
2022-2025

Figura 1

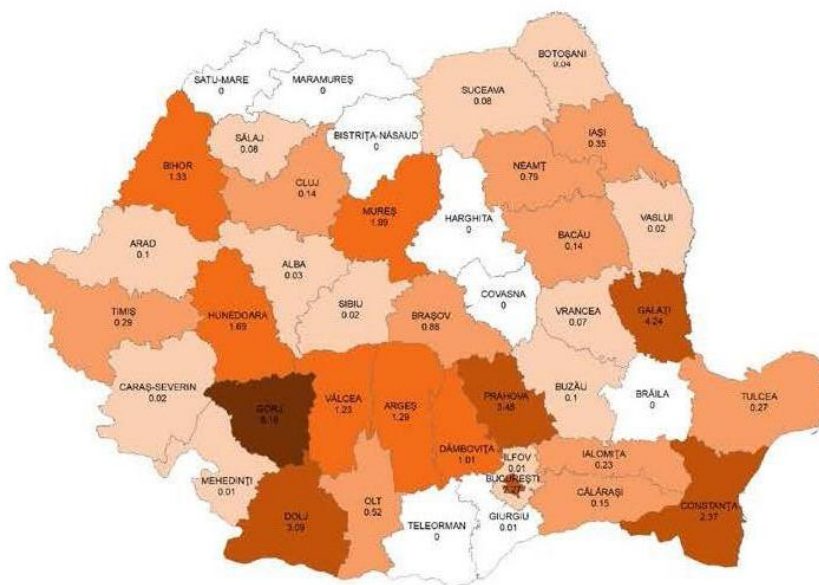
Harta emisiilor CO₂ acoperite de ETS (fără transport aerian) în 2019 la nivel de județ

Emisii CO₂ în 2019

potrivit EU ETS, mil tone



Sursă: European Union Transaction Log; calcule EPG



Pandemia de COVID-19 constituie un exemplu al legăturii indisolubile dintre sănătatea umană și sănătatea ecosistemelor. Măsurile de izolare introduse de majoritatea țărilor UE pentru a controla pandemia au dus la reduceri semnificative ale emisiilor de poluanți atmosferici, în special ale emisiilor cauzate de transportul rutier, aerian și maritim internațional. De asemenea, există dovezi că expunerea pe termen lung la poluarea atmosferică poate crește vulnerabilitatea la COVID-19.

Momentul actual este favorabil pentru demararea acestui proces transformațional pentru economia regională. Recuperarea post-pandemică, fondurile create special la nivel european în acest scop, dar și sumele semnificative pe care România le are la dispoziție pentru tranziția energetică, împreună cu angajamentul autorităților naționale și locale pentru asigurarea unei tranziții juste, oferă prima și în același timp o rară fereastră de oportunitate pentru reconfigurarea economiei în epoca în care valorificarea resurselor ce generează nivele cât mai reduse ale emisiilor în atmosferă este prioritară.

Calitatea apei

Promovarea utilizării durabile a apelor în totalitatea lor (subterane și de suprafață) a impus elaborarea unor măsuri unitare, care s-au concretizat la nivelul Uniunii Europene prin adoptarea Directivei 60/2000/EC referitoare la stabilirea unui cadru de acțiune comunitar în domeniul politicii apei. Inovația pe care o aduce acest document este ca resursa de apă să fie gestionată pe întregul bazin hidrografic, privit ca unitate naturală geografică și hidrologică, cu caracteristici bine definite și cu trăsături specifice. Apele uzate afectează calitatea apelor de suprafață (receptorul) în care sunt evacuate direct proporțional cu debitul de apă uzată și cu concentrațiile poluanților pe care acestea le conțin. În cazul evacuării apelor uzate în lacuri trebuie ținut cont de faptul că aceasta are un caracter cumulativ asupra receptorului. Evacuarea de ape uzate în receptorii naturali poate conduce la degradarea faunei și/sau florei, având efecte negative asupra organismelor și ecosistemelor. Aceasta poate favoriza producerea unor efecte negative precum intoxicare, eutrofizare. Producția de energie termoelectrică, împreună cu activitățile miniere, creează afectare substanțială a mediului, cu un impact major asupra calității vieții locuitorilor din regiune. De exemplu, calitatea apei potabile este afectată de poluarea râului Jiu.

La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, lungimea rețelei de apă potabilă era, la nivelul anului 2018, de 9933,5 km. Per total regiune, 39,50% (177/408 localități) nu aveau instalații de alimentare cu apă potabilă, toate aflându-se în mediul rural: - 30,50% Dolj; - 10,16% Gorj; - 12,99% Mehedinți; - 29,37% Olt; 16,94% Vâlcea.

Volumul de apă potabilă distribuită consumatorilor în profil teritorial, în anul 2018, pentru regiunea Sud Vest Oltenia a fost de 63,342 mii mc, dintre care 48,012 mii mc pentru uz casnic. Apa potabilă distribuită și contorizată reprezenta 96,24% din volumul total.

„EurEau” - Federația Europeană a Asociațiilor Naționale ale Serviciilor de Apă reprezintă furnizorii de apă potabilă și de servicii de gestionare a apelor uzate din 29 de țări, atât din sectorul public, cât și din cel

privat. Documentul de poziție privind viziunea și misiunea organizației europene este sumarizat în imaginile de mai jos.

Calitatea solurilor

Calitatea solului rezultă din interacțiunile complexe între elementele componente ale acestuia și poate fi legată de intervențiile defavorabile și practicile agricole neadaptate la condițiile de mediu, introducerea în sol de compuși mai mult sau mai puțin toxici, acumularea de produse toxice provenind din activități desfășurate de agenți economici și nu numai.

Principala măsură este conservarea și protejarea fondului forestier și a celui funciar existent, prevenirea, stoparea sau reducerea tuturor factorilor care influențează negativ buna gestionare și exploatare a fondului existent.

Având în vedere că mai există litigii privind proprietatea asupra terenurilor, fondul funciar privat are tendințe de dezvoltare în următorii ani, cu specificația că se vor modifica și categoriile de folosință.

În regiunea Sud Vest Oltenia, suprafața totală a fondului funciar este de 2.921.169 ha, dintre care

- 1.796.635 – suprafață agricolă
- 1.251.902 – teren arabil
- 377.876 – pășuni
- 37.998 – vii și pepiniere viticole
- 39.722 – livezi și pepiniere pomicole

Aplicarea îngrășămintelor este un factor important care determină productivitatea plantelor și fertilitatea solului. Cercetările efectuate au demonstrat că îngrășămintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic în cazul în care sunt folosite fără a se lua în considerare natura solurilor, condițiile meteorologice concrete și necesitățile plantelor.

Zone critice sub aspectul deteriorării solurilor

- Eroziunea de suprafață

La nivelul Județului Vâlcea situația se prezintă astfel: Sunt cca 51671,5 ha de terenuri agricole situate pe pante variabile ale versanților care însoțesc văi secundare afectate de eroziune de suprafață.

De obicei măsurile ameliorative specifice acestui tip de degradare vor fi asociate cu alte lucrări de combatere și vor urmări areale mai largi. Combaterea eroziunii, pe alocuri, se poate realiza și prin drenaj topo modelat, concomitent cu astuparea rigolelor după ploile torențiale.

- Eroziunea în adâncime

Forme de eroziune de adâncime cu caracter permanent au fost evidențiate pe cca 9319,3 ha. În condițiile actuale, pentru prevenirea acestor procese, se poate avea în vedere schimbarea folosinței terenului arabil cu alte folosințe considerate protectoare, în mod deosebit cu pășuni.

- Alunecări de teren

Suprafața terenurilor afectate de alunecări este de cca 23824,5 ha și este repartizată în sistem mozaicat în diverse sectoare de versant. Modul de propagare precum și cauzele declanșării sunt diverse.

Dintre cauzele probabile care conduc la acestea menționăm:

- panta (alunecări gravitaționale)
- eroziunea areală și torențială
- umezirea excesivă a versanților, datorită izvoarelor de coastă și a neuniformității versanților
- stratificații litologice diverse

Suprafața de teren degradată prin alunecări fiind mare, pentru prevenirea extinderii acestui tip de degradare și pentru combaterea și reintegrarea suprafețelor deja afectate în circuitul agricol sunt necesare următoarele măsuri :

- alegerea unor culturi mari consumatoare de apă

- agrotehnica diferențiată, specializată
- lucrări care să permită evitarea excesului de umiditate.
- Exces de umiditate de natură freatică (gleizare)

Reprezintă un factor de limitare a producțiilor agricole, determinat de nivelul ridicat al pânzei freatice, sau de apa de coastă și este caracteristic pentru cca 19630,9 ha.

- Inundabilitate.

La nivelul județului Vâlcea sunt cca 1537 ha inundabile. Sunt terenuri situate în lunca joasă a cursurilor de apă situate cu precădere în zona submontană. Necesită măsuri de îndiguire și

regularizare a cursurilor.

(Sursa: *anpm.ro*)

Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor municipale presupune colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea acestora, inclusiv monitorizarea depozitelor de deșeuri după închidere.

Prin deșeurile municipale înțelegem totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale, agenți economici (deșeuri menajere și asimilabile), deșeuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, deșeuri din construcții - demolări și nămoluri de la epurarea apelor uzate orășenești.

Depozitarea rămâne principala opțiune de eliminare a deșeurilor municipale, din totalul deșeurilor municipale generate.

În vederea dezvoltării unui sistem integrat de colectare și transport al deșeurilor, precum și de reducere a impactului asupra mediului și a cantității de deșeuri biodegradabile depozitate, consiliile locale au obținut finanțări prin programe europene în vederea modernizării și extinderii sistemului actual de colectare și transport al deșeurilor.

Prin implementarea unui concept de colectare selectivă și de depozitare a deșeurilor periculoase pentru deșeurile menajere și comerciale vor fi atinse următoarele obiective:

- reducerea gradului de toxicitate a deșeurilor depozitate în rampă,
- reducerea riscului legat de acest tip de deșeuri când acestea sunt depozitate în rampă alături de deșeurile menajere.

În prezent, doar cantități mici de deșeuri menajere periculoase sunt colectate. Acestea sunt în mare parte uleiuri folosite la stații service și acumulatori uzați proveniți de la magazine și din service-urile auto.

Deșeurile periculoase reprezintă o problemă de importanță deosebită, atât prin cantitățile de deșeuri generate, cât și datorită diversității compoziției. Cantitatea de deșeuri industriale periculoase generată a scăzut în ultimii ani datorită încetării activității unor unități economice.

Principalele activități generatoare de deșeuri periculoase din regiune sunt: industria chimică anorganică, activitatea de transport (deșeuri de ulei uzat, baterii/acumulatori uzați), activitățile agricole (pesticide expirate, ambalaje de pesticide, ulei uzat, baterii/acumulatori uzați, etc.), prelucrarea lemnului (lacuri, vopsele) precum și acoperirile metalice - galvanizări (emulsii uzate de la mașini unelte, nămoluri cu metale grele), activități miniere.

Raportul de țară (2020) precizează că gestionarea deșeurilor continuă să fie o provocare majoră pentru România, având în vedere rata scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14%) și ratele ridicate de depozitare a deșeurilor (70%). Ratele de reciclare stagnează din 2013, în timp ce rata de incinerare a crescut la 4%. Stimularea economiei circulare va putea să contribuie la atingerea obiectivului asumat ca până în 2035, volumul deșeurilor municipale stocate în depozite să fie redus la cel mult 10% din volumul total al deșeurilor municipale generate.

Programe de finanțare ce contribuie la atingerea acestor obiective:

- Componenta 3 – „Managementul deșeurilor” a PNRR (PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ - adoptat de Comisia Europeană în data de 27 septembrie 2021) propune o reformă și 3 linii principale de investiții. Buget total propus: 1,2 miliarde euro.

Reforma: Îmbunătățirea guvernantei în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară.

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027

Obiectiv specific FEDR/FC: Promovarea tranziției către o economie circulară

Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu:

(Sursa: https://www.euki.de/wp-content/uploads/2021/09/BEACON_Financial-study_Romania_RO.pdf)

▪ **Viziunea strategică**

Regiunea Sud-Vest Oltenia are o populație de 2.160.306 locuitori, reprezentând 9,74 % din populația totală a României, locul 7 dintre cele 8 regiuni ale țării.

Populația urbană de 1.078.057, concentrată în cele 40 de orașe, situează regiunea pe ultimul loc în contextul național, în timp ce populația rurală de 1.082.249 situează regiunea pe locul 5 la nivel național.

Regiunea Sud - Vest Oltenia se confruntă cu un declin demografic cauzat de scăderea natalității și de creșterea migrației, în special în rândul populației tinere. Acest fenomen are implicații negative pentru economie și societate și este caracteristic tuturor județelor componente.

Regiunea Sud - Vest Oltenia se încadrează în categoria regiunilor ramase în urmă (lagging regions), cu venituri scăzute și cu o creștere economică redusă.

În context european, regiunea se află printre cele mai sărace regiuni din UE. PIB/locuitor în regiunea Sud-Vest Oltenia, era conform Eurostat, 7.100 euro în 2017 și 7.900 euro în 2018 (penultimul loc între regiuni) și reprezenta 24%, respectiv 26% din media UE 27 a PIB/locuitor.

PIB/ locuitor în relație cu cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare, relevă faptul că, în anul 2017, regiunea Sud-Vest Oltenia a cheltuit 14,2 euro/locuitor ceea ce reprezintă 0,2% din PIB.

Regiunea Sud-Vest Oltenia este una dintre regiunile industrializate ale țării, ponderea industriei fiind aici de 29,76% comparativ cu 26,78% la nivel național. Cu toate acestea, contribuția regiunii Sud-Vest Oltenia, la realizarea VAB a ramurii de activitate industrie, în 2016, la nivel național, este una dintre cele mai mici, de 8,04%, doar cu puțin peste regiunea Nord-Est 7,8%.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, rata sărăciei a fost de 34.3% în 2018, cu 10,8% peste media națională, principalele cauze ale sărăciei fiind inactivitatea, nivelul scăzut de instruire, transmiterea sărăciei de la o generație la alta și lipsa mobilității interregionale.

Viziunea strategică a POR Sud-Vest Oltenia are la bază nevoile și oportunitățile de dezvoltare, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii și complementare cu documentele regionale, naționale și europene prin care se stabilesc direcții de acțiune strategică.

(sursa :Axe SV Oltenia).

Programul Operațional Regional Vest (POR Sud-Vest Oltenia) a propus viziunea strategică privind dezvoltarea regională, care are la bază nevoile de dezvoltare, identificate și prioritizate într-un larg cadru partenerial, care să permită Regiunii Sud-Vest Oltenia ca la nivelul orizontului anului 2030 să fie o regiune europeană cu un nivel ridicat de inovare, capabilă să atragă și să capitalizeze investiții și competențe, conectată intern și internațional, cu acces facil pentru cetățeni la servicii de calitate și oportunități diverse.

POR Sud-Vest Oltenia este principalul instrument de finanțare din fonduri europene disponibil la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia în perioada 2021-2027.

Această viziune strategică va fi urmărită într-un orizont de timp de 8-10 ani prin implementarea de proiecte care să genereze dezvoltare, continuând ciclul de programare 2014 –2020, dar care răspund și noilor provocări lansate de UE pentru perioada 2021-2027. Strategia programului are rolul de a sprijini obiectivele de politică asumate la nivel de UE prin intermediul unor tipuri de investiții care să contribuie la competitivitatea regională, inovare și digitalizare, eficiență energetică, mobilitate și conectivitate

Axe prioritare și obiectivele specifice ale Strategiei

În calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional 2021- 2027 în Regiunea Sud-Vest Oltenia, ADR Sud-Vest Oltenia a elaborat versiunea programului, care a fost supusă consultării publice și care a fost negociată cu Comisia Europeană.

Programul Operațional Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027 include atât axe și obiective cunoscute, care s-au regăsit și în exercițiile financiare anterioare, cât și componente noi, luând în considerare nevoile și provocările existente la nivelul regiunii, precum și concluziile Raportului de Țară din 2019 pentru România.

Ca urmare a analizei parteneriale realizate la nivelul Regiunii Sud-Vest, pentru perioada 2021–2027, la nivelul Programului Operațional Regional pentru Regiunea Sud-Vest au fost identificate următoarele 7 axe prioritare, care corespund tuturor celor 5 obiective de politică.

Nr. Crt.	Obiective de politică	de OP	Axe prioritare	Obiective specifice
1	<i>O Europă mai inteligentă (prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente)</i>	OP1	<i>Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice;</i>	• consolidarea capacităților de cercetare și inovare și introducerea de tehnologii avansate; • impulsionează creșterii și competitivității IMM-urilor.
			<i>Axa prioritară 2 - O regiune cu orașe Smart.</i>	• sprijinirea transformării digitale a economiei regionale și a domeniilor de interes public și fructificarea beneficiilor sale pentru cetățenii și întreprinderi.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

2	<i>O Europă mai verde</i>	OP2	<i>Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul.</i>	• optimizarea utilizării resurselor prin sprijinirea și promovarea eficienței energetice, reducerea emisiilor de carbon și regenerare urbană prin dezvoltarea infrastructurii verzi în mediul urban.
3	<i>O Europă mai conectată (prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale)</i>	OP3	<i>Axa prioritară 4 – o regiune accesibilă</i>	• creșterea mobilității și conectivității prin dezvoltarea unei infrastructuri de transport rutier moderne și durabile.
4	<i>O Europă mai socială (prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale)</i>	OP4	<i>Axa prioritară 5 - O regiune educată</i>	• creșterea accesului și participării la un învățământ de calitate, modern, corelat cu cerințele pieței muncii.
5	<i>O Europă mai aproape de cetățeni (prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale)</i>	OP5	<i>Axa prioritară 6 – O regiune atractivă</i>	• creșterea potențialului culturii și turismului ca vehicule de coeziune și dezvoltare economică și socială.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA

2022-2025

	<i>Axa prioritară 7 - Asistență tehnică, nu corespunde unui obiectiv de politică, dar are rolul de a susține sistemul de management și control instituit pentru gestionarea programului, pentru acțiuni de sprijinire a beneficiarilor pentru pregătirea portofoliului de proiecte, măsuri de informare și publicitate, analize, studii, analize, evaluări.</i>	• dezvoltarea capacității administrative pentru implementarea POR la nivel regional.
--	--	--

Conform Planului de dezvoltare regională pentru 2021-2027 a regiunii Sud-Vest Oltenia cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027 are la bază:

- lecțiile învățate,
- descentralizare a implementării,
- apropierea de beneficiari, cu scopul de a crește leadership-ul în implementarea fondurilor europene.

Nr crt	Domeniul	Problema identificată	Direcții de acțiune strategică
1	Cercetare-inovare	Rezultatele modeste obținute de Regiunea Sud-Vest în materie de cercetare și inovare care limitează perspectivele de dezvoltare și creștere economică	Consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate. Intensificarea cooperării între universități/instituțiile de cercetare și dezvoltare și mediul de afaceri.
Observații		Structurarea și transformarea ecosistemului regional de inovare într-unul pe deplin funcțional, pentru a sprijini mai bine companiile inovatoare în realizarea de proiecte mature și adoptarea de tehnologii care pot realiza transferul către industrie și piață sau chiar pentru a dezvolta noi afaceri în domeniile de specializare inteligentă identificate în RIS regional. În domeniul CDI este o nevoie de o colaborare strânsă în interiorul ecosistemului de inovare pentru a dezvolta un produs sau serviciu nou și a-l poziționa cu succes pe piață și pentru a înțelege interdependența dintre actorii implicați. De aceea, instituirea unui dialog constant și sistematic în aspectele ce țin de inovare și specializare inteligentă aduce o valoare adăugată, precum și cooptarea principalelor verigi din sistemul instituțional regional de inovare (precum CRI). Organizațiile de CDI, atât publice, cât și private, au în continuare o capacitate financiară redusă. Astfel, este nevoie de o reanalizare a condițiilor de finanțare, care în trecut au constituit principalele bariere în crearea de parteneriate sustenabile. Un aspect critic rămâne problematica ajutorului de stat pentru promovarea TT, precum și nevoia de finanțare a proiectelor către toate etapele de transfer tehnologic. În	

		același timp, trebuie depășite modelele învechite de inovare și adoptată inovarea deschisă, concomitent cu identificarea de instrumente alternative de finanțare, inovative la rândul lor	
2	Servicii publice digitale și digitalizare a întreprinderilor – Smart city	Sistemul informatic al administrației este fragmentat, ceea ce reprezintă o sarcină administrativă pentru cetățeni și întreprinderi	Valorificarea avantajelor digitalizării, susținerea conceptului de smart city. Îmbunătățirea accesului și acoperirea cu servicii digitale la nivel regional pentru administrația publică, cetățeni și mediul de afaceri
Observații		Regiunea Sud-Vest are rezultate slabe în ceea ce privește aplicarea soluțiilor smart în domeniile gestionate de administrația publică, serviciile publice digitale, competențele digitale generale ale populației și digitalizarea întreprinderilor. Lipsa competențelor digitale și lipsa de încredere față de noile tehnologii, determină neparticiparea la posibilitățile oferite de societatea modernă. În anul 2019, nu mai puțin de 43% dintre românii cu vârste între 16-74 de ani aveau competențe digitale reduse, clasând România pe primul loc în Uniunea Europeană la acest capitol, potrivit datelor Eurostat. România se află pe ultimul loc în UE în ceea ce privește serviciile publice digitale, este mult sub media UE în ceea ce privește nivelul competențelor digitale și are cel mai scăzut nivel de utilizare a serviciilor de internet (servicii bancare, cumpărături, muzică), deși se situează pe primul loc în UE în ceea ce privește utilizarea rețelelor sociale, indică Raportul privind Indicele economiei și societății digitale publicat de Comisia Europeană. Utilizarea internetului a devenit o parte integrantă a vieții cotidiene. Competență digitală reprezintă una dintre cele opt competențe cheie care sunt	

		esențiale pentru orice persoană într-o societate bazată pe cunoaștere. Sistemul IT fragmentat al administrației naționale crește sarcina administrativă pentru cetățeni și mediul de afaceri. În general, nivelul de interoperabilitate între serviciile administrației publice este scăzut, deoarece fiecare instituție publică s-a concentrat asupra propriului său serviciu public digital. Fără investiții strategice integrate va fi dificilă îmbunătățirea sustenabilă a serviciilor publice digitale din România. Digitalizarea este un factor esențial pentru stimularea inovării și a competitivității. În ceea ce privește comerțul electronic la nivel de firme, conform datelor disponibile pe Eurostat, în anul 2017, 18% din totalul întreprinderilor din UE, 28 făceau vânzări online. România este mult sub această medie, și ocupă penultima poziție, cu doar 8% din totalul întreprinderilor făcând vânzări online. La nivelul rezultatelor Regiunii Sud- Vest în ceea ce privește serviciile publice digitale și integrarea tehnologiilor digitale de către întreprinderi sunt mult sub media UE. <u>Se vor finanța prioritar proiectele care asigura interoperabilitatea cu sistemul deja existent.</u>	
3	Competitivitate IMM- uri	Nivel de scăzut de competitivitate și productivitate al mediului antreprenorial din regiune, atât la nivel național cât și la nivel european	Creșterea sprijinului pentru dezvoltarea afacerilor pentru consolidarea competitivității

Observații		În ceea ce privește contribuția la creșterea competitivității, la nivelul regiunii SV Oltenia, POR 2014-2020 a avut rezultate considerabile. Astfel, în perspectiva viitorului program se va continua acesta abordare, cu accent pe simplificarea procedurilor, flexibilitate si pe reducerea poverii administrative. Sectorul IMM a devenit unul strategic, fiind recunoscută nevoia de a sprijini IMM-urile pentru a reduce marile diferențe de competitivitate economică în comparație cu media europeană. Investițiile trebuie centrate pe modernizare tehnologică, pentru a crește productivitatea muncii și reduce costurile de producție, alături de o reindustrializare bazată pe inovare și specializare inteligentă, stimularea proiectelor de dezvoltare internațională, precum și de economie circulară. În perspectiva 2021+ dezvoltarea regională sustenabilă trebuie centrată pe dezvoltarea economică regională în acord cu potențialul economic și planul de dezvoltare regionale (PDR) și strategia de inovare pentru specializare inteligentă (RIS3).	
4	Eficiență energetică	Consum de energie ridicat în clădiri publice și rezidențiale	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
Observații		Menținerea și îmbunătățirea sinergiilor între investițiile în eficiența energetică și alte tipuri de investiții și între toate nivelurile administrative. Acestea sunt domenii în care inovațiile tehnologice și organizaționale se dezvoltă mai rapid, astfel încât apelurile ar putea promova prezentarea de propuneri mai inovatoare prin creșterea nivelului criteriilor de selecție a calității.	
5	Dezvoltare urbana durabila (DUD)	Accent slab pe activitățile de dezvoltare urbană durabilă. Lipsă de concentrare a	Dezvoltare integrată în zonele urbane

		resurselor, zonele urbane mari primind sume similare cu zonele urbane mici și pentru aceleași arii tematice.	
Observații		Pentru perioada de programare 2021-2027, Comisia Europeană a propus ca Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) să pună un accent mai puternic pe activitățile de dezvoltare urbană durabilă (DUD), statele membre fiind încurajate să aloce cel puțin 6% din fondurile FEDR dezvoltării integrate în zonele urbane.	

	Guvernanța urbană viitoare se va baza pe consultarea dintre autoritățile locale, regionale, naționale și societatea civilă, ONG-urile, organizațiile comunitare, sectorul privat etc. în luarea deciziilor (bugetare participativă, dezbateri publice, e-guvernanta, colaborări interinstituționale pe diferite niveluri etc.). În perioada de programare 2021-2027 rolul Autorităților urbane va fi preluat de consiliile locale. Consiliile locale de la nivelul municipiilor reședința de județ/municipiilor/orașelor vor avea responsabilitatea selecției strategice a proiectelor (identificarea listei de proiecte prioritare), iar Autoritatea de Management va verifica proiectele din punct de vedere al eligibilității și respectării condițiilor de finanțare generale ale programului. Pentru îndeplinirea rolului pe care îl vor avea în selecția strategică a proiectelor consiliile locale vor trebui să elaboreze proceduri de selecție a proiectelor care să aibă la bază un set de criterii și subcriterii definite în mod clar de această structură, în raport cu necesitățile/prioritățile de la nivel local și coroborat cu prevederile europene. Toate zonele urbane care accesează fonduri prealocate trebuie să aibă la bază o <i>Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană</i> (SIDU) și un <i>Plan de Mobilitate Urbana Durabilă</i> (PMUD), care să includă o listă de proiecte prioritare pentru întregul buget de investiții de capital estimat pentru perioada de implementare 2021-2029. Zonele urbane care accesează fonduri doar prin cereri de
--	---

	propuneri concurențiale (ex: orașele) au obligația de a include proiectele finanțate într-o strategie sau un plan existent aprobat de consiliul local. <i>Aceste strategii se vor concentra pe zona urbana si se pot extinde si in zona metropolitana/ZUF, in funcție de necesitățile si prioritățile de dezvoltare stabilite de fiecare UAT urban.</i> În prezent în Regiunea Oltenia există două zone metropolitane constituite sub forma unor Asociații de Dezvoltare Intercomunitara, si anume Zona Metropolitana Craiova, care cuprinde 24 de localități, dintre care doua orașe, și Zona Metropolitană Drobeta Turnu Severin, formată din 7 localități, dintre care un municipiu. Analizând recomandările Băncii Mondiale pentru următoarea perioada de programare (2021-2027), este necesar ca pentru centrele urbane mari sa fie pre-allocate fonduri pentru proiecte cu impact major in zona metropolitana/ZUF si/sau care realizează obiective de dezvoltare multiple. Mecanismul de finanțare propus pentru diferitele categorii de zone urbane ține cont de nevoile dar și de capacitatea acestora de a pregăti propuneri viabile și de a implementa proiecte complexe. Propunerea de alocare a fondurilor pentru dezvoltare urbană în perioada 2021 – 2027 va fi detaliată pe 3 categorii de așezări urbane și anume, municipii reședință de județ, municipii și orașe. Algoritmul de calcul pentru fondurile alocate municipiilor reședința de județ va fi următorul: 35% din buget va fi distribuit în mod egal între toate municipiile reședință de județ, iar restul de 65% va fi distribuit municipiilor reședință de județ direct proporțional cu populația acestora. Pentru celelalte municipii algoritmul este similar. Pentru municipiile reședință de județ și celelalte municipii, care vor beneficia de sume pre-allocate, se vor lansa apeluri necompetitive, iar pentru orașe se vor lansa apeluri competitive.
--	---

6	Mobilitate urbană	Atractivitate scăzută transportului public și poluare excesivă a zonelor urbane ca urmare a utilizării prioritare a transportului personal cu mașina	Dezvoltarea mobilității regionale și locale
Observații		Mobilitatea urbană este slab dezvoltată în toată România, fiind afectată de subfinanțare, de organizarea și planificarea necorespunzătoare a sectorului și de slaba capacitate administrativă a autorităților publice și furnizorilor locali.	
7	Regenerare urbană	Spații verzi insuficiente, spații publice urbane degradate	Regenerare urbană și spații verzi
Observații		Doar cinci dintre municipiile reședință de județ din România îndeplinesc cerința de 26 de metri pătrați de spațiu verde pentru fiecare locuitor, iar din regiunea Sud-Vest Oltenia, niciuna nu se află printre acestea. (Craiova 13,8 mp/locuitor, Drobeta Turnu-Severin 19,3 mp/locuitor, Târgu-Jiu 6,2 mp/locuitor, Râmnicu Vâlcea 15,4 mp/locuitor, Slatina 17,2 mp/locuitor)¹. Se estimează că populația care locuiește în zonele urbane din Europa va crește, depășind cu puțin procentul de 80 % până în 2050. În perioada de programare 2014-2020 au fost contractate pe POR, 5 proiecte prin <i>Prioritatea de investiții</i> 4.2 Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului, în municipiile reședință de județ, Râmnicu Vâlcea (1), Târgu-Jiu (1) și Drobeta Turnu-Severin (3), proiecte aflate în curs de implementare. Prin <i>Prioritatea de investiții</i> 4.3 Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane, au fost contractate 6 proiecte, în localitățile Craiova (1), Târgu-Jiu (3), Drobeta Turnu-Severin(1), Râmnicu- Vâlcea (1), proiecte	

		aflate în curs de implementare. <i>Prin Prioritatea de investiții</i>	
8	Accesibilitatea regională la rețeaua TEN-T	Infrastructura rutieră regională insuficient conectată la rețeaua TEN-T (în regiune nu exista nici o autostrada), grad ridicat de congestie pe rețeaua rutieră.	Conectivitate regională (îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T) și descongestionarea traficului
Observații		O infrastructură de transport modernă și eficientă creează condiții favorabile creșterii atractivității investiționale a regiunii și permite diseminarea spațială a beneficiilor legate de dezvoltarea socio-economică continuă. În ciuda resurselor financiare considerabile alocate, rețeaua rutieră din România este una dintre cele mai puțin dezvoltate din UE. Regiunea Sud Vest Oltenia este traversată de 3 Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TEN-T): Axa prioritara 7 (rutiera), Axa prioritara 18 (fluviul Dunărea), Axa prioritara 22 (feroviara). În ceea ce privește lungimea drumurilor publice, în anul 2018, regiunea Sud Vest Oltenia se clasa pe locul 5 la nivel național, deținând o rețea rutieră de 11299 km, din care 2200 km drumuri naționale, 4646 km drumuri județene și 4453 km drumuri comunale. Având în vedere că prioritizarea intervențiilor și abordarea strategică sunt elemente cheie ale procesului de programare pentru perioada 2021-2027, lista proiectelor de infrastructura rutiera de interes județean va fi aprobată prin hotărâre a Consiliului pentru Dezvoltare Regională. Acestea vor fi analizate în cadrul Planului	

	investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030 , document strategic la nivel național care va conține investițiile în infrastructura de transport, orientate spre dezvoltarea coridoarelor multimodale transnaționale care traversează România. Aceasta analiză are ca scop stabilirea relevanței proiectelor regionale pentru consolidarea conectivității naționale cu rețeaua TEN-T existentă și în curs de construcție.
--	--

9	Educație	Supraaglomerarea spațiilor în unitățile de învățământ, infrastructura precară și dotare cu echipamente inadecvate	Îmbunătățirea infrastructurii de educație și adaptarea la cerințele de pe piața muncii
Observații		Față de UE în România există o slabă performanță a sistemului de învățământ și de formare și cheltuielile pentru educație sunt cele mai mici din UE. Participarea redusă la învățământul preșcolar împiedică dezvoltarea competențelor cognitive și sociale. Rata de părăsire timpurie a școlii rămâne ridicată, iar nivelurile de instruire în ceea ce privește competențele de bază sunt scăzute și nu se îmbunătățesc. Calitatea învățământului superior și a educației și formării profesionale, precum și relevanța pe piața forței de muncă a acestora se confruntă cu provocări, iar accesul adulților la educație este limitat. În Regiunea Sud-Vest Oltenia, în anul 2018/2019 populația școlară era de 324.446 persoane, (cu 14,95% mai puțin decât în anul 2011) cu excepția învățământului profesional și postliceal, fiind în scădere pe toate nivelele de învățământ. Era repartizată astfel: 46,54% se aflau în învățământul primar și gimnazial, 21,68% învățământ liceal, 15,05% învățământ preșcolar, 0,52% învățământ antepreșcolar, 2,44% învățământ profesional, 4,94% învățământ postliceal, 8,82% învățământ superior. În regiune, începând din anul școlar 2014/2015, s-a acordat o atenție sporită învățământului profesional. Conform PRAI al Regiunii de Dezvoltare Sud Vest Oltenia, 2016-2025, agenții economici au formulat solicitări de școlarizare exprese, la care ISJ din	

		regiune au răspuns în procent foarte mare, acest fapt reflectându-se în numărul din ce în ce mai mare de elevi în toate județele. Nevoile pieței muncii regionale și locale se îndreaptă în continuare spre pentru calificări de nivel 3, astfel încât continuarea susținerii pentru învățământul profesional și investițiile în infrastructura educațională sunt măsuri necesare pentru dezvoltarea unei relații de tip "win-win" între sistemul de învățământ și mediul economic.	
10	Turism	Valorificare insuficienta a potențialului turistic	Dezvoltarea durabila si promovarea turismului
Observații		Turismul este unul dintre cele mai importante domenii economice pentru dezvoltarea regiunii. Are un rol important pentru regiune, oferă externalizări ridicate pentru comerțul cu amănuntul, serviciile locale și pentru îmbunătățirea calității vieții de rezident, dar, în același timp, este influențat foarte mult de condițiile locale, cum ar fi transportul, servicii de petrecere a timpului liber și cultural. Nevoile din sector acoperă probleme precum forța de muncă (muncitori calificați), infrastructura (cazare calitativă, paturi suficiente, infrastructură rutieră bună) și investiții în atractivitatea locului. Toate punctele care lipsesc din nevoile menționate anterior subminează potențialul unei anumite zone de a deveni un catalizator în regiune. În regiune exista infrastructuri turistice care pot fi reabilitate pentru a creste atractivitatea zonei atât pentru cetățeni, cat si pentru turiști. Totodată dezvoltarea unor infrastructuri turistice in regiune ar putea contribui la creșterea atractivității si, implicit, a numărului de turiști. <i>Viziunea dezvoltării turismului in regiunea SV Oltenia corespunde Pilonului 2 din Cadrul European de acțiune: Patrimoniul cultural pentru o Europa durabilă: soluții inteligente pentru un viitor coerent și durabil. Pentru a exploata acest potențial, cadrul de acțiune implică trei direcții de acțiune care vizează a) regenerarea orașelor și a regiunilor prin patrimoniul cultural; b) promovarea reutilizării adaptive a clădirilor de patrimoniu; și c) echilibrarea accesului la patrimoniul</i>	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

	cultural prin turism cultural durabil și patrimoniu natural.
--	--

11	Cultură	Slaba capacitate de a valorifica economic și social cultura	Promovarea culturii în toate domeniile din regiune și oferirea unei game largi de facilități de petrecere a timpului liber
Observații		Sunt considerate activități culturale toate tipurile de activități bazate pe valori culturale și/sau pe expresii artistice, incluzând activități orientate sau nu către piață, cu caracter comercial sau nu și realizate de orice tip de producător sau de structură (de individ, grup de amatori sau de profesioniști, organizații, societăți comerciale, instituții publice). Și în mediul urban și în cel rural există o criză de spații în care cetățenii să își poată petrece timpul liber. Fie că este vorba de parcuri, terenuri de sport, piețe, zone pietonale, spații de agrement (ștranduri, parcuri, grădină botanică, grădină zoologică, etc.), acestea au un rol important în creșterea calității vieții locuitorilor. De asemenea, există posibilități reduse în special în orașele mici de a participa la evenimente culturale. Punerea în valoare a patrimoniului cultural antropoc cu potențial turistic din regiune, poate întări identitatea regiunii, contribui la creșterea coeziunii teritoriale și poate fi o sursă importantă pentru dezvoltarea unor evenimente culturale. Crearea unor muzee/centre expoziționale moderne, interactive, adresate tuturor categoriilor sociale și grupurilor de vârstă și reabilitarea celor existente ar aduce beneficii vieții culturale prin diversitate și ar contribui la întărirea rolului cultural al regiunii. Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022 reafirmă rolul culturii ca un al patrulea pilon al dezvoltării durabile Refacerea clădirilor monument istoric, din punct de vedere arhitectural și estetic. poate contribui la creșterea atractivității turistice și a calității mediului urban. Infrastructura culturală contribuie, de asemenea, la creșterea calității vieții, a ofertei de servicii de culturale. Uniunea Europeană, prin lansarea <i>Cadrului de acțiune european pentru patrimoniul cultural</i>, menționează patrimoniul cultural ca o resursă importantă pentru viitor, care trebuie protejată, dezvoltată și promovată.	

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, stabilește între priorități, *Valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale (artizanale, artistice, culinare); încurajarea dezvoltării în continuare a agroturismului iar între țintele pentru 2030, Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural.*

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, conform datelor oficiale publicate de Institutul National al Patrimoniului în anul 2015, se regăsesc 239 monumente clasificate categoria A, amplasate in mediul rural.

Regiunea dispune de un cadru natural deosebit și variat ceea ce reprezintă un potențial de valorificare a ecoturismului în zonele cu particularități naturale deosebite.(Parcuri naționale și naturale, formațiuni speologice, etc.)

Spațiul rural oferă o ospitalitate veritabilă, bazată pe un mediu nepoluat, calitatea vinului, gastronomie și tradiții specifice zonei. Oltenia rurală oferă munți, peșteri, chei înguste, mănăstiri, case fortificate și conace, meșteșuguri și tradiții. Zone rurale montane cu potențial de dezvoltare: Baia de Fier, Săcelu, Polovragi, Pestișani (județul Gorj), Bala (județul Mehedinți), Voineasa (județul Vâlcea). Potențialul de dezvoltare a turismului balnear în mediul rural în regiune, se concentrează în zona localităților: Săcelu (Gorj), Bala (Mehedinți).

Oportunități de dezvoltare a turismului în mediul rural în Oltenia se întrevăd și în valorificarea turismului transfrontalier (Bulgaria, Serbia), potențialul turistic al zonelor Bala, Șimian (Mh), Baia de Fier, Rânca(GJ), Gighera, Urzicuța, Zăval (Dj), Mălaia, Vidra, Obârșia Lotrului (VI), etc.

În regiune se poate remarca amploarea în creștere a agroturismului, prin creșterea numărului de pensiuni. Prin investiții în infrastructura turistică, zonele rurale cu potențial turistic valoros, pot promova regiunea ca pe o destinație pentru ecoturism, turism cultural-religios, turism de aventură și balnear.

12	Aspectele de mediu	Proiectele finanțate prin POR au potențialul de a contribui la îmbunătățirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprenteii ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluții compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime. Aceste soluții includ: Reducerea impactului asupra ariilor protejate și menținerea / refacerea conectivității coridoarelor ecologice; • Extinderea coridoarelor ecologice în mediul urban; Măsuri de identificare și protejare a animalelor sălbatice ce se adăpostesc în clădirile supuse reabilitării; • Implementarea în mediul urban de soluții tip acoperiș verde, pereți verzi sau grădini urbane; • Îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru speciile de faună sălbatică din mediul urban (ex: adăposturi artificiale pentru lilieci și păsări, amenajarea spațiilor verzi în scopul susținerii unor specii protejate sau polenizatori). Proiectele de reabilitare / modernizare / extindere a infrastructurilor de transport finanțate prin POR vor identifica toate presiunile existente și potențialele amenințări asupra infrastructurii verzi și vor include măsuri pentru reducerea / evitarea impacturilor semnificative. O atenție importantă va fi acordată refacerii conectivității ecologice în zona coridoarelor ecologice. Proiectarea măsurilor de menținere/refacere a conectivității ecologice, pentru fiecare proiect finanțat prin POR, se va realiza într-o manieră integrată ținând cont de impactul cumulat cu alte
----	--	---

		presiuni și amenințări din zona de implementare a proiectelor, precum și de contribuția schimbărilor climatice. Măsurile de evitare a fragmentării și/sau de defragmentare trebuie să fie eficiente la nivelul coridorului ecologic și nu doar la nivelul zonei de proiect.
		Sistemul de management și control propus la nivel regional va fi format din: 1. ADR Sud-Vest Oltenia care va îndeplini rolul de Autoritate de Management pentru program; Comitetul de Monitorizare POR SV, structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic în monitorizarea și evaluarea implementării POR SV, care va reuni reprezentanții administrației publice, mediului academic, mediului de afaceri și societății civile. Consiliul pentru Dezvoltare Regională SV cu rol de asumare și decizie.
13	Sistemul de management și control al POR Sud-Vest	Funcția de audit va fi îndeplinită de Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României, conform prevederilor de Regulament Comun.

Pentru urmărirea dezvoltării integrate a Regiunii Sud-Vest Oltenia, ar fi necesară corelarea rezultatelor cu celelalte programe și surse de finanțare.

Implicarea timpurie a administrațiilor publice locale și a mediului de afaceri în vederea stabilirii noilor priorități, respectiv participarea acestora în pregătirea noilor ghiduri, poate crea o imagine de ansamblu din punct de vedere strategic asupra Regiunii Sud-Vest Oltenia.

▪ **Principalele instituții la nivel regional pentru POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027:**

- (1) *Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CDR) Sud-Vest Oltenia* - cu rol de asumare și decizie, inclusiv de a asuma în numele regiunii aceste programe și de a verifica și analiza implementarea lor, și care analizează și aprobă strategia și programele de dezvoltare regională. CDR este format din:
 - reprezentanții administrației locale,
 - președinții consiliilor județene,
 - primarii municipiilor reședință de județ,
 - câte un reprezentant al primarilor de orașe și unul al primarilor de comune din fiecare județ al regiunii;
- (2) *Agencia pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest Oltenia*, care conform legii este un organism non-guvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care va îndeplini, în perioada 2021- 2027, rolul de autoritate de management pentru Programul Operațional Regional.
- (3) *Comitetul Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (CRP) Sud- Vest Oltenia*- organism consultativ care reunește și implică în procesul de planificare principalii actori cheie din regiune într-un cadru larg partenerial, și care participă la elaborarea și avizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) Vest - document care fundamentează POR Vest pentru perioada 2021-2027.
- (4) *Consortiul Regional de Inovare Regiunea Sud-Vest Oltenia (CRI)* - structura consultativă implicată în procesul de actualizare și monitorizare a Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă, de avizare a Documentului Cadru Regional, precum și de analiză și prioritizare a propunerilor de proiecte aferente entităților regionale de inovare și transfer tehnologic.

Aceste instituții asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din regiune

în procesul de elaborare, implementare și control al Programului Operațional Regional.

Având o îndelungată colaborare de mai bine de 20 de ani, acestea vor asigura echilibrul structurilor locale și regionale, fiind un organism bine încheșat. Sistemul decizional se bazează într-o măsură mai mare pe un sistem de reguli/proceduri profesionale și într-o măsură mai mică pe decizii administrative care pot fi uneori subiective.

Implementarea, monitorizarea și evaluarea POR *Sud-Vest Oltenia* 2021-2027 vor fi realizate cu sprijinul viitorului Comitet de Monitorizare al POR (CM POR) Vest. Comitetul va avea 24

membri, reprezentând la paritate administrația publică locală, respectiv mediul academic, de afaceri și societatea civilă. Astfel jumătate din membri vor fi reprezentanți ai celor 4 consilii județene și a celor 4 primării ale municipiilor reședință de județ și a 4 primării de orașe, câte unul din fiecare județ. Cealaltă jumătate va fi formată din reprezentanți ai celor mai active și relevante firme din regiune, universități, ONG-uri care activează în domeniile de interes ale POR. Criteriile și procesul de selecție ale acestora vor fi realizate ulterior aprobării POR Vest 2021-2027.

Având în vedere că, în conformitate cu prevederile Regulamentului comun, Comitetele de Monitorizare se pot constitui doar după aprobarea de către Comisia Europeană a Programelor Operaționale Regionale, propunem pregătirea și constituirea acestora în două etape, pentru a asigura cadrul și continuitatea funcțiilor privind programarea și monitorizarea la nivel regional. Astfel,

- într-o primă etapă, s-a propus constituirea la nivelul Regiunii *Sud-Vest Oltenia* a unui Comitet Strategic de Programare Regională, care să sprijine procesul de identificare a nevoilor de dezvoltare și de prioritizare a investițiilor care urmează a fi incluse în Programele Operaționale Regionale.
- într-o etapă ulterioară, Comitetul Strategic de Programare Regională va sta la baza formării Comitetului de Monitorizare, prin preluarea membrilor, fie în calitate de membri cu drept de vot, fie în calitate de membri observatori. Acestor membri de la nivel regional, li se vor adăuga ca și membri cu drept de vot reprezentanți ai autorităților de la nivel național, cu care Programele Operaționale Regionale trebuie să se coreleze și coordoneze.

În ceea ce privește, *capacitatea administrativă*, sunt avute în vedere atât măsuri pentru sistemul de management și control, pentru întărirea capacității administrative a Agenției pentru Dezvoltare Regională *Sud-Vest Oltenia* în calitate de autoritate de management, cât și măsuri de capacitate administrativă la nivelul principalilor beneficiari pentru creșterea capacității de implementare a proiectelor. În cadrul fiecărei axe sunt propuse acțiuni legate de creșterea capacității în ceea ce privește pregătirea și implementarea proiectelor.

Strategia POR SV Oltenia reflectă orientările politicii de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 și a fost elaborată luând în considerare nevoile și provocările existente la nivelul regiunii, precum și concluziile *Raportului de țară din 2019 pentru România*.

Strategia programului are rolul de a sprijini obiectivele de politica asumate la nivel de UE prin intermediul unor tipuri de investiții care să contribuie la competitivitatea regională, inovare și digitalizare, eficiența energetică, mobilitate și conectivitate.

Parteneriate

În Regiunea Sud-Vest Oltenia structurile parteneriale sunt constituite în conformitate cu prevederile Legii 315/2004, cu modificările ulterioare. De asemenea, se iau în considerare:

- *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) al Regiunii de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia;*
- *Regulamentul- cadru privind organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (CRP) 2021-2027;*
- *Regulament privind organizarea și funcționarea Consorțiului Regional de Inovare (CRI) în Regiunea Sud-Vest Oltenia;*

Astfel, relații parteneriale se stabilesc la nivelul:

- ❖ Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR)
- ❖ Comitetului Regional pentru elaborarea PDR (CRP)
- ❖ Consorțiului Regional de Inovare (CRI)

Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CDR) este organismul regional deliberativ, fără personalitate juridică, care este constituit și funcționează pe principii parteneriale la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare, în scopul coordonării activităților de elaborare și monitorizare ce decurg din politicile de dezvoltare regională.

Comitetul Regional pentru elaborarea PDR 2021-2027 (CRP) are rol consultativ, reprezentând cadrul larg partenerial al CDR pentru elaborarea și avizarea PDR și are în componența sa ca membri titulari sau supleanți, reprezentanți, la nivel decizional, ai ADR, ai compartimentelor de dezvoltare rurală județene ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale precum și ai altor servicii deconcentrate ale instituțiilor publice centrale, reprezentanți ai instituției prefectului, consiliilor județene, consiliilor locale, ai societății civile, precum și reprezentanți ai altor organizații cu activitate relevantă la nivel regional în diverse domenii specifice. CRP este coordonat de ADR Sud-Vest Oltenia care asigură și secretariatul acestuia.

Componența structurilor partenieriale prevăzute în Regulamentul Cadru al Comitetelor

Regionale sunt:

- Grupurile tematice regionale (GTR)
- Grupurile de lucru subregionale (GLSR)

Grupurile tematice regionale (GTR) stabilite la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia au structura corelată cu obiectivele de politică (OP) de la nivel european pentru perioada 2021- 2027:

- ✓ *Competitivitate, inovare și transfer tehnologic, digitalizare (OP1);*
- ✓ *Mediu și schimbări climatice, eficiență energetică, mobilitate (OP2);*
- ✓ *Infrastructura regională de transport (OP3);*
- ✓ *Educație, ocuparea forței de muncă, sănătate, servicii sociale (OP4);*
- ✓ *Turism, cultură, patrimoniu cultural (OP5);*
- ✓ *Administrație și bună guvernare.*

Grupurile de lucru subregionale (GLSR) sunt organizate la nivel județean, organizate în funcție de prioritățile regionale de dezvoltare. Atribuțiile grupurilor tematice regionale și grupurilor de lucru subregionale sunt de a examina analizele economice și sociale și problemele majore identificate la nivel județean, obiectivele de dezvoltare stabilite și strategia pentru realizarea acestora. Acestea contribuie la realizarea documentelor necesare elaborării PDR și formulează recomandări și propuneri care sunt transmise CRP.

Parteneriatul regional este compus din membri titulari și membri supleanți, reprezentanți ai ADR Sud-Vest Oltenia astfel:

- Consilii județene și Primării de municipii și orașe;
- Servicii și instituții județene publice (Agenții pentru ocuparea forței de muncă, pentru protecția mediului, direcții de asistență socială, direcții de cultură);
- Inspectorate școlare, Universități, licee, institute de cercetare;
- Camere de comerț și industrie, întreprinderi mari;
- Direcții regionale de drumuri și poduri, căi ferate, aeroporturi;

- Grupuri de acțiune locală (GAL-uri), organizații de cooperare transfrontalieră, dezvoltarea turismului;
- Organizații culturale. O altă structură partenerială inițiată la nivelul Regiunii Vest este Consorțiul Regional de Inovare, constituit în conformitate cu prevederile din Metodologia pentru elaborarea Documentului Cadru pentru Strategia de Cercetare și Inovare Regională pentru Specializare Inteligentă, emis de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP).

În scopul consolidării unui portofoliu de proiecte articulate pe nevoile concrete din regiune, ADR Sud-Vest Oltenia a solicitat celor 40 de UAT-uri urbane din regiune și celor 5 Consilii Județene transmiterea ideilor de proiecte identificate la nivelul comunităților locale și județene, însumând un număr de 590 de propuneri de proiecte.

Astfel, portofoliul de proiecte al Regiunii Sud-Vest Oltenia cuprinde propuneri de proiecte aflate în diverse stadii de maturitate, care răspund nevoilor de investiții identificate de către entitățile publice și private din regiune. Acesta cuprinde atât idei de proiecte ce pot primi sprijin prin Programul Operațional Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027, cât și prin intermediul altor Programe Operaționale sau din fonduri naționale.

POR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 va reprezenta *principalul instrument de finanțare din fonduri europene disponibil la nivel regional pentru zona urbană* în următoarea perioadă de programare.

După aprobarea finală a programului de către Comisia Europeană, ADR Sud-Vest Oltenia a stabilit calendarul lansărilor de apeluri de proiecte și a elaborat ghidul solicitantului pentru fiecare componentă. Agenția a stabilit practic la nivel regional condițiile specifice de finanțare a proiectelor.

Documentele pentru perioada de programare 2021-2027 sunt elaborate cu respectarea regulamentelor europene și a celor 5 obiective de politică prevăzute de acestea: *O Europă mai inteligentă, O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon, O Europă mai conectată, O Europă mai socială și O Europă mai aproape de cetățeni.*

La elaborarea programului s-au avut în vedere totodată și documentele strategice regionale aflate în consultare publică: *Planul pentru Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia și Strategia pentru Specializare Inteligentă (RIS3 Sud-Vest Oltenia) 2021-2027.*

În perioada de programare 2021-2027, finanțările vor fi orientate atât spre investiții cu o tipologie cunoscută, cât și spre tipologii noi de proiecte. Astfel, vor continua investițiile în *mobilitatea urbană și transportul public, amenajarea spațiilor verzi și regenerare urbană, investițiile în eficientizarea termică a clădirilor publice și rezidențiale, dezvoltarea turismului cultural și natural, realizarea unor trasee turistice, precum și în domeniul infrastructurii educaționale*. De asemenea, se vor finanța și *proiecte strategice de modernizare a drumurilor județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă la rețeaua TEN-T*.

Un element de noutate îl reprezintă *componenta "Smart City"*, prin care vor fi finanțate *investiții privind digitalizarea administrației publice locale și a altor investiții specifice "orașelor inteligente", din varii domenii - mobilitate urbană, iluminat, clădiri publice, utilități edilitare, spații deschise, aplicații on-line etc.*

Mediul de afaceri va beneficia în continuare de investiții prin *Programul Operațional Regional 2021-2027*, acestea fiind orientate către cele șase domenii de specializare inteligentă identificate în *Strategia pentru Specializare Inteligentă (RIS3 Sud-Vest Oltenia) 2021-2027* - Agricultură și industrie alimentară; Eficiență energetică și construcții (clădiri) sustenabile; Digitalizare, industrializare, inclusiv Industry 4.0; Industria manufacturieră și prelucrătoare; Industriile culturale și creative; Sănătatea și calitatea vieții. Vor fi sprijinite proiectele care vizează digitalizarea, cercetarea, transferul tehnologic, inovarea, precum și competitivitatea economică în aceste domenii.

În funcție de rezultatul negocierilor, dar și de propunerile venite din partea entităților interesate, *Programul Operațional Regional 2021-2027 Regiunea Sud-Vest Oltenia* poate suferi îmbunătățiri și actualizări.

Se colaborează îndeaproape cu unitățile administrativ-teritoriale, pe care se dorește să fie sprijinite în identificarea și pregătirea de proiecte care să genereze un impact pozitiv real asupra dezvoltării locale și regionale. Totodată, atenția se îndreaptă și către entitățile private, ale căror nevoi sunt înțelese și se va răspunde adecvat prin finanțările care vor urma.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, în calitate de administrator de schema de ajutor de minimis și de ajutor de stat și în conformitate cu Ordinul MFE nr. 894/03.08.2020, a lansat pe 05 noiembrie 2020, Ghidul de finanțare pentru pregătirea documentațiilor tehnico-economice destinate proiectelor de infrastructură în domeniul specializării inteligente aferente perioadei de programare 2021-2027. De asemenea, ADR Sud-Vest Oltenia, în calitate de administrator de schema de ajutor de minimis și de ajutor de stat a actualizat *Ghidul simplificat de accesare a fondurilor destinate pregătirii proiectelor de infrastructură în domeniul specializării inteligente, secțiunea Cheltuielile eligibile pentru beneficiarii finali ai schemei de*

ajutor de stat și minimis’ din cadrul subcapitolului. 2.3.2. Condiții cumulative de eligibilitate a cheltuielilor pentru ajutorul de stat/de minimis.” Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică din cadrul Ministerului Fondurilor Europene a publicat OMFE nr. 1377/19.11.2020 privind modificarea *Ghidului Solicitantului Condiții Specifice de accesare a fondurilor din Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 – 2020 destinate pregătirii proiectelor în domeniul specializării inteligente pentru perioada de programare 2021-2027.*

Entitățile care pot beneficia de sprijin prin intermediul acestui apel sunt:

- institutele de cercetare, ONG-urile, alte entități publice sau private de cercetare-dezvoltare-inovare, microîntreprinderile și/ sau întreprinderile mici, mijlocii și mari (individual sau în parteneriat);
- unitățile administrativ-teritoriale, doar în calitate de membru-partener cu universități, institute de cercetare, ONG, alte entități publice sau private de cercetare-dezvoltare-inovare, microîntreprinderi/ întreprinderi mici, mijlocii și mari, universități.

Pentru a aplica în cadrul acestui apel de proiecte, solicitanții de finanțare trebuie să depună o fișă de proiect care să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate în cadrul ghidului. Solicitanții pot depune o singură fișă de proiect, indiferent dacă proiectul este depus în calitate de beneficiar unic sau de lider/ partener.

Beneficiarii documentațiilor pentru care se va acorda sprijin financiar vor avea obligația de a depune și proiectul de investiții, în condițiile stabilite pentru perioada de programare 2021-2027.

III. PREZENTAREA JUDEȚULUI VÂLCEA

Județul Vâlcea este o unitate administrativă situată în sudul României.

Județul Vâlcea se întinde pe o suprafață de 5.765 km² și se învecinează cu județele Alba și Sibiu la nord, județul Argeș la est, județul Olt la sud și sud-est, județul Dolj la sud-vest, județul Gorj la vest și județul Hunedoara la nord-vest. Din punct de vedere administrativ, județul Vâlcea este împărțit în 2 municipii, 9 orașe și 78 de comune.

Râmnicu Vâlcea este municipiul de reședință al județului Vâlcea, Oltenia, România, format din localitățile componente Aranghel, Căzănești, Copăcelu, Dealu Malului, Poenari, Priba, Râmnicu Vâlcea (reședința), Râureni, Stolniceni și Troian, și din satele Fețeni, Goranu, Lespezi și Săliștea.

Prin așezarea sa geografică, județul Vâlcea beneficiază de aproape toate formele majore de relief: munți, dealuri subcarpatice, podiș și lunci cu aspect de câmpie, dispuse în trepte de la nord la sud, întregite de defileele ale Oltului și Lotrului, străjuite de munții Cozia, Căpățanii, Făgăraș, Lotru și Parâng. Aici între masivele de munți se află una din cele mai mari depresiuni intramontane din județ, cunoscută sub numele de *Țara Loviștei*. Două treimi din suprafața județului sunt ocupate de Podișul Getic și Subcarpații Getici,

cu altitudini între 400–800 m.

Râul Olt străbate județul pe o distanță de 135 km, primind apele a numeroși afluenți din care cel mai important este Lotrul. Acest bazin hidrografic, care se află în partea dreaptă a Oltului, cuprinde aproape toată suprafața județului. Această rețea hidrografică este întregită de numeroase lacuri: Gâlcescu, Zănoaga Mare, lezerul Latoriței (lacuri glaciare), Vidra, Brădet, Cornet, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora, Slăvitești, Ionești Zăvideni Drăgășani (lacuri artificiale pe Lotru și Olt pentru hidrocentrale) și lacurile sărate de la Ocnele Mari.

Munții cu vaste păduri de conifere și foioase unde trăiesc urși, capre negre, cerbi, căprioare. De asemenea pășuni alpine unde oieritul este ocupația ancestrală a oamenilor locului.

Către dealuri, plantațiile pomicole oferă fructe: mere, pere, prune, nuci, cireși, vișini. Din prelucrarea prunelor, în județ se produce țuica de Horezu și țuica de Vâlcea. Tot pe dealuri, mai spre sudul județului, se cultivă vița de vie din care se produc vinurile de Drăgășani.

Spre granița de sud a județului, câmpia asigură terenuri fertile practicării agriculturii, cultivându-se cerealele (grâu, secară, porumb) sau culturi tehnice.

Bogăția județului Vâlcea este întregită de importante resurse minerale, importante atât pentru economia județului cât și pentru economia națională. De la Cataractele Lotrului, lângă Voineasa, se exploatează mică, pegmatite de cuarț și fedspat; calcar de la cariera Bistrița din comuna Costești: sare (clorură de sodiu) de la Ocnele Mari; cărbune brun de la Berbești, Alunu, Copăcenii; țiței și gaze naturale de la Băbeni, Mădulari, Făurești; izvoare de ape minerale de la Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora; *hidrocentrale* (17 la număr).

În sudul munților, după depresiunea subcarpatică a Horezului, este un fel se prispă înaltă, care coboară de la peste 800 m și trecând pe nesimțite în platforma deluroasă olteană. Afluenții Oltului și Oltețului taie atât prisma de sub munte cât și platforma mai joasă, în numeroase culmi strâmte și cu spinarea netedă, dispuse pieziș față de axa Oltului în nord, (muscelele) și aproape paralele cu ea, în sud. Din cauza acestei dispoziții a culmilor deluroase, circulația în regiunea colinară și de muscele a județului Vâlcea e foarte anevoioasă în curmeziș și mult mai înlesnită pe văi și pe culmi.

Cadrul natural

Prin așezarea sa geografică, județul Vâlcea beneficiază de aproape toate formele majore de relief: munți, dealuri subcarpatice, podiș și lunci cu aspect de câmpie, dispuse în trepte de la nord la sud, întregite de defileele ale Oltului și Lotrului, străjuite de munții Cozia, Căpățâni, Făgăraș, Lotru și Parâng. Aici între masivele de munți se află una din cele mai mari depresiuni intramontane din județ, cunoscută sub numele de *Țara Loviștei*.

Două treimi din suprafața județului sunt ocupate de Podișul Getic și Subcarpații Getici, cu altitudini între 400–800 m.

Râul Olt străbate județul pe o distanță de 135 km, primind apele a numeroși afluenți din care cel mai important este Lotrul. Acest bazin hidrografic, care se află în partea dreaptă a Oltului, cuprinde aproape toată suprafața județului. Această rețea hidrografică este întregită de numeroase lacuri: Gâlcescu, Zănoaga Mare, lezerul Latoriței (lacuri glaciare), Vidra, Brădet, Cornet, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Răureni, Govora, Slăvitești, Ionești Zăvideni Drăgășani (lacuri artificiale pe Lotru și Olt pentru hidrocentrale) și lacurile sărate de la Ocnele Mari.

Munții cu vaste *păduri de conifere și foioase* unde trăiesc urși, capre negre, cerbi, căprioare. De asemenea pășuni alpine unde *oieritul* este ocupația ancestrală a oamenilor locului.

Către dealuri, plantațiile pomicole oferă fructe: mere, pere, prune, nuci, cireși, vișini. Din prelucrarea prunelor, în județ se produce țuica de Horezu și țuica de Vâlcea. Tot pe dealuri, mai spre sudul județului, se cultivă vița de vie din care se produc vinurile de Drăgășani.

Spre granița de sud a județului, câmpia asigură terenuri fertile practicării agriculturii, cultivându-se cerealele (grâu, secară, porumb) sau culturi tehnice.

Bogăția județului Vâlcea este întregită de importante resurse minerale, importante atât pentru economia județului cât și pentru economia națională. De la Cataractele Lotrului, lângă Voineasa, se exploatează mică, pegmatite de cuarț și fedspat; calcar de la cariera Bistrița din comuna Costești: sare (clorură de sodiu) de la Ocnele Mari; cărbune brun de la Berbești, Alunu, Copăcenii; țitei și gaze naturale de la Băbeni, Mădulari, Făurești; izvoare de ape minerale de la Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora; *hidrocentrale* (17 la număr).

În sudul munților, după depresiunea subcarpatică a Horezului, este un fel se prispă înaltă, care coboară de la peste 800 m și trecând pe nesimțite în platforma deluroasă olteană. Afluenții Oltului și Oltețului taie atât prispa de sub munte cât și platforma mai joasă, în numeroase culmi strâmte și cu spinarea netedă, dispuse pieziș față de axa Oltului în nord, (muscelele) și aproape paralele cu ea, în sud. Din cauza acestei dispoziții a culmilor deluroase, circulația în regiunea colinară și de muscele a județului Vâlcea e foarte anevoioasă în curmeziș și mult mai înlesnită pe văi și pe culmi.

Clima si ape

În regiunea deluroasă clima este de tranziție între cea aspră și foarte umedă (800 - 1.000 mm precipitațiuni anual) de la munte, și cea secetoasă din câmpia Dunării. Astfel, nicăieri în acest județ precipitațiunile nu scad sub 500 mm.

Oltul, care face limita județului către răsărit, primește pe cuprinsul acestui ținut, numeroși afluenți, dintre care putem menționa: Lotrul, Bistrița, Luncavățul și Oltețul cu Cerna.

Vegetația.

Munții înalți cuprind foarte întinse pășuni alpine mai sus de 1.800 și 1.900 m; urmează asociațiile de brazi și molizi și apoi, cea mai mare parte a munților și pe mare parte a prispei înalte de sub munte, păduri de fag; în fine, pe spinarea dealurilor platformei, adesea încă

neîntrerupte, păduri de stejari. Numai văile și depresiunea Horezului (imediat sub munte) au fost complet despădurite.

Bogății minerale- Regiunea muscelor de sub munte și a depresiunii subcarpatice (Horezu) fac parte dintr-o zonă de cute diapire (cu sămburi de străpungere), cu care stă în legătură bogăția în sare și ivirile de petrol ale acestui județ. În aceeași zonă și în apropierea contactului cu muntele, se găsesc cele mai bogate și mai variate izvoare minerale din întreaga Țară Românească (izvoare sulfuroase la Căciulata, iodurate la Govora, sărate la Ocnele-Mari) precum și întinse zăcăminte de lignit. Pe valea Lotrului în sus se poate exploata mica. (sursa: <http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/Vâlcea/>).

▪ **Mediul**

În ultima perioadă de timp emisiile antropogene s-au amplificat foarte mult. Substanțele poluante ajung în atmosferă unde sunt modificate prin procese fizice și chimice. Emisiile care provin de la autovehicule provoacă formarea de fotooxidanți în troposferă. Ozonul troposferic se formează în atmosferă din substanțe precursorare (oxizi de azot și compuși organici volatili) în urma reacțiilor chimice care au loc în prezența radiațiilor solare.

Conform *Raportului preliminar privind calitatea aerului înconjurător în județul Vâlcea pentru anul 2020* al AGENȚIEI PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI VÂLCEA:

Monitorizarea calității aerului la nivelul județului Vâlcea s-a efectuat în anul 2020 prin intermediul celor două stații automate VL1 și VL2 care fac parte din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului :

- VL1 – stație de fond urban, amplasată în Grădina Zoologică Rm. Vâlcea
- VL2 – stație industrială, amplasată pe platforma chimică Rm. Vâlcea.

Poluanții atmosferici monitorizați, luați în considerare în evaluarea calității aerului înconjurător sunt în conformitate cu cerințele impuse prin Legea nr.104/2011 “Legea privind calitatea aerului înconjurător” .

Datele furnizate de cele două stații sunt vizualizate de Serverul din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului, sunt colectate și validate primar de către Operatorul Local. Zilnic se calculează un indice general de calitate a aerului conform legislației în vigoare, pentru fiecare dintre poluanții monitorizați de stațiile automate de monitorizare, stabilit pe baza indicilor specifici de calitate a aerului care rezulta în funcție de concentrațiile înregistrate pentru fiecare dintre poluanți

Acești indici de calitate aer sunt afișați on-line și pe Panoul de informare a publicului, amplasat în curtea interioară a Universității « Spiru Haret » .

Datele validate sunt transmise spre certificare Centrului de Evaluare a Calității Aerului din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului București.

Pentru anul 2020 valorile limita și captura de date sunt prezentate sintetic mai jos :

STAȚIA VL1

Stație	Poluant	Media aritmetică pe întreaga perioadă	Unitate de măsură	Valoare limită(VLE)	Nr. depășiri a VLE pe întreaga perioadă	Captura de date (%) (validare primară)
VL1	SO ₂	13.11	μg/m ³	valori limită orare (350 μg/m ³ , medie orară)	-	95.07
VL1	NO ₂	21.19	μg/m ³	valori limită orare (200 μg/m ³ , medie orară)	-	95.07
VL1	NO _x	35.12	μg/m ³	val. limită pt. vegetație 30μg/m ³ / an	-	95.07
VL1	CO	0.25	mg/m ³	valoarea max. zilnică (10 mg/m ³ a mediilor pe 8 ore)	-	96.16
VL1	O ₃	32.6	μg/m ³	valoare țintă (120 μg/m ³ , maxima zilnică a mediilor pe 8 ore)	-	96.16
VL1	Benzen	1.66	μg/m ³	val. limită anuală (5μg/m ³)	-	96.99
VL1	PM ₁₀ gravimetric	28.25	μg/m ³	valoarea limită zilnică	26	92.35
VL1	PM ₁₀ nefelometric	17.43	μg/m ³	valoarea limită zilnică (50 μg/m ³)	21	96.71
VL1	PM gravimetric	20.31	μg/m ³	valoarea limită zilnică	28	32.51

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

STATIA VL2

Stație	Poluant	Media aritmetică pe întreaga perioadă	Unitate de măsură	Valoare limită(VLE)	Nr. depășiri a VLE pe întreaga perioadă	Captura de date (%) (validare primara)
VL2	SO2	11.74	μg/m3	valori limită orare (350 μg/m3, medie orară)	-	94.25
VL2	NO2	12.45	μg/m3	valori limită orare (200 μg/m3, medie orară)	-	96.99
VL2	NOx	24.24	mg/m3	val.limită pt. vegetație 30 μg/m3 / an	-	96.99
VL2	CO	0.53	μg/m3	valoarea max. zilnică (10 mg/m3 a mediilor pe 8 ore)	-	96.99
VL2	O3	42.64	μg/m3	valoare țintă (120 μg/m3, maxima zilnică a mediilor pe 8 ore)	2	96.44
VL2	BENZEN	3.12	μg/m3	val.limită anuală (5μg/m3)	-	36.71
VL2	PM10 nef.	16.65	μg/m3	valoarea limită zilnică (50 μg/m3)	-	96.71

Populația

Evoluția populației județului Vâlcea:

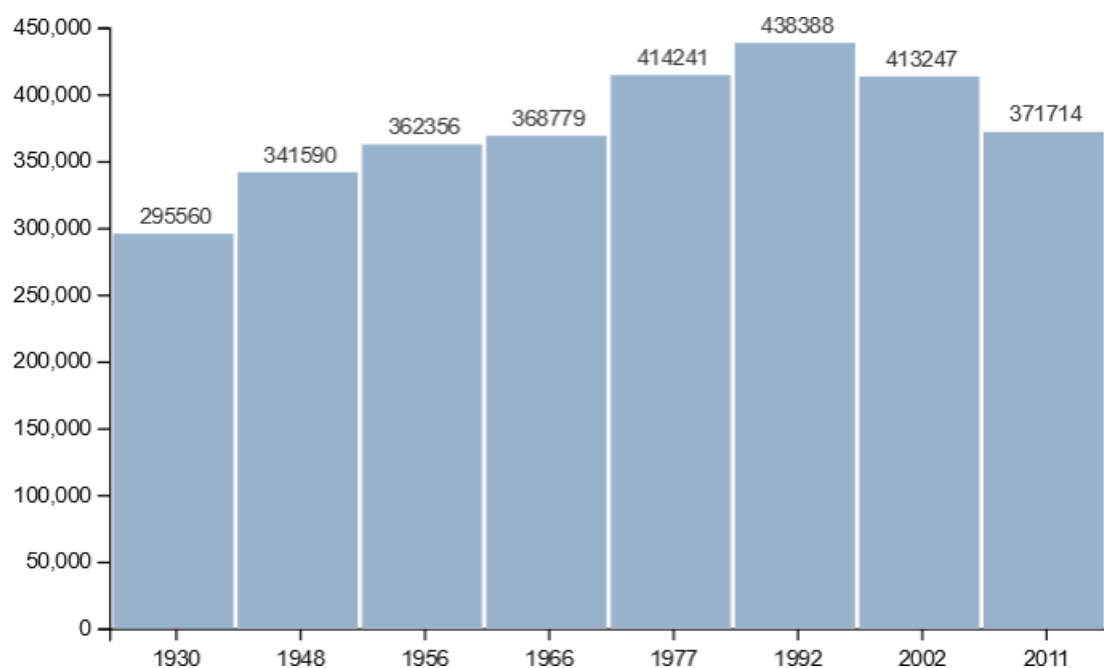


Fig. 15 (sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Județul_Vâlcea)

Învățământ și educație

Guvernele multor țări înscriu în programele lor educația drept o prioritate absolută, iar Organizația Națiunilor Unite a inclus-o în Obiectivele de Dezvoltare Durabilă centrale Agendei 2030. Întotdeauna și peste tot au existat și există discuții cu referire la scopul și obiectivele educației, la ceea ce trebuie să se învețe și cum să se învețe. Valorile pe care se construiește educația în România sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

Rolul fundamental în educarea copiilor îl are familia, ca microunivers al societății, și comunitatea locală, ca univers median față de societate, în ansamblul său. Serviciul public de educație este organizat și structurat pentru a sprijini și orienta familia în acest rol, într-un mod profesionist în spiritul cooperării și al încrederii, care să se asigure că obiectivele parcursului școlar obligatoriu sunt atinse în interesul superior al copilului și în contextul nevoilor speciale ale acestuia. Școala organizează activități extracurriculare pentru întreaga familie, atât în scopul dezvoltării competențelor părinților în domeniul organizării vieții de familie, cât și în scopul încurajării părinților de a se integra sau reintegra în procesul de învățare pe tot parcursul vieții. Pentru susținerea stării de bine în familie, școala asigură timpi distincți pentru învățare în variate forme în mediul școlar, garantând că timpul din afara orelor petrecute la școală poate să fie dedicat în mod expres vieții în familie.

Școala asigură contextul pentru sprijin socio-educational pentru toți copiii, în funcție de nevoile lor, devenind un mediu incluziv și care susține egalitatea de șanse. În acest scop, școala cooperează cu alte instituții abilitate ale statului, cu organizații de caritate și cu reprezentanți ai societății civile și ai sectorului economic.

În anul școlar 1985-1986, în municipiul Râmnicu Vâlcea erau: 30 de grădinițe cu 5.200 de copii, 13 școli primare cu 200 de clase, 15.214 elevi, 553 cadre didactice, 170 săli de clasă, 20 laboratoare, 18 ateliere școlare, 5 săli de sport, 8 licee industriale cu 10 secții, 10.173 elevi, 354 cadre didactice, 179 săli de clasă, 42 laboratoare și 61 de ateliere școlare, un liceu agroindustrial și silvic, cu 14 clase și 310 elevi, un liceu economic cu 28 clase, 947 elevi, 38 de cadre didactice, 3 laboratoare școlare, un liceu sanitar cu 9 clase, 325 elevi, 11 cadre didactice, 3 laboratoare, un liceu de matematică-fizică cu 17 clase, 350 de elevi, 64 cadre didactice, 4 laboratoare, un liceu pedagogic cu 40 elevi și un liceu de filologie-istorie cu 38 de elevi.

*Sursa: Dicționarul istoric al localităților din județul Vâlcea, vol. I – Orașele, Sitech, Craiova, 2009, p. 54-59.

În anul 2020 se numărau 14 grădinițe.

În anul școlar 2020-2021 – 2 colegii, 14 licee, 54 școli gimnaziale, 2 școli profesionale.

*Sursa: <https://www.didactic.ro/paginile-institutiilor/Romania?county=Vâlcea>

Economia și Mediul de afaceri

Principalele ramuri economice ale județului Vâlcea sunt agricultura, industria chimică, industria lemnului, industria alimentară, etc. :

- ✓ Industria chimică este reprezentată de fabrici și combinate precum [Oltchim S.A.](#),

Uzinele Sodice Govora, ambele aflate la distanță de 10 km față de Râmnicu Vâlcea.

- ✓ Industria energetică: hidrocentrale construite de-a lungul râurilor [Olt](#) și [Lotru](#) (Barajul Lotru-Ciunget).
- ✓ Industria lemnului este prezentă la Râmnicu Vâlcea și [Brezoi](#).
- ✓ Agricultura: Industria morăritului și panificației: Vâlcea e reprezentată de firmele Boromir și Vel Pitar; Industria cărnii: la Râmnicu Vâlcea, reprezentată de Fabrica de Carne Diana; Industria de vinificație: la [Drăgășani](#); Industria alimentară: de conserve din legume și fructe, bere: la Râmnicu Vâlcea.

Județul Vâlcea se relevă prin vastele sale posibilități economice. Exploatările de păduri, de zăcăminte de sare – cele mai bogate din țară – izvoare minerale renumite, podgoriile de la Drăgășani și cultura pomilor, care deține un loc de frunte printre județele țării, au imprimat acestui județ un ritm economic foarte viu.

Valea Oltului de un pitoresc neîntrecut, posedă numeroase stațiuni balneo-climatice la Govora, Călimănești, Căciulata, Olănești, care sporesc considerabil bogăția județului.

Agricultura

Județul are o suprafață totală de 408.100 ha. Suprafața arabilă este de 90.854 ha, adică 22,26% din suprafața județului și 0,31% din suprafața totală a țării.

Din suprafața arabilă a județului, marea proprietate deține 4.478 ha, adică 4,93% iar mica proprietate 86.376 ha, adică 95,07%.

Din totalul suprafeței arabile, cerealele ocupă 81.216 ha, astfel repartizate:

- Porumbul ocupă 63.068 ha, cu o producție de 504.613 chint. (prod. medie la ha 8,1 chint.).
- Grâul ocupă 14.775 ha, cu o producție de 59.331 chint. (prod. medie la ha 4,0 chint.).

- Ovăzul ocupă 2.822 ha, cu o producție de 11.514 chint. (prod. medie la ha 4,1 chint.).
- Orzul ocupă 404 ha, secara ocupă 75 ha, măturile 70 ha și meiul ocupă 2 ha.
- Fânețele cultivate și alte culturi furajere ocupă 1.923 ha. Din această suprafață lucerna ocupă 1.634 ha, cu o producție de 49.655 chint. fân (media la ha 30,3 chint.) și 25 chint. sămânță.
- Plantele alimentare ocupă 1.372 ha. Din această suprafață varza ocupă 410 ha, cu o producție de 24.545 chint. (media la ha 59,8 chint.). Ceapa ocupă 313 ha, cu o producție de 6.454 chint. (media la ha 20,6 chint.).
- Plantele industriale ocupă 411 ha. Din această suprafață cânepa ocupă 278 ha, cu o producție de 653 chint. fuior (media la ha 2,3 chint.) și 1.000 chint. Sămânță.

Vegetație și culturi diverse.

Din suprafața totală a județului (408.100 ha) , pogoanele sterpe ocupă 5.932 ha.

Fânețele naturale ocupă 27.162 ha, cu o producție de 285.201 chint. (prod. medie la ha 10,5 chint.). Pășunile ocupă 34.716 ha. Pădurile ocupă 115.561 ha. Livezile de pruni ocupă 9.777 ha. Alți pomi fructiferi 1.076 ha.

Vița de vie ocupă 9.018 ha, cu o producție de 242.845 hl (prod medie la ha 30,2 hl). Caracteristică. Suprafața ocupată de livezile de pruni în acest județ este clasată pe locul al doilea pe țară.

Creșterea animalelor.

În județul Vâlcea se găseau în anul 1935:

Cai 8.974, boi 71.760, bivoli 51, oi 131.051, capre 112.135, porci 56.954, stupi sistematici 3.951, stupi primitivi 6.031.

Industrie.

6 mori sistematice, 1 fabrică de șampanie, 1 de sulfat de cupru, 6 de tăbăcărie și încălțăminte, 10 de cherestea, 1 de cuie de lemn, 1 de dopuri de plută, 2 exploatări forestiere, 1 exploatare de mică, 1 mină de aur și argint, 1 mină de sare, 1 carieră de piatră.

Din întreprinderile de mai sus, următoarele au un capital social sau un capital investit de 5.000.000 lei și peste. Moara A. Geltsch, Râmnicu-Vâlcea, Moara « Sarpim » Drăgășani,

Fabrica de șampanie « Drăgășani » din Drăgășani, Fabrica de tăbăcărie și încălțăminte Oprea Simion & Fiii din Râmnicu-Vâlcea, Fabrica de tăbăcărie « Crângaș » din Râmnicu-Vâlcea, Fabrica de cherestea « Carpatina » Brezoiu și mina de sare C.A.M. de la Ocnele-Mari, Mina de aur și argint a Soc. « Minele de aur din România » din Brezoiu.

Comerț

Județul Vâlcea se alimentează cu sarea exploatată la Ocnele-Mari 16 județe din țară. Comerț dezvoltat cu lemn brut și prelucrat; comerț cu animale și produse animale, mai ales cu lână. De la Drăgășani se vând mari cantități de vin în toată țară. Un important venit aduce județului și vânzarea apelor minerale, exploatate în mai multe stațiuni.

Credit și cooperatie.

În cuprinsul județului funcționează 15 societăți anonime.

-Cooperative de credit (bănci populare) 134, cu 18.777 membri și cu un capital social vărsat de 76.666.207 lei.

-Cooperative de producție diversă 2, cu 44 membri și cu un capital social vărsat de 96.297 lei.

-Cooperative forestiere 4, cu 341 membri.

-Cooperative agricole de aprovizionare și vânzare în comun 3, cu 519 membri.

-Cooperative de consum 11, cu 1288 membri și cu un capital social vărsat de 1.920.338 lei

Județul Vâlcea este o unitate administrativă situată în sudul României. Județul Vâlcea se întinde pe o suprafață de 5.765 km² și se învecinează cu județele Alba și Sibiu la nord, județul Argeș la est, județul Olt la sud și sud-est, județul Dolj la sud-vest, județul Gorj la vest și județul Hunedoara la nord-vest. Reședința județului este municipiul Râmnicu Vâlcea. Din punct de vedere administrativ, județul Vâlcea este împărțit în 2 municipii, 9 orașe și 78 de comune.

Prin așezarea sa geografică, județul Vâlcea beneficiază de aproape toate formele majore de relief: munți, dealuri subcarpatice, podiș și lunci cu aspect de câmpie, dispuse în trepte de la nord la sud, întregite de defileele ale Oltului și Lotrului, străjuite de munții Cozia, Căpățâni, Făgăraș, Lotru și Parâng. Aici între masivele de munți se află una din cele mai mari depresiuni intramontane din județ, cunoscută sub numele de Țara Loviștei.

Două treimi din suprafața județului sunt ocupate de Podișul Getic și Subcarpații Getici, cu altitudini între 400–800 m.

Clima

Datorită așezării județului în partea de sud-vest a țării, acesta are o climă temperat-continentală cu influențe mediteraneene.

Temperatura medie multianuală este de +10,2 grade Celsius. Cantitatea medie multianuală de precipitații diferă în funcție de zonă, fiind mai redusă la câmpie, respectiv 500-600 mm, și mai ridicată în zonele montane, peste 1 500 mm. Direcția predominantă a vânturilor este dinspre nord, în zona montană, iar în zonele depresionare dinspre sud și sud-est.

Forme de relief

Relieful județului Vâlcea este dispus în trei trepte care coboară de la nord către sud. În partea de nord se găsesc Munții Godeanu, Vâlcan și Parâng care aparțin Carpaților Meridionali. În această zonă se află cele mai înalte vârfuri din județ, respectiv Parângul Mare 2 519 m, Mohoru 2 337 m, Godeanu 2 229 m și Păpușa 2 136 m. Subcarpații Getici formează a doua treaptă a reliefului, fiind dispuși între râurile Motru și Olteț. Cea mai de jos treaptă este formată de dealurile sudice, care se întind de-a lungul platoului Getic. În această zonă se înregistrează cea mai mică înălțime din județ, respectiv 100 m în localitatea Picu din Valea Jiului.

Resurse naturale

În subsolul județului Vâlcea se găsesc importante zăcăminte de cărbune, respectiv lignit în bazinele Motru și Rovinari. În bazinul Motru se găsește lignit la: Horăști, Roșița, Lupoaia, Leurda și Ploștina, iar în bazinul Rovinari la: Cicani, Beterega, Gârla, Mătășari, Roșia-Jiu, Rovinari și Urdari.

De asemenea găsim antracit la Schela, petrol la: Țicleni, Hurezani, Bâlteni, Albeni, Scoarța, Bustuchin, gaze naturale la: Țicleni, Hurezani, Logrești, Bustuchin, grafit la Baia de Fier și Polovragi, calcare la Suseni, marne la Bârsești, dolomită la Tismana, argilă refractară la Schela și Vierzuroiu. În județul Vâlcea se găsesc de asemenea izvoare de ape minerale cu importante proprietăți terapeutice la: Țicleni, Săcelu, Glogova și Bălănești.

Rețeaua hidrografică

Județul Vâlcea este străbătut de la nord spre sud de râul Jiu. Acesta colectează apele de la majoritatea râurilor care trec pe teritoriul județului. În partea de nord-vest apele sunt colectate de râul Cerna, iar în partea de nord-est de cursul superior al Oltețului.

La origini Jiul este format din două ramuri, Jiul de vest, care adună apa din mai multe pâraie ce izvorăsc din Munții Vâlcan, Godeanu și Retezat, și Jiul de est, cu izvoare în versatul

nordic al Parângului. Principalii afluenți ai Jiului care străbat și teritoriul județului Vâlcea sunt: Gilort, Motru, Tismana, Bistrița, Jaleș și Șușița. Cele mai mari lacuri care se găsesc pe teritoriul județului sunt antropice și au fost construite în scop hidroenergetic pe râurile Cerna, Motru, Tismana, Bistrița, Jiu, Gilort și Olteț. Lacurile naturale mai importante sunt cele glaciare: Gâlcescu, Tăuri, Slăveiu, Mija, Pasărea și Godeanu.

Populație

Din datele publicate de Institutul Național de Statistică rezultă că la 1 iulie 2012 populația județului Vâlcea era de 372 719 locuitori, reprezentând 1,86% din populația țării, cu o densitate medie de 66,5 locuitori pe km². Din totalul populației, 184 271 persoane, respectiv 49,44 la sută, sunt de sex masculin și 188 448 persoane, respectiv 50,56 la sută, sunt de sex feminin. În ceea ce privește repartizarea pe medii, 176 887 persoane, respectiv 47,46 la sută, trăiesc în mediul urban, iar 195 832 persoane, respectiv 52,54 la sută, trăiesc în mediul rural. Structura etnică a populației județului Vâlcea la Recensământul populației din anul 2011 se prezintă astfel: 321 686 români, 6 698 romi, 134 maghiari, 28 italieni, 24 ucraineni, 22 germani, 17 sârbi, 11 turci, 11 ruși-lipoveni, 10 cehi, 8 greci, 7 slovaci, 3 chinezi, 48 persoane de altă etnie și 12 887 persoane la care această informație nu este disponibilă.

Număr de localități

Județul Vâlcea cuprinde, din punct de vedere administrativ, 9 orașe din care 2 municipii, 61 comune și 411 sate. Reședința județului este municipiul Târgu Jiu.

Al doilea municipiu din județ este orașul Motru. Celelalte orașe sunt: Bumbești-Jiu, Novaci, Rovinari, Târgu Cărbunești, Tismana, Turceni și Țicleni.

Scurte prezentări ale reședinței de județ și ale principalelor orașe

Municipiul Târgu Jiu, reședința județului Vâlcea, cu o populație de 82 504 locuitori înregistrați la Recensământul populației și locuințelor din anul 2011, este așezat pe râul Jiu de la care i se trage și numele.

Prima atestare documentară a orașului datează din anul 1406 fiind menționat sub numele de Jiu într-o poruncă dată mănăstirii Tismana de către voievodul Mircea cel Bătrân. În anul 1611 în timpul domniei lui Radu Mihnea este menționat ca așezare orășenească având jude și pârgari. Încă din secolul al XV-lea Târgu Jiu îndeplinește funcția de reședință a Vâlceanului. Dezvoltarea municipiului a fost înlesnită în timp de situarea sa la încrucișarea unor drumuri importante spre Craiova, Petroșani, Drobeta-Turnu Severin, Râmnicu Vâlcea, precum și de construirea în 1888 a căii ferate Filiași – Târgu Jiu. La 14 octombrie 1916 la Podul Jiului

se dau lupte la care participă și locuitorii orașului care opresc înaintarea germanilor. Pentru cinstirea eroilor căzuți în Primul Război Mondial se inaugurează în anul 1938 Ansamblul Monumental 5 „Calea Eroilor” care cuprinde Coloana fără sfârșit, Poarta sărutului, Aleea scaunelor și Masa tăcerii, opere ale marelui sculptor născut pe meleaguri Vâlcene, Constantin Brâncuși. Municipiul Motru este al doilea oraș ca mărime din județul Vâlcea, având o populație de 19 079 locuitori. Este atestat documentar pentru prima oară în hrisoavele de la Tismana în anul 1385 și ulterior în anul 1444 sub denumirea de Ploștina. Dezvoltarea orașului are loc în perioada de avânt al mineritului, respectiv a exploatărilor de lignit din zonă. Astfel, în 1968 mai multe localități din zonă intră în componența orașului. Este declarat municipiu la 18 octombrie 2000. Orașul Rovinari, cu o populație de 11 816 locuitori este amplasat pe albia majoră a râului Jiu în Podișul Getic, la 25 km sud-vest față de municipiul Târgu Jiu.

Principalele activități economice care se desfășoară în zonă se referă la exploatarea lignitului din bazinul carbonifer Motru – Rovinari și producerea energiei electrice în Complexul Energetic Rovinari. Orașul Bumbesti-Jiu este situat în partea de nord a județului Vâlcea la ieșirea Jiului din defileu. Zona a fost locuită încă din antichitate fapt dovedit de rămășițele unui castru roman. Prima atestare documentară datează din 14 septembrie 1696. Oficiul Vamal din localitate asigura legăturile dintre Regat și Transilvania. Cu o populație de 8 932 locuitori, orașul se împarte în două zone urbanistice distincte: Bumbesti, fostul sat Bumbesti-Jiu, format din case cu arhitectură veche, și Valea Sadului care este un cartier de blocuri și unități comerciale construit în anii 1940 – 1950 pentru muncitorii de la fabrica de armament. Orașul Târgu Cărbunesti este situat în partea de nord-est a județului. În prezent are o populație de 8 034 locuitori. În anul 2013 aici s-a inaugurat cel mai mare parc fotovoltaic din țară construit pe o suprafață de aproximativ 50 hectare. Orașul Turceni, cu o populație de 7 269 locuitori, este situat în nordul județului. Orașul s-a dezvoltat în jurul a două mari obiective industriale, respectiv Termocentrala Turceni și Hidrocentrala Turceni. Orașul Tismana, cu o populație de 7 035 locuitori, își leagă existența de Mănăstirea Tismana situată în nordul localității, pe valea râului cu același nume. Pe lângă activitatea turistică, în localitate se produc covoarele Tismana și Oltenia, simboluri ale artei tradiționale oltenești. Un rol important în dezvoltarea localității îl joacă și hidrocentralele Sistemului Energetic Cerna – Motru – Tismana.

Monumente istorice, de arhitectură și artă, muzee, instituții culturale

Rețeaua instituțiilor și așezămintelor culturale din județul Vâlcea cuprinde: un teatru – Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” din Târgu Jiu, ansamblul artistic profesionist „Doina Vâlceanului”, 203 biblioteci din care 62 publice. Cele mai vizitate muzee din județ sunt: Muzeul Județean Vâlcea „Alexandru Ștefulescu”, Muzeul Arhitecturii Populare Vâlcănești de la Curtișoara, Muzeul Sătesc Lelești, Muzeul Sătesc Arcani, Casa Memorială Tudor Vladimirescu

din satul Vladimir, Casa Memorială Ecaterina Teodorescu din Târgu Jiu, Monumentul Proclamației de la Padeș. Un loc aparte îl ocupă Casa Memorială Constantin Brâncuși din satul Hobița, comuna Peștișani, declarată monument istoric, care este o replică a casei în care s-a născut Brâncuși. Ea adăpostește în prezent obiecte care au aparținut familiei, o colecție de albume, scrisori, cărți și alte documente referitoare la viața și activitatea lui Constantin Brâncuși

Din datele Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Vâlcea rezultă că în județ sunt înscrise pe lista monumentelor istorice un număr de 511 poziții care reprezintă: 46 monumente și situri arheologice, 352 monumente istorice, 4 ansambluri urbane, 24 monumente de for public și 28 monumente memoriale. Dintre acestea se remarcă Ansamblul Monumental „Calea Eroilor”, cuprins în patrimoniul UNESCO, din municipiul Târgu Jiu. Alte obiective specifice județului sunt culele, denumire care provine de la cuvântul turcesc kule (turn).

Dintre aceste construcții specifice pentru supraveghere și apărare împotriva dușmanului se mai păstrează și azi: Cula de la Curtișoara, Cula Crăsnaru, Cula din Șiacu și Casa-culă din Glogova. Cele mai importante lăcașe de cult sunt: Mănăstirea Tismana care datează din timpul domniei lui Vlaicu Vodă (1364-1377) fiind construită inițial sub forma unei biserici de lemn de tisă. Mănăstirea Polovragi cu o vechime de peste 500 ani, ridicată inițial în anul 1505. A fost ulterior pictată în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu, care este considerat al treilea ctitor al acesteia. Mănăstirea Crasna a fost întemeiată în anul 1636. Ansamblul cuprinde o biserică construită în stil bizantin cu pictura în frescă realizată în anul 1757. Mănăstirea Lainici, situată în defileul Văii Jiului, s-a dezvoltat în jurul unei biserici de lemn. Are picturi originale care se păstrează din anul 1817. Alte obiective înscrise în lista monumentelor istorice sunt: Biserica de lemn cu pridvor „Sfântul Vasile” din satul Pieptani, Biserica de lemn „Sfântul Ioan Botezătorul” din Fărcășești, Biserica de lemn „Sfântul Nicolae” din Negomir, Biserica de lemn „Sfinții Împărați” din Curteana și Biserica de lemn „Sfinții Arhangheli” din Ceauru, una dintre bisericile de lemn de mare valoare arhitecturală și una dintre cele mai vechi de acest tip păstrate în județul Vâlcea.

Obiective turistice și unități de cazare

La 31 decembrie 2012 în județul Vâlcea activau 79 unități de cazare turistică, din care: 22 hoteluri și moteluri, 4 hosteluri, 7 cabane turistice, 2 vile turistice și bungalouri, 18 pensiuni turistice, 25 pensiuni agroturistice, un popas turistic, cu o capacitate totală de 2 509 locuri. Indicele de utilizare netă a locurilor de cazare în anul 2012 a fost de 23,8 la sută. În județul Vâlcea, la Râncea (1 600 m), se află cea mai renumită stațiune de schi din Carpații Olteniei, situată la poalele Vârfului Păpușa, în Munții Novaciului din Masivul Parâng. Se remarcă de

asemenea Stațiunea balneoclimaterică Săcelu care beneficiază de izvoare minerale sulfuroase, clorurate, iodurate, bromurate, indicate în tratarea mai multor afecțiuni.

Pe lângă obiectivele antropice prezentate anterior, în județ se găsesc și o mulțime de obiective turistice naturale, din care menționăm:

- rezervații naturale: Parcul Național Defileul Jiului, Rezervația naturală Piatra Cloșanilor, Rezervația naturală Piatra Sfinxul Lainicilor, Rezervația naturală Muntele Oslea, Rezervația naturală Parâng;
- Novaci, Rezervația naturală Pădurea Tismana;
- Pocruia, Rezervația naturală Dumbrava Tismanei;
- peșteri și fenomene carstice: Peștera Martel, Peștera Lazului, Peștera Gura Plaiului, Peștera Iedului, Peștera Muierii, Peștera Polovragi și Peștera Cloșani;
- chei pe văile unor râuri: Cheile Oltețului, Cheile Sohodolului, Cheile Galbenului, Cheile Corcoaiei, Cheile Șușiței, Cheile Pătrunsa, Cheile Gropului Sec;
- lacuri naturale situate în circuri glaciare: Lacul Mija, Lacul Gâlcescu;
- lacuri de acumulare: Lacul Valea lui Iovan și Complexul lacustru Vaja Clocotiș.

Camera de Comerț și Industrie a județului Vâlcea a scos în evidență lipsa cronică a unor investiții majore în dezvoltarea economică a județului. Dacă în foarte multe zone din țară a existat o expansiune a dezvoltării de întreprinderi din industria construcțiilor de mașini, din înalta tehnologie, din IT, practic din toate domeniile economiei, în județul nostru acest lucru nu s-a întâmplat, acest lucru având câteva cauze majore:

- Lipsa unor parcuri industriale care să atragă investiții importante;
- Lipsa de profesionalism în administrarea unui complex de factori economici legați de CET Govora și de exploatarea cărbunelui din Berbești și Alunu, care au dus la falimentul singurului producător de abur tehnologic pentru platforma industrială;
- Utilizarea pentru organizarea de nunți și botezuri a unei investiții europene de cca 15 mil euro, centrul de expoziții de la Călimănești, al doilea ca mărime din România, care poate aduce beneficii de neestimat pentru marketingul produselor vâlcene și românești;
- Lipsa de implicare a autorităților locale în rezolvarea unor probleme ale unor societăți comerciale cu impact major în economia vâlceană și românească, care valorifică la nivel înalt resursele locale, precum Ciech Sodă România S.A.;

- Neimplicarea factorilor de decizie locali în rezolvarea infrastructurii de transport, care aduce prejudicii majore economiei locale, prin întârzierea nejustificată a începerii autostrăzii care ar trebui să lege Oltenia cu Transilvania.

Camera de Comerț și Industrie Vâlcea își exprimă convingerea că având în vedere poziția de invidiat a județului, resursele sale turistice inestimabile și nu în ultimul rând valoarea de necontestat a oamenilor care trăiesc pe aceste meleaguri, vor fi argumente suficiente pentru revenirea economiei noastre și în același timp a bunăstării la locul pe care îl merită.

Transportul

Județul Vâlcea este străbătut de o rețea totală de drumuri de 1.466 km 402 m împărțită astfel :

-Drumuri naționale 189 km 545 m din care 169 km 053 m (pietruți) sunt întreținuți de Direcțiunea Generală a Drumurilor iar 20 km 492 m (pavați și pietruți) de comunele urbane.

-Drumuri județene 671 km 959 m din care administrația județului întreține 365 km 828 m (pietruți), iar comunele urbane 5 km.

-Drumuri comunale 604 km 898 m.

-Lungimea podurilor este de 13.309,93 m, repartizată astfel : poduri naționale 3.101, 13 m, județene 6.081,50 m, comunale 4.127,30 m.

Prin județ trec 3 drumuri naționale, legând următoarele localități :

- Caracal – Râmnicu-Vâlcea – Tâlmaci
- Pitești – Rm. Vâlcea - Tg-Jiu
- Pitești – Dobroteasa – Drăgășani

▪ Calea ferată

Rețeaua totală de cale ferată a județului este de 76 km repartizată astfel: 70 km linii principale și 6 km linii secundare simple.

Itinerarii principale: Accelerate: București – Piatra Olt – Sibiu

Stații importante: Rm.-Vâlcea, Drăgășani, Călimănești, Râureni, Ocnița.

- **Poștă, telegraf, telefon.**

În județul Vâlcea sunt 6 oficii P.T.T. de stat din care 2 oficii autorizate (la Bălcești și Brezoi) ; 5 agenții specializate la Băbeni, Lădești, Grădiștea, Măciuca și Zătreni, 1 oficiu balnear (Olănești) și 5 gări cu serviciu poștal la Cornet, Govora, Ionești, Râureni, Zăvideni. Oficii telefonice la Râmnicu-Vâlcea, Ocnele-Mari, Călimănești, Drăgășani, Băile Govora, Băbeni, Bălcești, Brezoi, Căineni, Horezu, Olănești.

Cultura

- **Monumente istorice.**

- *Mănăstirea Horezu.* Ctitorie a lui Constantin Brâncoveanu, la 1692.

Biserica principală, cu două turnuri și un aghiazmatar pe două coloane, este un triumf al acestei sculpturi ornamentale, a cărei tehnică au învățat-o românii de la venețieni. Admirabile sunt de asemenea cele zece coloane împodobite cu flori, care susțin exonartexul, ca și cadrul floral al ușii și pietrele mormântale de pe mormântul membrilor familiei ctitorului, între care și domnița Ancuța, cu inscripție din 1692. O altă inscripție din 1694 poartă numele pictorilor. Lor li se datorează portretele de o rară fidelitate ale Brâncoveanului, al altor domni, începând cu Laiotă Basarab din sec al XV- lea, lângă marele protector al artelor, Neagoe Basarab. Se păstrează aici un steag lucrat în Transilvania, cu Sf. Impărați Constantin și Elena, dăruit de C. Brâncoveanu în anul 1698, împreună cu frumoase candelabre de bronz dăruite în 1692. Se mai află aici, racle cu moaște, dintre care una adusă de patriarhul ecumenic Iacob. Doamna Maria a înălțat capela cimitirului, iar fiul lor Ștefan a adăugat acestei mari fundațiuni voievodale mica biserică, de o frumoasă arhitectură. Azi, mănăstirea este reședința de vară a M.S. Regina Maria.

- *Biserica din Hurezu,* cu frumoase fresce în stil popular.

- *Mănăstirea Arnota,* înălțată de Matei Basarab, la 1640, pentru odihna trupului tatălui său, Vornicul Danciul, adus de la Alba-Iulia. Sub o lespede mormântală, minuțios sculptată cu armele Țării Românești, este înmormântat însuși ctitorul.

- *Mănăstirea Bistrița.* Ctitorie a boierilor Craiovești Barbu, Danciu, Radu, Preda și

Mircea, din 1518.

- *Mănăstirea Cozia*, înălțată de Mircea cel Bătrân, în 1386. Biserica principală are liniile caracteristice arhitecturii din epoca lui Nicodim. Cadrul ușii aparține epocii lui Constantin Brâncoveanu, când se aduse nartexul și se repară pictura. Ferestrele poartă încă florile și vulturul epocii de construcție.

În 1605-1606 lângă Mircea, a fost înmormântată călugărița Teofania, mama lui Mihai Viteazul. *Biserica din cimitir* a fost înălțată în 1542-1543 de către Radu Paisie în stil moldovenesc. *Mănăstirea dintr-un lemn* a fost ridicată în sec al XVI-lea sub Alexandru Voievod și terminată de Matei Basarab. A fost reparată de Ștefan Cantacuzino în 1715.

- *Mănăstirea Govora*, înălțată în 1491-1492 de Radu, numit cel Mare pentru dărnicia sa.
- *Mănăstirea Surupatele*, azi în ruină, fondată în 1706 de către doamna Maria, soția lui Brâncoveanu, ca o mărturie a ruinei întregii familii martirizate la Constantinopol.
- *Biserica episcopiei din Râmnicul-Vâlci*, înălțată în sec XVI de către Arhiepiscopul Eftimie al Severinului împreună cu Episcopul Mihail.
- *Mănăstirea Cetățuia din Râmnicul-Vâlci*, fondată la 1680 de Mitropolitul Teodosie și restaurată în 1853 de Mitropolitul Nifon. Pe locul acestei mănăstiri exista un schit, unde a fost decapitat boierul Radu de la Afumați.
- *Schitul Cornetul*, construit de Mareș Băjescu, banul Craiovei, la 1666.
- *Biserica fostei mănăstiri Mamul*, ctitorie a lui Constantin Brâncoveanu la 1696.
- *Biserica « Maica Domnului » din Râmnicul-Vâlci*, ctitorie a lui Mircea Ciobanul,

domnul Țării Românești, arsă de turci la 1738, restaurată în 1747.

- *Biserica « Toți Sfinții » din Râmnicul-Vâlci* înălțată între 1762-1764, cu frumoase săpături în piatră a Popei Ioan Pietrarul.
- *Biserica « Buna Vestire » din Râmnicul-Vâlci* ctitorie a lui Mircea cel Bătrân la 1388.
- *Biserica « Cuvioasa Paraschiva » din Râmnicul-Vâlci*, fondată de Pătrașcu cel Bun la 1557 și terminată de fiul său Mihai la 1598.
- *Crucea zisă « a Mișailor »*, ridicată la 1656 de Constantin Șerban voievod pe dealul Troian din marginea orașului.

Sursa: <http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/Vâlcea/>

Călimănești, comună urbană situată pe valea Oltului, în regiunea muntoasă. Stație c.f. pe linia principală București-Sibiu. Stațiune balneo-climatică de întâi ordin.

Ocnele-Mari, comună urbană, așezată în apropierea orașului Râmnicu-Vâlcea. Stațiune balneo-climatică, cunoscută și prin exploatațiuni de sare. Stație c-f pe linia R.-Vâlcea - Râureni, Ocnița, la depărare de 130 km de Craiova și 184 km de București.

Băile Govora, comună urbană, așezată într-o regiune deluroasă, spre mijlocul județului. Stațiune balneară de prim ordin, situată la 17 km de R.-Vâlcea și la 12 km de stația c.f. Govora (linia București – Sibiu).

Situația Socială

Conform informațiilor Direcției Județene de Statistică VÂLCEA, beneficii de asistență socială au fost acordate:

	2014	2015	2016	2017	2018
NUMĂR BENEFICIARI ¹⁾					
I. Beneficii de asistență socială finanțate din bugetul MMPS ²⁾					
I.1. Beneficii de asistență socială					
Alocația de stat pentru copii	66666	65245	63862	62461	61309
Alocația pentru susținerea familiei	6592	7367	6907	5961	4970
Indemnizație pentru creșterea copilului	2878	2807	2740	2951	3180
Stimulent lunar pentru creșterea copilului	534	539	605	952	1124
Ajutoare sociale pentru asigurarea VMG (venitului minim garantat)	4416	4576	4525	4193	3668
Beneficii de asistență socială acordate persoanelor cu dizabilități					
Indemnizația lunară pentru însoțitorii persoanelor cu handicap vizual grav	1292	1308	1269	1230	1214
Indemnizația lunară pentru adulții cu handicap grav și accentuat	17956	19805	20405	20869	21648
Buget personal complementar lunar pentru adulții cu handicap grav, accentuat sau mediu	21136	23011	23591	23856	23030
Indemnizația lunară pentru persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA	100	101	101	104	107

Sursa: <https://Vâlcea.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/C1.BeneficiiAsistentaSociala.pdf>

La data de 31.12.2020, 264 de asistenți maternali profesioniști aveau în plasament copii, iar după mediul de proveniență erau distribuiți astfel:

- urban: 90;

- rural: Fiecare asistent maternal profesionist are în plasament unul, doi, trei sau mai mulți copii.

Situația privind copiii/tinerii cu măsură de protecție specială în centrele rezidențiale publice pentru protecția copilului, la data de 31.12.2020, este următoarea:

Nr. Crt.	Denumire serviciu social	Nr. copii la 31.12.2020
1.	Centrul de plasament „Ana”, Rm. Vâlcea	15
2.	Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat, Rm. Vâlcea	0
3.	Complex de apartamente - Locuințe de tip familial Rm. Vâlcea	25
4.	Complex familial pentru recuperarea copilului cu dizabilități Goranu	20
5.	Centrul pentru copilul cu dizabilități, Rm. Vâlcea	20
6.	Serviciul Casa „Pinocchio”, Băbeni	17
7.	Serviciul Căsuță de tip familial „Nicoleta”, Băbeni	12
8.	Serviciul Casa Materna Troianu	7
	TOTAL	116

Conform *RAPORTULUI DE ACTIVITATE* al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea pentru anul 2020:

1. Servicii sociale înființate:

- Complex de apartamente - Locuințe de tip familial;
- Centrul de tranzit;
- Locuința protejată pentru victimele violenței domestice;
- Serviciul de asistență și suport pentru persoane aflate în situații de risc;

e) Căminul de îngrijire bătrâni Cueni.

2. Servicii sociale desființate:

a) Centrul de plasament Andreea, Rm. Vâlcea;

b) Serviciul rezidențial de recuperare a copilului cu dizabilități Rm. Vâlcea.

Au fost înființate prin reorganizare următoarele servicii sociale:

1. Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități nr. 3 Băbeni, prin reorganizarea Centrului de recuperare și reabilitare Băbeni;
2. Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Govora, prin reorganizarea Centrului de recuperare și reabilitare Govora;
3. Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Milcoiu, prin reorganizarea Centrului de îngrijire și asistență Milcoiu

▪ **Proiecte finalizate în anul 2020:**

1. "ASSIST - Alternative for Social Support Inspiring Transformation" din cadrul Cererii de propuneri: REC-RCHI-PROF-AG-2017 - Dezvoltarea capacităților în domeniul drepturilor copilului. Valoarea proiectului aferentă D.G.A.S.P.C. Vâlcea: 53.104,48 euro, din care: 10.620,90 euro, cofinanțare D.G.A.S.P.C. Vâlcea 10.620,90 euro.
2. Dezvoltarea unui sistem unitar de management al calității la nivelul Consiliului Județean Vâlcea și al instituțiilor subordonate, Cod SMIS119720, Cod SIPOCA 481.

Proiecte în parteneriat, în curs de implementare:

"TEAM-UP: Progres în calitatea îngrijirii alternative a copiilor", IDMySMIS 127169. Valoarea proiectului: 54.334.784,46 lei, din care: 1.086.702,46 lei, cofinanțare D.G.A.S.P.C. Vâlcea

1. "VENUS - împreună pentru o viață în siguranță, Cod SMIS:128038,depus de către ANES în cadrul: Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020, Axa prioritară 4, OS 4.4. Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale / medicale / socio - profesionale / de formare profesională adecvate nevoilor specifice.

Prioritatea de investiție , apel de proiecte generat de My SMIS 128038. Valoarea proiectului: 1.137.174,76 lei, din care: 22.743,43 lei, cofinanțare D.G.A.S.P.C. Vâlcea.

2. "Centrul de zi pentru persoane vârstnice, sat Fumureni, Comuna Lungești, Jud. Vâlcea" - proiect derulat în parteneriat cu UAT Lungești (Lider de proiect), Jud. Vâlcea. Valoarea proiectului: D.G.A.S.P.C. Vâlcea nu are contribuție financiară.

"A.C.C.E.S. - Asistență pentru Creșterea Calității vieții și Egalitate de Șanse pentru vârstnici" - proiect derulat în parteneriat cu UAT Municipiul Drăgășani, în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020, Axa prioritară 4,

Prioritatea de investiție , Apel de proiecte: POCU/436/4/4/ Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/medicale/socio-profesionale/de formare profesională adecvate nevoilor specifice în vederea integrării socio-profesionale. Valoarea contractului: 402.891,72 lei, din care: 8.057,84 lei, cofinanțarea D.G.A.S.P.C Vâlcea.

Indicatorii de măsurare a eficienței serviciilor sociale și indicatorii privind resursele și managementul financiar urmăriți de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea în anul 2020, au fost realizați.7

Pentru perioada următoare, instituția va utiliza toate resursele pentru creșterea calității serviciilor sociale oferite, continuarea procesului de restructurare a centrelor de plasament pentru copii și a centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, întărirea capacității de evaluare și identificare a copiilor și a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, precum și pentru dezvoltarea/diversificarea serviciilor pentru copil și familie la nivel local.

❖ Obiective generale 2022:

- Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor sociale;
- Dezvoltarea și diversificarea unei rețele de servicii sociale complementare, orientate spre promovarea autonomiei persoanei vulnerabile și favorabile incluziunii sociale;
- Finalizarea reformei instituționale pentru diverse categorii de beneficiari prin crearea de alternative bazate pe conceptul familial sau sprijin comunitar;
- Îmbunătățirea colaborării cu comunitățile locale/alți furnizori de servicii sociale pentru crearea/menținerea serviciilor sociale de prevenire a situațiilor de risc și vulnerabilitate;
- Atragerea de parteneriate public-private și întărirea relațiilor de colaborare cu ONG-urile;

- Gestionarea eficientă a patrimoniului și a resurselor financiare

Valorile județului Vâlcea

Poziția județului Vâlcea este una extrem de favorabilă din punct de vedere al protecției climatice, al formelor de relief și al biodiversității, care, de-a lungul timpului, au favorizat instalarea și dezvoltarea populațiilor umane încă din paleolitic. Mai târziu aveau să se așeze, de regulă la ieșirea apelor din munți, primele așezări monahale care au devenit de-a lungul timpului veritabile monumente de artă și cultură.

Totodată s-au dezvoltat renumite stațiuni balneare și turistice care au dus faima județului în toată lumea. Se poate spune că județul Vâlcea dispune de cele mai multe stațiuni cu ape minerale din România, precum și de cele mai multe schituri și mănăstiri de pe teritoriul țării. Tot cadrul natural și resursele hidroenergetice au făcut ca în județul Vâlcea să se construiască cea mai mare hidrocentrală de pe râurile interioare ale României (Lotru-Ciunget), precum și cele mai multe hidrocentrale pe Râul Olt, aici obținându-se cea mai ieftină energie electrică.

În egală măsură, spre deosebire de alte zone ale țării, județul Vâlcea este un județ cu pericole naturale reduse (fără riscuri mari de inundații, cutremure sau alte calamități).

Bogățiile județului nu se reduc numai la atât. Cuprins între apele Oltețului și ale Oltului, atât în regiunea muntoasă cât și în cea locuită, e brăzdat de numeroase ape curgătoare de munte, în lungul cărora stau înșirate satele, și care oferă cercetătorului dese și variate peisaje de efect, între care amintim : defileul Bistriței și cataractele Lotrului, care se găsesc chiar în defileul lui, ce separă județul Sibiu de Vâlcea, la vreo 10 km de Voineasa.

▪ Obiective generale 2022:

- Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor sociale;
- Dezvoltarea și diversificarea unei rețele de servicii sociale complementare, orientate spre promovarea autonomiei persoanei vulnerabile și favorabile incluziunii sociale;
- Finalizarea reformei instituționale pentru diverse categorii de beneficiari prin crearea de

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA

2022-2025

alternative bazate pe conceptul familial sau sprijin comunitar;

- Îmbunătățirea colaborării cu comunitățile locale/alți furnizori de servicii sociale pentru crearea/mentținerea serviciilor sociale de prevenire a situațiilor de risc și vulnerabilitate;
- Atragerea de parteneriate public-private și întărirea relațiilor de colaborare cu ONG-urile;
- Gestionarea eficientă a patrimoniului și a resurselor financiare alocate.

IV. PREZENTAREA COMUNEI MĂLDĂREȘTI

4.1 Prezentarea generală a comunei Măldărești

Relieful

Comuna Măldărești se afla situată pe valea râului Luncavăț, între dealul Tomșanilor și Măgura Slătioarei. Comuna Măldărești este străbătută de râul Luncavăț și de pâraurile Ciupa și Valea cu Pietrele.

Climatul

Este temperat – continental specific zonei subcarpatice, este răcoros cu temperaturi medii anuale de 6 grade Celsius și precipitații abundente.

Teritoriul administrativ

Comuna Măldărești are o suprafață de 2873 ha. Populația este de cca. 1800 locuitori.

Localitatea Măldărești se învecinează cu:

- la NORD: orașul Horezu, comuna Vaideeni
- la EST: comuna Tomșani
- la SUD: comuna Cernișoara, comuna Oteșani
- la VEST: comuna Stroești, comuna Slătioara

Teritoriul administrativ al comunei cuprinde un număr de 4 sate:
– satul reședința Măldărești și un număr de 3 sate aparținătoare: Măldăreștii de Jos, Telechești, Roșoveni.

Ocupațiile principale ale locuitorilor sunt:

- cultivarea porumbului și cartofului,
- pomicultura,
- apicultura,
- creșterea animalelor (bovine, caprine, oi)
- olăritul
- exploatarea lemnului și prelucrarea lemnului.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Localitatea este străbătută de către DN 67 Rm. Vâlcea – Tg. Jiu și DN 65C Craiova – Horezu. În localitate se desprind din DN 67 drumul județean DJ 676 H care asigură legătura cu DN 65C, iar din DN 65C drumurile comunale:

- DC 139 Ciupa – Măldărești;
- DC 140 Măldărești – Măldăreștii de Jos,
- DC 141 Măldărești – Tomșani.

Persoane din instituție:

Primar: Bociog Ion

Viceprimar: Luțescu Ion Valeriu

Secretar General: Radulescu Elena Cristina

Contabil: Davidescu Daniela

- **Suprafață:** 2873 ha
- **Intravilan:** 375 ha
- **Extravilan:** 2498 ha
- **Populație:** 2069
- **Gospodării:** 802
- **Nr. grădinițe:** 2
- **Nr. școli:** 3

Numele localităților aflate în administrație:

Măldărești, Măldăreștii de Jos, Telechești, Roșoveni

Așezarea geografică

Comuna Măldărești este situată în centrul județului Vâlcea și se învecinează la vest cu comuna Stroești și Slătioara, la sud cu comuna Cernișoara și Oteșani, la est cu comuna Tomșani și la nord cu comuna Vaideeni și orașul Horezu

Activități economice și specifice zonei

Cultivarea porumbului și cartofului

Creșterea animalelor (bovine, caprine, oi)

Pomicultura, apicultura, olăritul și exploatarea lemnului

Agricultura

Micile meșteșuguri (olărit, etc)

Prelucrarea lemnului

4.2. Scurt Istoric

Atestată documentar din anul 1504, localitatea Măldărești, situată la 46 de kilometri de Râmnicu Vâlcea, lângă orașul Horezu, este locul unde frumusețea și varietatea cadrului cultural conferă localității un potențial turistic remarcabil. Specialiștii definesc această condiție esențială de realizare a turismului ca fiind una de nișă, deoarece localitatea poate fi reprezentată de cele mai cunoscute obiective turistice: Culele Duca și Greceanu, ambele fiind monumente de arhitectură care datează din secolul al XII-lea, respectiv, al XVIII-lea și pe care din fericire, timpul nu a reușit să le distrugă. În aceeași zonă se mai află și Casa Memorială Duca. Aceasta funcționează, în prezent, ca muzeu de arhitectură. Un alt obiectiv turistic de mare importanță este Biserica Sfântul Nicolae, dar și bisericile Sfântul Gheorghe și Sfinții Voievozi. Tot aici se spune că, în secolul al XVII-lea, s-a retras Tudor Maldăr, căpitan în oastea lui Mihai Viteazul, alături de fiica hanului care îl luase prizonier. Complexul Muzeal Măldărești a fost organizat într-un cadru natural pitoresc și reunește Culele Greceanu, Duca, precum și Casa Memorială I. G. Duca, toate fiind monumente deosebite ale arhitecturii românești, în care se împletesc armonios elemente țărănești din zonă cu elemente ale unor construcții fortificate.

Destinație turistică prea puțin promovată

Comuna Măldărești o destinație turistică rurală deosebită, prin tot ceea ce oferă vizitatorilor, dar este prea puțin promovată: „Ținutul înglobează pagini de istorie, tradiții și obiceiuri străvechi, dar nu este cunoscut suficient. Zona conferă un potențial turistic important, care merită să fie valorificat. Prin promovarea și valorificarea acestor resurse turistice se urmărește creșterea atractivității zonei, ca destinație turistică”.

În apropiere este și vârful Măgura Slătiorului, care se înalță la peste 785 de metri deasupra localității și care îmbogățește aspectul peisagistic al regiunii, creând oportunități pentru turismul de odihnă și recreere activă.

O altă caracteristică a localității este faptul că în zonă se află o parte dintre râpele Măgurii Slătiorului, iar pe versantul de vest este vârful Gorunești, toate fiind prinse pe lista monumentelor și siturilor istorice: „În cadrul acestui proiect se va amenaja un traseu turistic până la Vârful Măgura Slătiorului, cel mai înalt vârf dintre dealurile subcarpatice. Turiștii care ajung acolo pot admira o priveliște superbă, de unde se poate vedea Mănăstirea Hurez, Mănăstirea Polovragi și Vârful Roman. Este un traseu turistic amenajat cu fonduri europene, pe o lungime de 5 kilometri”.

Centrul de informare turistică va îndrepta vizitatorii către frumusețile zonei

Tot prin intermediul Asociației Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Horezu, primăria a dat startul lucrărilor de înființare a Centrului de Informare și Promovare Turistică a localității. Scopul acestui proiect este de promovare a potențialului turistic zonal, crescând astfel atractivitatea zonei respective, prin crearea unei baze de date care să includă structurile de primire turistice locale, obiectivele turistice din zona vizată, evenimentele cultural-artistice, festivalurile tradiționale, serbările folclorice, vizitarea monumentelor deosebite ale zonei, etc., toate acestea prin acțiunile de promovare și informare care vor avea loc în cadrul acestui proiect. Locația obiectivului se construiește în centrul comunei și este necesară turiștilor, care vor primi toate informațiile de care au nevoie despre zona pe care doresc să o viziteze. Obiectivul a fost finanțat prin Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR).

Monumente istorice:

- **Cula Greceanu** – construită în secolul XVI, denumita după familia Greceanu, căreia i-a fost dăruita prin zestre de familia Măldărescu. Cula este construcție cu rol de apărare și locuit. Parterul este amenajat pentru a se apăra, iar etajul pentru a se locui.
- **Biserica de lemn “Sf. Dumitru” Măldăreștii de Jos** – construită în anul 1588 de pitarul Dumitrache Măldărescu.
- Biserica Veche “Sf. Nicolae și Sf. Voievozi” Măldărești – construită în anul 1791 de Jupan Gheorghe Măldărescu.
- **Cula Duca** – construită în anul 1818 de către Gheorghita Măldărescu
- **Casa memoriala I. G. Duca** – construită în anul 1912 de către I. G. Duca

1. Cula Măldărești – Horezu

Cula Măldărești, impunătoare prin masivitatea zidurilor, a fost construită în anul 1812 de către Gheorghita Măldărescu. Chiar dacă din inscripția de pe peretele etajului se poate descifra 1827, acesta este anul executării stucaturilor.

2. Construcția culei Măldărești

Construcția de forma dreptunghiulară, este alcătuită din parter și două etaje. Parterul prezintă caracteristicile culei, fiind prevăzut cu o ușă de acces din lemn de gorun masiv, comuna beciului și părții locuite a culei și cinci ferestre înguste ce par niște metereze.

Aici se văd stâlpii enormi din lemn, care susțin grinzile masive. Remarcată pentru decorul deosebit de autentic, această încăpere a fost folosită foarte des în producțiile cinematografice, aici turnându-se filme de referință ca: „Neînfricații”, „Drumul Oaselor”, „Iancu Jianu – Haiducul”.



STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Etajul I al culei Măldărești cuprinde o încăpăre mare, iatac și o sală, iar la etajul al II-lea doua odăi, o încăpăre mai mică și un vast cerdac, al cărui tavan este împărțit în trei registre, având fiecare la mijloc câte un motiv decorativ.



Se poate observa varietatea și frumusețea sobelor cu gura de încărcare într-o camera și soba în alta, cu modele diferite de la o încăpăre la alta și care sunt mărturie vii ale artei unui meșteșug de mult apus.

I. G. Duca

În 1910 I. G. Duca, îndrăgostit de pitorescul locului, încă de pe vremea când fusese numit judecător la ocolul Horezu, aflând ca cele două construcții sunt nelocuite, cumpără și hotărăște să-și construiască în apropiere o modestă casă de vacanță.

Tot el este și cel care, prin pasiunea lui pentru tradiție și autentic, încearcă să amenajeze interiorul culei Măldărescu, într-un mod cât mai original. Astfel, aflăm că la 1912 „pe tavanuri sunt spânzurate tot felul de candelă de argint și căldăruși de aramă din care atârna flori; pe pereți sunt înșirate farfurii lucrate de țărani, icoane vechi adunate de pe la bătrânii satelor, prosoape, cruci, sfeșnice

cumpărate de prin bâlciuri îndepărtate; pe jos și pe scaune sunt întinse într-o neregula plăcută tot felul de scoarțe, laicere și covoare vechi.”

Astăzi, întrucât majoritatea acestor obiecte au dispărut, se încearcă organizarea unei expoziții permanente care să păstreze în linii mari aceeași tendință de la începutul secolului.

Casa memoriala I. G. Duca

Construită în 1912 de omul politic liberal **I.G. Duca** pentru a fi folosită drept casă de vacanță, actuala construcție reflectă prin dimensiuni și amenajare, bunul gust și modestia unui om care, deși ajuns prim ministru, a reușit să păstreze în tot ce a făcut simțul măsurii.



I.G. Duca, om politic de o remarcabilă valoare, teoretician al liberalismului și susținător al ideii de progres, avea să cunoască una dintre cele mai spectaculoase și meritate cariere politice: deputat în parlament la 26 de ani, ministru la 38 de ani și prim ministru la 54 de ani.

Născut la 20 decembrie 1879, la București a urmat clasele primare și primele două clase de liceu în particular, după care a urmat Colegiul Clasic „Cantemir Voda”. Cursul superior îl continua la Liceul „Sfântul Sava”, menținând-

se între frunțași, așa cum avea să-și amintească un vechi coleg și prieten Gala Galaction: „În toamna anului 1894, promoția mea de la Liceul „Sfântul Sava” intrase în clasa a V-a. De obicei această clasă era un nod de cale ferată. Mulți școlari de prin alte școli debarcau la liceul nostru și luau trenul clasei a V-a. Între noii sosiți era și un băiețandru mai mic și mai firav decât media colegilor, dar cu o înfățișare mai deosebită. Era miop, purta ochelari, avea obraz fin și trandafiri și sub ochelarii lui de miop niște scăpărări de nestinsă curiozitate și de vie inteligență.

Studii I. G. Duca

El era un elev de o sânguință și de o exactitate exemplară. S-a afirmat în 2-3 luni, frunțas printre frunțași și a devenit stima colegilor și a profesorilor. Eu eram un fel de înger apostat...”

În iunie 1897 își ia bacalaureatul, iar în toamna aceluiași an pleacă la Paris pentru studii universitare, înscriind-se la Facultatea de Drept.

Teza de doctorat, pe care studentul I.G. Duca a prezentat-o la Paris comisiei, „Societățile Cooperatiste din România”, a impus prin noutate, cât și prin maniera de abordare.

Întors în țară, la recomandarea lui Ion I.C. Brătianu este numit ajutor de judecător la Ocolul Vâlcea, Plasa Horezu, la 20 decembrie 1902, exact în ziua în care împlinea 23 de ani. Au urmat patru ani de activitate la Casa Centrală a Cooperației din București în calitate de subdirector.

I. G. Duca și activitatea politică

Anul 1907 coincide cu momentul intrării sale în viața politică în rândul Partidului Național Liberal, pe listele căruia candidează pentru prima oară și este și ales ca deputat în Parlamentul României.

Izbucnirea primului război mondial a marcat punctul de cotitură pentru activitatea politică a lui I.G. Duca, care devine Ministru al Instrucțiunii Publice și Culte, calitate care i-a permis să ia parte la negocierile privind Tratatul de Alianță ce avea să fie semnat cu Antanta. După ce, la sfârșitul războiului, timp de un an a fost Ministru al Agriculturii, în 1922 Partidul Național Liberal i-a încredințat Ministerul Afacerilor Externe. În același an a fost convocată, la Lausanne, la 20

noiembrie, o conferință de pace cu Turcia, unde se punea din nou problema Strâmțitorilor. Cea mai importantă prevedere a acestui tratat, la care I.G. Duca și-a adus o contribuție remarcabilă, a fost recunoașterea frontierelor consacrată prin tratatele din 1919-1920.

După Instrucțiunile Publice și Culte, Agricultură – Domenii, Externe, a devenit în 1927 titularul Ministerului de Interne, însă pentru scurt timp. Moartea lui Ionel Brătianu, la puțin timp după regele Ferdinand, a făcut ca Partidul Național Liberal să-i încredințeze președinția lui Vintila Brătianu într-un moment dificil, când liberalii își începeau o lungă și grea perioadă de opoziție.

Revenirea lui Carol al II-lea părea să distrugă tot capitalul politic al liberalilor, cu atât mai mult cu cât președintele partidului luase atitudine fermă, iar I.G. Duca se solidarizează cu acesta, rostind celebra frază „să mi se usuce dreapta de i-o voi întinde aventurierului.”

Figura proeminentă a vieții noastre publice, de o cinste exemplară, cu o înaltă conștiință a răspunderii, o respingere organică a tot ceea ce înseamnă trafic al intereselor statului, I.G. Duca este numit, după moartea lui Vintila Brătianu, la 14 noiembrie 1933, de către rege, șef al guvernului, care sub o aparentă împăciuitoare ascundea ideea răzbunării.

Prilejul nu a întârziat să apară. La 7 decembrie 1933, în ședința de Cabinet, majoritatea guvernanților, chemați să-și dea votul pentru dizolvarea Mișcării Legionare, s-a opus. Procedura firească ar fi fost ca regele să semneze un decret regal de dizolvare, însă el a refuzat trecând această sarcină în competența lui I.G. Duca, în calitate de prim ministru. Prin acest răspuns negativ, regele a deviat furia Legiunii asupra lui Duca, care-l făcea răspunzător pentru toate hotărârile guvernului.



Consecințele nu au întârziat să apară. În seara zilei de 29 decembrie 1933, pe când se întorcea de la Peleş, după o audiență la rege, la ieșirea din gara Sinaia, I.G.Duca a fost asasinat de trei legionari. Respectându-i-se dorința testamentară și, așa cum reiese din registrul de la Cimitirul Belu, la 6 mai 1934, rămășițele pământești au fost aduse în județul Vâlcea, aproape de Măldărești, la biserica de la Urșani, unde se odihnesc și azi.

Vâlcenii au încercat să-i perpetueze amintirea ridicându-i-i, un an mai târziu, o statuie chiar în centrul orașului, pe locul unde se află azi statuia lui Mircea cel Bătrân din parcul cu același nume, iar bulevardul Calea lui Traian s-a numit într-o vreme chiar bulevardul I.G. Duca. Se pare însă că timpul a fost necruțător: în perioada venirii legionarilor la putere statuia a fost demolată, iar bulevardul și-a recăpătat vechea denumire.

* <https://www.Vâlceaturistica.ro/attractii-turistice-Vâlcea/cula-maldaresti/>

V. STABILIREA STRATEGIEI

5.1 Priorități și scenarii de dezvoltare și evaluare

Ca orice comunitate modernă, comuna Măldărești trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Acest lucru este extrem de necesar, deoarece lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a demonstrat cu succes că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Tocmai de aceea, prezenta Strategie de dezvoltare durabilă a comunei Măldărești pentru perioada 2022 – 2025 a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității, iar etapele metodologice principale ale elaborării au vizat: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic.

Principiile care au stat la baza elaborării prezentei Strategii au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparentă, obiectivitatea, coerență și continuitatea demersului. Pentru a da roade, însă, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

Procesul participativ de elaborare a fost unic, stimulând energia cetățenilor, a sectorului privat, a mediului academic, a ONG-urilor și a autorităților locale, împreună cu echipa de consultanță.

Prezenta Strategie își are rădăcinile în necesitățile și ideile locale, devenind o mărturie a eforturilor, energiei și entuziasmului lor. Fie prin furnizarea

de informații, fie prin acordarea de asistență tehnică, fie prin participarea directă, întreaga comunitate a avut o contribuție enormă la succesul acesteia.

Rezultatul este o strategie coerentă, cu un plan concret de acțiune și de implementare. Ambele oferă o garanție practică a faptului că proiectul poate răspunde necesităților comunității și că reprezintă o contribuție importantă la dezvoltarea durabilă în România.

Obiective generale

Obiectivele dezvoltării comunei Măldărești sunt următoarele:

OB1 - dezvoltarea infrastructurii de bază și asigurarea accesului neîngrădit al populației și consumatorilor industriali la această infrastructură (apă - canalizare, electricitate, transport, telefonie, internet, gaze naturale);

OB2 - protecția mediului;

OB3 - reducerea sărăciei;

OB4 - regenerare rurală (regenerarea capitalului natural, în special a terenurilor și a resurselor de apă contaminate, precum și reabilitarea rurală prin refacerea și dezvoltarea centrului civic);

OB5 - dezvoltarea economică – prin amenajarea și dotarea cu utilități a unor terenuri, situate în comună și acordarea unor facilități în vederea atragerii și susținerii agenților economici;

Ținând cont de condițiile specifice ale zonei, în subsidiar obiectivelor generale, administrația locală își propune și își asumă totodată responsabilitatea față de această zonă, față de persoanele defavorizate și pentru conviețuirea etniilor. Politicile publice, atunci când au în vedere dezvoltarea comunelor, ar trebui concentrate, pentru a schimba calitatea unei locații, asupra investițiilor în infrastructura fizică, rutieră, de telecomunicații etc. .

Alte politici care ar trebui să includă o componentă pentru comuna Măldărești: politica de dezvoltare rurală (diversificare economică, furnizarea de servicii publice etc), politica socială (coeziune socială, forță de muncă, etc), politica în domeniul mediului (contrabalansând extinderea necontrolată a comunelor sau concentrarea creșterii în câteva comune mari). Având în vedere că o zonă rurală nu este un sistem închis, iar realizarea celor cinci obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la

dezvoltare și/sau regenerare rurală, politicile, planificarea strategică rurală, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- Dezvoltare durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii economici;
- Întărirea capacității instituționale: prin management eficient, definirea și restructurarea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu doleanțele și cerințele comunității;
- Realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- Realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate finanța, prin accesarea de programe cu finanțare guvernamentală și a programelor cu finanțare din fonduri structurale;
- Integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare ale comunei cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- Managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane într-un ciclu natural;
- Utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxa și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;
- Realizarea unui program sau proiect fără a afecta cultura unei comunități, ori pentru a recupera moștenirea culturală și/sau tradiții întregii comunități locale;
- Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare;
- Analiza capacității tehnice de execuție;
- Evaluarea eficienței utilizării resurselor financiare și umane;

- Evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- Identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia;
- Corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- Evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacității administrației locale de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- Protecția mediului;
- Realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- Realizarea unor parteneriate (asociații de dezvoltare intercomunitare), cu administrațiile locale din jur, în vederea accesării unor programe care să conducă la dezvoltarea întregii zone.

Evaluarea implementării obiectivelor

- Proiectul de planificare strategică a comunei Măldărești trebuie să ia în considerare necesitatea unui proces de evaluare coerent a programelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității locale și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluări finale).
- Poziția evaluării în ciclul planificare-evaluare
- În ceea ce privește evaluarea nevoilor, pe măsură ce desfășurăm o monitorizare a acestora apare necesitatea să acționăm prin modificarea programului. Obținem până la urmă un ciclu iterativ planificare-evaluare. În prima fază, cea de planificare, vorbim despre formularea unei probleme, conceptualizarea alternativelor, detalierea posibilelor cursuri ale acțiunii și

a implicațiilor lor, evaluarea alternativelor și selectarea celei mai bune și de implementarea alternativei alese.

- A doua fază se referă la formularea obiectivelor, scopurilor și ipotezelor programului, conceptualizarea și operaționalizarea componentelor principale ale evaluării: programul, participanții, condițiile și măsurătorile, designul evaluării, detalierea modului în care vor fi coordonate aceste componente, analiza informației și utilizarea rezultatelor.
- Astfel, se propune realizarea programelor operaționale, precum și a planurilor de acțiune pe baza evaluării nevoilor existente în fiecare domeniu.
- Adoptarea programului se va face doar după efectuarea unei analize exacte, care poate duce la revizuirea programului. La acest nivel se impune efectuarea unor analize pentru gradul de realism a programului și a obiectivelor lui, analize cost-beneficiu sau cost eficiență (după caz). După implementarea programului se va realiza monitorizarea acestuia, pe baza unui set de indicatori specifici fiecărui program.
- Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele programului. Pe baza acestei evaluări se pot impune modificări ale programului și implementarea acestor modificări.
- La încheierea programului sau a unui ciclu al programului se va efectua o evaluare sumativă (orientată spre performanța programului, valoarea sa pentru societate), care să ne spună în ce măsură programul poate sau trebuie să fie continuat.

Etapele evaluării

- Un program poate fi evaluat atunci când:
- Scopurile și obiectivele programului, cele mai importante efecte secundare care ar putea să apară, informațiile necesare pentru evaluare sunt bine definite;
- Scopurile și obiectivele programului sunt plauzibile;
- Informațiile necesare pot fi obținute;

- Beneficiarii evaluării au ajuns asupra unui acord asupra modului în care vor fi utilizate rezultatele acesteia.
- Modul în care se desfășoară o evaluare diferă de la program la program. Etapele generale ale unei evaluări pot fi rezumate astfel:
- Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate părțile implicate în program (beneficiarii programului, organizația care a implementat programul, partenerii și finanțatorii programului).

Avantajele acestei abordări sunt:

- Accent pe participanți;
- Gamă largă de beneficiari care participă;
- Scopul este învățarea;
- Design flexibil;
- Metode de apreciere rapidă;
- Participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

Indicatori ai programelor

- Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.
- Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului; dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit). Pot exista mai mulți indicatori pentru fiecare obiectiv și de aceea este foarte important ca indicatorii propuși să fie cu adevărat cele mai bune măsuri ale îndeplinirii obiectivelor.
- Evaluarea programelor trebuie legată de efectele pe care și le propune să le măsoare și de obiectivele propuse. O schemă a legăturii dintre diferitele nivele ale efectelor și obiectivelor este: Indicatorii pot fi grupați în șapte

mari categorii: beneficii sociale (BS), costuri sociale (CS), rezultate (R), beneficiile programului (BP), costurile programului (CP), outputuri (O) și inputuri (I).

- Acești indicatori vor fi folosiți în toate evaluările propuse și trebuie incluși (în măsura posibilităților) în monitorizarea programelor.

Metodologia de lucru

- Strategiile de dezvoltare locală urmăresc integrarea pe orizontală a planificării dezvoltării economice, sociale și spațiale la nivel zonal, județean, regional, național și european, dar și integrarea pe verticală a dezvoltării pe sectoare de activitate.
- Politica de dezvoltare are la bază un ansamblu de măsuri guvernamentale ce au drept scop sprijinirea creșterii economice și îmbunătățirea condițiilor de viață, prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local, având ca obiective principale:
- diminuarea dezechilibrelor existente, cu accent pe stimularea dezvoltării echilibrate și pe revitalizarea zonelor defavorizate (cu dezvoltare întârziată) și prevenirea creării de noi dezechilibre;
- pregătirea cadrului instituțional pentru a răspunde criteriilor de integrare a României în UE și de acces la fondurile europene;
- integrarea politicilor sectoriale la nivel regional și local, precum și stimularea cooperării interne și internaționale în vederea dezvoltării economice și sociale durabile.
- Aceste obiective sunt realizate în practică la nivel european prin adoptarea de măsuri și strategii, finanțarea de proiecte și prin diverse programe, toate acestea însă fiind dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:
- principiul descentralizării procesului de luare a deciziei, prin trecerea de la nivelul central/ guvernamental la cel regional și local;
- principiul parteneriatului, prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;
- principiul planificării, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;

- principiul cofinanțării, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare.
- Planurile strategice sunt documente elaborate pe termen lung, care se revizuiesc periodic și care pun în relație eforturile de planificare a acțiunilor. Principalele caracteristici ale unei planificări strategice de dezvoltare locală:
- Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practicile existente, cât și introducerea de noi oportunități pentru acțiune;
- Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe problemele izolate;
- Sprijinul politic este o componentă esențială;
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit a fi de succes;
- Generează resursele, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.
- Planificarea strategică este dedicată formulării viziunii, spre deosebire de eforturile și acțiunile dedicate rezolvării imediate a problemelor ce caracterizează planificarea de acțiune.
- Principiile care vor fundamenta procesul de planificare strategică sunt: diversitatea, echitatea, deschiderea, răspunderea și transparența, toate fiind componente ale încrederii civice.

Inițierea Procesului de planificare

- Procesul de planificare poate fi declanșat de o problemă importantă pentru un număr mare de locuitori, un dezastru pe cale să se producă la scară mare în comunitate, o oportunitate de exploatare a unui avantaj economic.

- Problemele sunt de obicei descoperite prin conștientizare, în timp ce oportunitățile sunt generate de o viziune asupra situației posibile, împărtășite de mai mulți indivizi sau o singură persoană.
- Inițierea procesului se concretizează în formarea echipei de lucru, care va avea în componență reprezentanți ai grupurilor de interes la nivelul zonei respective, ai administrației publice locale și consultanți de specialitate.

Construirea Parteneriatelor

- Astfel, vor fi construite parteneriate cu grupurile de interes locale, acestea fiind persoane, grupuri sau organizații care dețin informații necesare, pot susține acțiunile, resursele sau rezultatele acțiunilor de planificare propuse și care sunt interesate și vor fi afectate de rezultatele planului strategic realizat.
- Se vor identifica partenerii existenți și potențiali și se vor examina problemele majore în clarificarea și funcționarea unei structuri parteneriale între echipa de planificare și principalii actori implicați. Identificarea partenerilor se face având la bază cele trei motivații generale ale unei relații de parteneriat:
 - o colaborare deja existentă și obiective comune;
 - o colaborare potențială și obiective comune;
 - o condiționare pentru realizarea unui obiectiv sau a mai multora.
- În această fază se organizează echipa responsabilă în construirea strategiei, folosind criterii legate de preferințe, diversitatea formației profesionale și distribuirea persoanelor resursă în mod echilibrat. Se stabilesc de asemenea elemente importante legate de modul de lucru al echipei cum sunt: programarea ședințelor, întocmirea ordinii de zi a fiecărei ședințe, comunicarea între membrii echipei, comunicarea cu persoane care nu fac parte din echipă (de exemplu presa), oficialii aleși, soluționarea dezacordurilor, luarea deciziilor, selectarea noilor membri.

- În vederea întăririi parteneriatului la nivelul unei microregiuni, la nivelul Uniunii Europene se au în vedere următoarele principii:
- dezvoltarea serviciilor sociale și de transport în zonele rurale și urbane
- promovarea cooperării între orașe și mediul rural
- integrarea zonelor rurale ce înconjoară orașele mari în strategii de dezvoltare spațială.
- **Alegerea tipului de planificare**
- În acest punct al procesului se vor discuta opțiunile privind angajarea fie într-un proces de planificare strategică (pe termen lung) în care se vor identifica și preciza problemele cărora li se adresează, fie eforturile vor fi îndreptate spre acțiuni dedicate rezolvării imediate a problemelor (având de a face cu planificarea de acțiune, planuri operaționale).
- În funcție de tipul de planificare ales, se va proceda în cazul planificării strategice la formularea unei viziuni, iar în cazul planificării de acțiune la identificarea problemelor în funcție de obiectivele care urmează să fie atinse. Dincolo de această fază, în care se determină dacă procesul va fi unul pe termen lung și strategic, sau unul pe termen scurt și orientat pe probleme, procesul de planificare va presupune aceeași succesiune de activități, deși contextul este diferit.
- Descrierea problemelor trebuie să fie clară, concisă și completă, să descrie cauze și nu efecte, teritoriile afectate, persoanele interesate și responsabile pentru rezolvarea problemei și implicațiile pe care le determină nerezolvarea problemei.
- Pentru a fi eficace, procesul de planificare strategică trebuie să fie:
- Cuprinzător – să angajeze în proces toată gama grupurilor de interese;
- Interactiv – să confrunte situația prezentă cu situația potențială;
- Integrator – să lege în concepție și acțiune toate nivelele;
- Repetabil - să recunoască faptul că sistemele și mediul în care acestea se manifestă sunt în continuă schimbare.

- **Culegerea informațiilor și Analiza**

- În acest punct se stabilește ce fel de date sunt necesare pentru a ajuta echipa să formuleze decizii care să susțină recomandările făcute și să-i convingă pe cei care vor fi responsabili de punerea în practică a acestora. **Se stabilesc tipurile de date necesare, dar și metodele de colectare ce vor fi utilizate.**

- Această etapă este dedicată formulării diagnosticului ca rezultat al analizei stadiului existenței actuale. Se utilizează diferite tipuri de analize, precum sunt analizele de potențial, ale disfuncționalităților, ale priorităților, retrospective, prospective. În continuare se definesc, enunță și clarifică problemele cheie ale dezvoltării și se formulează diagnosticul.

Primii pași parcurși sunt:

- Colectarea mai multor date, informații și idei prin consultarea populației, interviuri, chestionare, combinarea interviurilor și chestionarelor, analizarea documentelor, observația directă, experiența și intuiția echipei;
- Compilarea și analizarea datelor, organizarea și analizarea surselor acestora pentru o mai bună înțelegere a problemei sau oportunității;
- Determinarea scopurilor și obiectivelor care trebuie realizate/atinse, astfel încât obiectivele să fie specifice, fezabile, măsurabile, posibile, controlabile și cu o dată limită de realizare;
- Estimarea fezabilității în ceea ce privește atingerea scopurilor și obiectivelor;
- Dezvoltarea Analizei SWOT (puncte tari, puncte, slabe, oportunități, amenințări).

**Prioritățile de dezvoltare ale comunei Măldărești pentru perioada
2022 – 2025**

Proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii locale:

- "Asfaltare și modernizare drumuri în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Reabilitare și modernizare drum comunal DC 140 în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Pregătire și amenajare terenuri neutilizabile";
- "Amenajare urbanistică cu trotuare, accese, podețe și rigole pentru colectare apă pluvială în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- Achiziționarea unui utilaj (minibuldoexcavator) pentru dotarea Compartimentului – Serviciul Public De Specialitate Transporturi Și Comunicații, Servicii Și Dezvoltare Publică, Locuințe, Mediu Și Ape.
- "Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în comunele Polovragi, Alimpești, Bengești – Ciocadia, Bumbesti – Pițic, județul Gorj și comunele Alunu, Măldărești, Mateești, Pietrari, Slătioara, Tomșani, Vaideeni, județul Vâlcea";
- "Înființare sistem inteligent de distribuție gaze naturale în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Sală de sport sat Măldărești, comuna Măldărești, județul Vâlcea – crearea de spații special amenajate în vederea desfășurării de activități sportive";
- "Cămin cultural – modernizare, dotare așezământ cultural în care se desfășoară activități în domeniul cultural, de informare și de educație permanentă";
- "Reparații drumuri locale DC 140 în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Construire Complex sportiv, sat Măldărești, în punctul "Teren de sport Măldăreștii de Sus";
- "Înființarea și dotarea cu autobuze nepoluante a serviciul public de transport local Horezu în parteneriat cu comuna Măldărești, județul Vâlcea"
- "Extindere rețea publică de alimentare cu apă și rețea publică de apă uzată - canalizare în comuna Măldărești, județul Vâlcea".

Proiecte pentru dezvoltarea eficienței energetice a clădirilor instituțiilor publice:

- "Extindere rețea electrică";
- "Reabilitare moderată Cămin Cultural";

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

- "Construire parc fotovoltaic";
- "Stații electrice pentru mașini electrice în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Achiziționare sisteme alternative de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru clădirile publice din comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Îmbunătățirea izolației termice și a anvelopării";
- "Îmbunătățirea sistemului de încălzire";
- "Achiziționare/modernizare sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile";
- "Înlocuirea/extinderea corpurilor de iluminat în vederea unei eficientizări energetice ridicate".

Proiecte pentru îmbunătățirea și revitalizarea mediului rural:

- "Construcția și reabilitarea clădirilor pentru desfășurarea diferitelor activități specifice";
- "Crearea/modernizarea de spații verzi, parcuri, locuri de joacă, etc. "

Proiecte pentru îmbunătățirea infrastructurii sociale:

- "Construirea/modernizarea/extinderea infrastructurii de servicii medicale și dotarea cu echipamente specifice";
- "Construire și amenajare locuințe sociale în comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Înființare Centru de colectare cu aport voluntar".

Proiecte pentru îmbunătățirea infrastructurii educaționale:

- "Construcție/reabilitare/modernizare școli, creșe, grădinițe și dotare cu echipamente specifice";
- "Reabilitare Școala Generală, comuna Măldărești, județul Vâlcea";
- "Amenajare teren de joacă în comuna Măldărești, sat Măldăreștii de Jos, județul Vâlcea".

Proiecte pentru dezvoltarea turismului:

- "Restaurare/consolidare Biserica veche din comuna Măldărești, județul Vâlcea/"Restaurare/consolidare monumente istorice";
- "Proiecte pentru dezvoltarea resurselor umane în sprijinul incluziunii sociale";
- "Proiecte pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor".

Proiecte pentru îmbunătățirea monitorizării video;

- "Proiecte care vizează conceptul de "smart village" folosind inteligent resursele locale și soluții tehnologice inovatoare";
- "Automate de plată a taxelor și impozitelor locale";
- "Stații de încărcare autoturisme electrice".

5.2 Agricultura

Condițiile pedoclimatice existente au creat posibilitatea locuitorilor acestor meleaguri, încă din cele mai vechi timpuri, să se ocupe de creșterea vitelor, cultura cerealelor, a viței de vie și a pomilor fructiferi.

Cerealele cultivate de înaintașii acestor meleaguri erau: orzul, secara, grâul, ovăzul, sorgul și meiul. Din mei se făcea mălaiul pentru mămăligă – hrana românilor încă de pe vremea dacilor. Dintre plantele furajere cultivate era trifoiul, iar dintre cele care serveau industriei casnice era cânepa pentru fuior.

Se înțelege că, datorită unei tehnici agricole înapoiate, producțiile pe unitatea de suprafață erau destul de scăzute.

Spațiul agricol pentru cultivarea cerealelor în această perioadă era mult mai restrâns în comparație cu cel de azi din cel puțin două motive: populația era mai puțin numeroasă, iar terenurile acoperite cu păduri ocupau mari suprafețe.

Plugul de lemn, târnăcopul, hârlețul, sapa, săpăliga, coasa, securea au fost principalele unelte de muncă folosite, iar vacile, boii și în mică măsură caii au fost folosite ca vite de muncă.

Terminologia agrară ne arată latinitatea limbii vorbite de înaintașii acestor meleaguri. Cuvintele grâu, secară, mei, ovăz, ridiche, varză, ceapă, usturoi, lăptucă, pătrunjel, pepene, urzică, neghină, trifoi sunt de origine latină ca și verbele : a ara, a săpa, a semăna, a secera, a culege, a treiera, a măcina, etc..

Cultura cerealelor ia amploare în secolul al XVI-lea când boierii doreau să realizeze cantități mari pentru a le exporta.

Pe vremea lui Șerban Cantacuzino, la sfârșitul secolului al XVII-lea, se introduce și la noi cultura porumbului, cultură ce se extinde foarte repede, porumbul nefiind cerut de turci.

În evul mediu boii și vacile au fost mijloacele de muncă ale țăranului de pe aceste meleaguri. Pe lângă boi și vaci, oile și porcii constituiau bogății ale acestei zone.

Nu deținem documente scrise din acele vremuri, dar este lesne de înțeles că trebuie să fi fost impuse dări țăranilor, constând în vegetale și animale. Creșterea animalelor pentru vânzări pe piață care aduceau veniturile necesare întreținerii gospodăriilor, sau folosirea acestora ca mijloace de schimb constituia activitate primordială.

Cultura pomilor fructiferi ca: pruni, meri, peri, nuci, cireși, gutui și piersici, fac parte din ocupația agricolă a țăranilor de aici ale căror fructe erau folosite pentru completarea necesarului de alimente, proaspete sau conservate sub diferite forme. Mai puțin erau folosite pentru fabricarea țuicii.

Cultivarea viței de vie, încă de la strămoșii noștri daci a fost una din ocupațiile principale care s-a păstrat și îmbogățit de la etapă la etapă, viile și terenurile de vii găsindu-se în actele de vânzare cumpărare, donații, acte de schimb, de zestre și moștenire.

Când vechile vii indigene printre care și vița românească au fost distruse de filoxeră la începutul secolului al XX-lea, la scurt timp după primul război mondial dealurile noastre au fost plantate cu vie hibridă nealtoită ca: nova albă, ananas, italiană, terează, țâța oii, tămâioasă, păsăreasca, vulpe, care rezistă peste iarnă neîngropate datorită climei mai blândă.

Devenind zonă cu tradiție viticolă s-a creat o arhitectură specifică acestei ocupații prin construirea pivnițelor pe dealurile de la Măldărești și Bulbuceni, în care se păstrau pe lângă butoaiele cu vin și putini cu varză, fructe, unelte agricole. Uneori în aceste pivnițe se mai aflau: pat, masă, scaune astfel încât trecătorul care dorea să-și potolească setea avea mână liberă acolo, iar dacă voia să și mănânce găsea slănină sau chiar carne afumată. Or mai veni vreodată acele vremuri?

Alături de agricultură, în cadrul gospodăriilor noastre țărănești aveau loc o serie de lucrări cu caracter meșteșugăresc cum ar fi: prelucrarea laptelui, a vinului, se țesea pânza și se confecționa obiecte de îmbrăcăminte, existând în felul acesta o industrie casnică extrem de complexă care la scară mai redusă s-a continuat până în zilele noastre.

În cadrul acestei economii naturale și respectiv a industriei casnice, un rol important l-au avut femeile care executau, și foarte rar, mai execută și azi țesături viu colorate.

O întreagă gamă de operațiuni, la a cărei tehnică se acumulează experiență de veacuri, permitea femeilor să facă pentru familiile lor tot ce era îmbrăcăminte textilă.

Iată cum descrie Ioana Dogaru (n. 1925), din satul Cetate, modul cum se obține țesătură „câneapă în câneapă”, țesătură mult folosită la noi din vremurile cele mai îndepărtate până aproape în urmă cu 50 ani. După ce era foarte bine pregătit ogorul pentru câneapă se însămânța, se păzea ca semințele să nu fie scoase de păsările cerului, iar, după ce răsărea se plivea de buruieni. Atât câneapa de vară cât și cea de toamnă se culegea, se făcea un fel de snopi mai mici și se puneau la topit. După topire se usca, apoi câneapa era bătută în proțap cu bătătorul.

După această operație se trăgea prin pieptene la darac și se scoteau fuioarele. Fuioarele rezultate erau lungi și răsucite la capete, se puneau în furcă și se torceau în fire subțiri cu fusul.

5.3 Mișcare naturală

Mișcarea naturală a populației constituie o componentă esențială de caracterizare a proceselor demografice dintr-o anumită colectivitate umană. Este vorba, în primul rând, despre nașteri și decese ale oamenilor.

Astfel, pentru natalitate indicatorul de referință este rata nașcuților vii, într-un anumit interval de timp, prin raportarea numărului nașcuților-vii la mia de persoane (locuitori cu reședința obișnuită în țară) din comunitatea umană vizată la un moment dat.

La rândul său, fertilitatea este exprimată prin doi indicatori: rata generală de fertilitate: nașcuți-vii la o mie de femei în vârstă de 15–49 de ani (pe total și pe grupe de vârstă); și indicele conjunctural al fertilității: număr de copii nașcuți de către o femeie pe toată perioada vieții fertile.

Și pentru mortalitate, avem în vedere mai mulți indicatori, astfel: mortalitatea generală se exprimă prin rata deceselor la mia de persoane; mortalitatea infantilă – decese înainte de împlinirea vârstei de un an, la mia de copii nașcuți-vii; nașcuți morți – număr de copii nașcuți morți raportat la număr de copii nașcuți-vii sau morți.

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul nașcuților vii și cel al deceselor, respectiv diferența dintre rata nașcuților vii și cea a deceselor, și poate avea valoare pozitivă sau negativă, în funcție de mărimile celor doi indicatori. Speranța de viață se determină pentru anul nașterii – speranța de viață la naștere, (durata medie a vieții): numărul de ani pe care l-ar trăi o persoană, născută într-un anumit an, dacă s-ar înregistra aceeași repartiție a deceselor pe vârste din anul de referință; ca și pentru o anumită vârstă, cum ar fi speranța de viață la vârsta de 65 de ani.

Sursa datelor este, în principal, Anuarul Statistic al României (INS), iar în determinarea ratelor și a indicilor analizați, populația de referință este cea cu reședința obișnuită în țară, determinată pentru 1 iulie a anului respectiv.

Valorile indicatorilor mișcării naturale a populației României privesc perioada postbelică, cu un interes aparte pentru situațiile din ultimele două decenii și jumătate.

5.4 Mișcarea migratorie

Prin mișcare migratorie înțelegem deplasarea populației în teritoriu, care presupune depășirea unei granițe administrativ – teritoriale. Populația unei țări își modifica numărul nu numai ca urmare a intrărilor și ieșirilor determinate de nașteri și decese, ci și în urma imigrărilor și emigrărilor.

Mobilitatea geografică a populației reprezintă totalul deplasărilor populației în teritoriu, cu sau fără schimbarea domiciliului stabil, indiferent de durata absentei din localitatea de origine. În această noțiune se includ deplasările turiștilor, ale lucrătorilor sezonieri, ale navetiștilor, ale persoanelor dintr-o localitate în alta, inclusiv ale celor însoțite de schimbarea definitivă a domiciliului. Migrația populației este forma principală a mobilității geografice a populației, constând în schimbarea definitivă a domiciliului stabil, între două unități administrativ – teritoriale bine definite. În raport cu granițele oficiale ale unei țări, migrația poate fi :-migrație internă : cea realizată în interiorul unei țări, între unitățile administrativ – teritoriale ale acesteia, fără depășirea graniței naționale :-migrație externă : cea care implică depășirea unei granițe naționale

5.5 Forță de muncă

La nivelul comunei Măldărești își desfășoară activitatea PF-uri, SRL-uri având ca domeniu de activitate comerț și prestări servicii, alimentație publică, construcții. Forța de muncă din comuna Măldărești, este cuprinsă din angajații Consiliului Local, angajații societăților comerciale din comună (buticuri), și celelalte societăți mai importante.

O problemă cu care se confruntă resursele umane este insuficiența locurilor de muncă sau distanța mare până în zona în care sunt disponibile locuri de muncă.

5.6 Nivel de trai

Deși în zonă există tradiții puternice în producția anumitor produse agro-alimentare (din lapte, carne, fructe), activitățile productive nu s-au dezvoltat. Lipsa dotărilor moderne, a facilităților pentru colectarea, depozitarea și prelucrarea unor produse locale, dar mai ales lipsa de cunoștințe privind marketingul și distribuția acestora și a canalelor de distribuție și comercializare fac ca aceste produse să fie utilizate mai degrabă pentru consumul propriu. Activitățile de comerț sunt axate în principal pe comercializarea de produse industriale alimentare și nealimentare, comerț general, precum și produse farmaceutice materiale de construcții, instalații sanitare, îngrășăminte agricole, produse textile și confecții.

Dintre produsele locale tradiționale, mai dezvoltat este comerțul practicat în unități de alimentație publică și de comercializare a băuturilor alcoolice. Producătorii locali de țuică reclamă faptul că acest produs este accizat și nu poate fi comercializat ca un produs local tradițional, ceea ce descurajează sau aduce prejudicii economice. Comerțul cu alte produse agroalimentare locale este practicat prin anumite centre de achiziții sau în cadrul unor târguri organizate periodic în diverse localități sau în afara microregiunii. În ceea ce privește prestările de servicii, acestea se axează pe mici ateliere de tâmplărie, dulgherie, fierărie; există tradiții în ceea ce privește meșteșugurile precum rotăritul, scosul pietrei, construcția de case, împletitul coșurilor, artizanatul, produse din lemn; - se desfășoară și activități în domeniul transportului de marfă și persoane. Serviciile pentru agricultură sunt dezvoltate la un nivel foarte scăzut. Irigațiile sunt utilizate la o scară foarte mică, iar serviciile de mecanizare se limitează la reparația unor - echipamente cu grad avansat de uzură. Serviciile de consultanță agricolă sunt dezvoltate la nivelul fiecărei primării, dar sunt ineficiente și nu prezintă un interes real pentru populație. Este de remarcat faptul că turismul ca și activitate a operatorilor economici din microregiune este aproape inexistent, în ciuda potențialului uriaș de dezvoltare a agroturismului în zonă. Numărul structurilor de cazare este uneori insuficient, în special vara.

5.7 Siguranța populației

Populația din comuna Măldărești trăiește într-un mediu sigur asigurat de departamentul de Poliție din comună, riscurile intervenind în momentul tranzitării localității de persoane străine.

5.8 Economie

Structura pe ramură a agenților economici privați este determinată de activitățile comerciale. În regiune există posibilitatea ca aceste servicii să se îndrepte mai mult spre producție și servicii.

Activitățile de comerț sunt axate în principal pe comercializarea de produse industriale alimentare și nealimentare, comerț general, precum și produse farmaceutice materiale de construcții, instalații sanitare, îngrășăminte agricole, produse textile și confecții.. Dintre produsele locale tradiționale, mai dezvoltat este comerțul practicat în unități de alimentație publică și de comercializare a băuturilor alcoolice. Producătorii locali de țuică reclamă faptul că acest produs este accizat și nu poate fi comercializat ca un produs local tradițional, ceea ce descurajează sau aduce prejudicii economice. Comerțul cu alte produse agroalimentare locale este practicat prin anumite centre de achiziții sau în cadrul unor târguri organizate periodic în diverse localități sau în afara microregiunii. În ceea ce privește prestările de servicii, acestea se axează pe mici ateliere de tâmplărie, dulgherie, fierărie; există tradiții în ceea ce privește meșteșugurile precum rotăritul, scosul pietrei, construcția de case, împletitul cosurilor, artizanatul, produse din lemn; - se desfășoară și activități în domeniul transportului de marfă și persoane. Serviciile pentru agricultură sunt dezvoltate la un nivel foarte scăzut. Irigațiile sunt utilizate la o scară foarte mică, iar serviciile de mecanizare se limitează la reparația unor - echipamente cu grad avansat de uzură.

5.9 Sistemul de sănătate și asistență socială

În comuna Măldărești funcționează unități sanitare moderne. Dar se dorește în această localitate să fie găsită și soluția de asigurare a asistenței medicale permanente, prin înființarea unui serviciu de urgență, inițiativă pe care

intenționează să o preia și alte comune din microregiune dar și asigurarea asistentei stomatologice. Deși autoritățile locale au proiecte de modernizare și dotare modernă a dispensarelor, aceste proiecte vizează mai mult partea de infrastructură, nu și alte inițiative de sprijinire a activității medicale. Din acest motiv prezenta Strategie de Dezvoltare Locală va propune și fise de proiect pentru sporirea gradului de conștientizare a populației asupra factorilor care pot îmbunătăți starea lor de sănătate. Strategia va avea două elemente principale: - Un nou cadru de acțiune în sectorul sănătății publice, incluzând o programă de acțiune comunitară pentru acest sector pentru perioada 2022-2025. - Realizarea unei strategii integrate pentru domeniul sanitar. Conform strategiei va fi garantat un nivel înalt de protecție al sănătății, precum și actualizarea politicilor locale astfel încât sectorul sanitar să devină un factor de calitate transversal, care se află la baza tuturor celorlalte sectoare de interes local.

Cadrul sănătății publice, element cheie al strategiei, cuprinde acțiunile specifice în acest domeniu.

5.10 Mediu

Defrișările iraționale practicate în păduri transformă dramatic mediul natural din punct de vedere peisagistic cât și din punctul de vedere al echilibrului biopedo-climatic, fondul forestier având un rol important în păstrarea acestui echilibru.

Depozitarea gunoaielor în locuri neamenajate dă un aspect dezolant adăugându-se toxicitatea unora din materialele aruncate. Intervenția omului are efecte negative prin faptul că se accelerează procesul de eroziune, surpări, prăbușiri, prin defrișarea vegetației sub arboricole și erbacee cât și prin săpăturile făcute pentru a folosi material în construcții. Un alt aspect negativ pentru mediu îl reprezintă absența unui sistem de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale pe întreg teritoriul comunei.

Terenurile cultivabile reprezintă un potențial real pentru dezvoltarea agriculturii ecologice, având în vedere că îngrășămintele folosite, atât în trecut cât și în prezent, sunt gunoiul de grajd și ceea ce rezultă în urma „stăulitului” (în perioada de vară și toamnă se ține turma de oi, pe terenurile unde urmează a se ara și însămânța pentru noua cultură). Deși există premisele dezvoltării agriculturii

ecologice, ca instrument important în conservarea naturii și de revitalizare a microregiunii, populația nu cunoaște avantajele acestei forme de agricultură și nici condițiile concrete de practicare și de certificare a produselor.

5.11 Administrație publică

Comuna Măldărești este administrată de un primar și un consiliu local compus din 11 consilieri. Primarul, Ion Bociog, de la Partidul Național Liberal, este în funcție din 2016. Începând cu alegerile locale din 2020, consiliul local are următoarea componență pe partide politice:

Partid	Consilieri	Componența Consiliului			
<u>Partidul Național Liberal</u>	4				
<u>Partidul PRO România</u>	3				
<u>Partidul Social Democrat</u>	3				
<u>Partidul Ecologist Român</u>	1				

VI. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE LOCALA

6.1. Analiza SWOT pe domenii

Analiza SWOT este o metodologie de analiză prin care se identifică punctele tari și punctele slabe pe un anumit domeniu și se pot examina

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

oportunitățile și amenințările unui proiect. Numele provine din limba engleză de la inițialele cerințelor:

Strengths – puncte tari

Weaknesses – puncte slabe

Opportunities – oportunități

Threats – riscuri

Analiza SWOT se realizează din două perspective:

- a) O perspectivă strategică care urmărește viziunea cu privire la orientările viitoare, motivația (acceptarea, atitudinea politică, valorile sociale și culturale) și obiectivele (siguranța locurilor de muncă, îmbunătățirea condițiilor locale, etc.)
- b) O perspectivă calitativă care descrie punctele forte, slăbiciunile, oportunitățile și amenințările.

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține dezvoltarea regională se impune elaborarea strategiei de dezvoltare. Analiza SWOT are pentru perioada următoare, respectiv 2022-2025.

Analiza SWOT permite identificarea punctelor cheie și a zonelor în care trebuie aduse îmbunătățiri, în ce măsură și în ce condiții se poate îndeplini programul propus. Se vor identifica punctele tari și punctele slabe, iar oportunitățile și amenințările rezultă în urma identificării acestora la nivelul comunei.

Se propun trei direcții principale care vor sta la baza dezvoltării comunei Măldărești:

OBIECTIV 1	OBIECTIV 2	OBIECTIV 3
•viața economică a comunei trebuie	•infrastructura trebuie îmbunătățită permanent,	•Creșterea atractivității din punct de vedere cultural,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

revigorată și susținută pe toate domeniile sale •progres pe piața muncii •programe de formare profesională •crearea de locuri de muncă	de aceea o prioritară a investițiilor este necesară pentru a asigura raportul valoare investiție/efect. economic-financiar produs	turistic, social este necesar atât pentru asigurarea unui confort social al propriilor locuitori, dar și pentru dezvoltarea ulterioară a comunei și atractivitatea comunei să crească
---	---	---

Analiza SWOT se realizează din două perspective:

a)0 perspectivă strategică care urmărește viziunea cu privire la orientările viitoare, motivația (acceptarea, atitudinea politică, valorile sociale și culturale) și obiectivele (siguranța locurilor de muncă, îmbunătățirea condițiilor locale, etc.)

b)0 perspectivă calitativă care descrie punctele forte, slăbiciunile, oportunitățile și amenințările.

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține dezvoltarea regională se impune elaborarea strategiei de dezvoltare pentru perioada următoare, respectiv 2022-2025.

Cel mai puternic mesaj transmis de analiza SWOT este acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente:

- **Construiește pe Punctele Tari;**
- **Elimina Punctele Slabe;**
- **Exploatează Oportunitățile;**
- **Îndepărtează Amenințările;**

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

Analiza SWOT a comunei a fost elaborată în baza evaluării elementelor și factorilor primordiali și cei mai semnificativi ale stării de fapt și ale caracteristicilor zonei de acțiune rurală. Astfel, prezentăm într-un tabel sintetic punctele tari și punctele slabe ale comunei, oportunitățile și riscurile fiind elemente care depind de cumulul factorilor exteriori.

Puncte tari	Puncte slabe
-------------	--------------

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

-existența cadrului legal privind autonomia financiară și administrativă la nivelul autorității administrației publice locale. -existența unui program operațional dedicat capacității administrative; -existența unui mecanism de determinare a autorităților administrației publice locale de a crește gradul de colectare a impozitelor și taxelor locale; -cadrul legal favorabil încheierii unor parteneriate în vederea aplicării și implementării de proiecte finanțate din fonduri structurale și/sau în vederea dezvoltării și prestării de servicii în comun; -experiența dobândită în cadrul proiectelor cu diferite surse de finanțare externă; -existența cadrului legal care permite autorităților administrației publice locale să utilizeze instrumente pentru eficientizarea furnizării serviciilor publice; -creșterea transparenței privind organizarea concursurilor de recrutare și promovare; -existența unui cadru legal care favorizează/ permite accesul cetățenilor la informații de interes public,	-unele posturi din organigrama Primăriei nu sunt ocupate în prezent, din cauza constrângerilor legale și bugetare, -fonduri reduse cu investițiile din lipsa fondurilor; -dotări tehnice și tehnologice insuficiente și/ sau depășite moral, aplicații informatice insuficiente sau realizate într-o manieră care nu permite centralizarea, interconectarea și interpretarea integrată a datelor; -definire incompletă a prerogativei de putere publică; -influența și presiunile factorului politic; -cooperare interinstituțională inadecvată; -insuficiența informațiilor cu privire la utilizarea instrumentelor de management al calității în administrația publică; -lipsa unor sisteme și proceduri de monitorizare și evaluare, inclusiv participativă, a performanței furnizării serviciilor publice; -utilizarea redusă a parteneriatelor public-privat în vederea eficientizării procesului de furnizare a serviciilor publice; -restricționarea ocupării prin concurs a posturilor vacante -recrutare bazată pe evaluarea strictă a cunoștințelor în dauna potențialului și abilităților;
--	--

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL
VÂLCEA**

2022-2025

garantează transparența decizională, asigură respectarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice; -existența unor angajamente prin care România își asumă priorități majore precum: sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise puse la dispoziție de autoritățile publice, creșterea integrității publice, gestionarea eficientă a fondurilor publice, consolidarea responsabilității corporative; -asigurarea transparenței și deschiderii către mass-media și societatea civilă; -implicarea directă sau indirectă în proiecte și activități importante cu impact în planul modernizării și eficientizării instituționale și asupra societății civile; -existența unui cadru legislativ privind managementul situațiilor de urgență; -capacitatea de intervenție operativă în situații de urgență, la un nivel acceptabil; -cultivarea inițiativei personale în cadrul domeniului situațiilor de urgență;	-lipsa de atractivitate din punct de vedere financiar pentru ocuparea unei funcții publice; -sistem de carieră bazat pe vechime în detrimentul performanțelor, cu consecințe în ceea ce privește de motivarea personalului; -reglementare insuficientă în ceea ce privește oportunitatea reorganizărilor instituționale și eliberările din funcția publică; -grad ridicat de subiectivism în evaluarea performanțelor profesionale individuale; -formalism în evaluarea gradului de atingere a obiectivelor individuale, însoțită, în multe situații, de stabilirea defectuoasă și nerealistă a acestora; -lipsa resurselor financiare sau insuficientă alocare a resurselor bugetare pentru perfecționarea funcționarilor publici și a personalului contractual; -subdimensionarea structurilor din domeniul ordinii publice și siguranței cetățeanului, pe fondul restructurărilor realizate, raportat la dinamica elementelor situației operative;
---	--

-posibilități de pregătire profesională a personalului; -disponibilitatea pentru colaborarea cu parteneri interni și externi; -parteneriate cu instituții publice, ONG-uri și organizații internaționale; -capacitatea de a atrage, de a coordona, implementa și monitoriza resurse financiare externe.	-acțiunile de vizibilitate și sensibilizare și parteneriatele cu instituții și ONG-uri sunt puțin valorificate; -nefinalizarea operaționalizării serviciilor voluntare pentru situații de urgență, ca urmare a insuficienței resurselor financiare alocate în acest scop; -dotare deficitară cu autospeciale de intervenție, precum și insuficiență resurselor financiare și logistice alocate pentru asigurarea disponibilității autospeciilor de intervenție; -slaba pregătire a personalului în cunoașterea limbilor străine; -formarea profesională continuă nu răspunde unor nevoi riguros determinate; -organizare deficitară în domeniul arhivării documentelor (lipsa spațiilor de depozitate și a unui sistem electronic de arhivare); -încărcarea mare a personalului existent, atribuirea dezechilibrată a sarcinilor, responsabilități neclare; -existența unui număr semnificativ de sarcini administrative; -lipsa de motivare a personalului, în condițiile unor salarii foarte mici.
---	--

Oportunități	Amenințări
-dezvoltarea sectorului tehnologiei, informațiilor și comunicațiilor; -progresul tehnologic continuu și transferul de tehnologie și know-how; -inițiative legislative privind criza financiară și insolvența unităților administrativ- teritoriale; -preocuparea Guvernului pentru consolidarea finanțelor publice și a stabilității financiare; -preocuparea Guvernului pentru creșterea gradului de colectare a taxelor și impozitelor; -preocuparea Guvernului pentru creșterea gradului de absorbție a fondurilor nerambursabile și stimularea investițiilor; -implementarea sistemului de semnătură electronică în relația cu autoritățile și instituțiile publice; -dezvoltarea unor instrumente de management al calității; -posibilitatea finanțării proiectelor din fonduri structurale sau granturi puse la dispoziție de organizațiile internaționale -existența unor angajamente asumate la nivel politic național cu privire la reforma	-alocări insuficiente de la bugetul de stat pentru realizarea obiectivelor privind capacitatea administrativă. -persistența luării deciziilor de către autoritățile administrației publice centrale, fără o fundamentare reală și bazată pe informații relevante cu privire la administrația publică locală și fără o preocupare de a învăța din experiențele anterioare; -accentuarea crizei financiare și impunerea de către organismele internaționale de noi constrângeri; -instabilitatea zonei euro: accentuarea presiunilor economice asupra tuturor statelor membre UE, inclusiv asupra sistemelor administrative ale acestora, care trebuie să reducă drastic costurile privind administrația publică, dar, în același timp să crească eficiența activităților administrației și a intervențiilor statului; -întârzieri majore care intervin între momentul depunerii cererilor de finanțare și momentul contractării proiectelor cu finanțare externă, datorate cu precădere proceselor de evaluare și contractare și al celor privind achizițiile publice; -educație civică redusă; -părăsirea sistemului administrației publice de către personalul cu experiența relevantă pentru sectoare de activitate mai atractive din țară sau străinătate;

Agricultura și dezvoltarea rurală

- Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii durabile și crearea unor sisteme pentru adaptabilitatea la condițiile climatice;
- Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii durabile și crearea unor sisteme pentru adaptabilitatea la condițiile climatice;
- Încurajarea și organizarea de asociații ale producătorilor comunei pentru a beneficia de oportunitățile care decurg din aceasta;
- Înființare de ferme zootehnice și puncte de prelucrare și colectare a resurselor
- Eficientizarea practicilor agricole pentru ușurarea și productivitatea lucrării aplicate pe terenurile agricole.

Silvicultura

- Împădurirea terenurilor neproductive ale comunei;
- Întreținerea și ocrotirea capitalului silvic al comunei.

▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-existența unei suprafețe agricole mari. -teren productiv în comună. -potențial piscicol. -forma de relief corespunzătoare dezvoltării agriculturii, creșterii animalelor și agroturismului. -teren fertil peste media județului; -suprafață mare de teren agricol; -calitatea superioară a terenurilor agricole; -potențial agricol.	-acces greu la sursele de finanțare. -suprafețe întinse de teren nelucrate. -împăduriri necontrolate. -publicitate insuficientă pentru promovarea rezervațiilor naturale. -lipsa capacității de prelucrare a produselor animaliere . -drumuri nemodernizate în totalitate la sate. -posibilitatea realizării unor ferme zootehnice prin accesarea de fonduri europene . -dezvoltarea sectorului privat. -existența unui potențial de investiții în dezvoltarea agriculturii -potențial piscicol neexploatat; -posibilitatea dezvoltării microfermelor în mediul rural. -posibilitatea realizării de culturi ecologice . -diversificarea și dezvoltarea activităților economice în mediul rural; -sprijinirea construirii infrastructurii aferente formelor asociative;

Oportunități	Amenințări
-posibilitatea dezvoltării unei agriculturi moderne din perspectiva fondurilor ptr. dezvoltarea rurală -posibilitatea obținerea de produse ecologice. -posibilitatea realizării unor ferme zootehnice prin accesarea de fonduri europene -sprijin nemijlocit a specialiștilor din agricultură -dezvoltarea sectorului privat -existența unui potențial de investiții în dezvoltarea agriculturii -potențial piscicol neexploatat; -posibilitatea dezvoltării microfermelor în mediul rural. -posibilitatea realizării de culturi ecologice -diversificarea și dezvoltarea activităților economice în mediul rural; -sprijinirea construirii infrastructurii aferente formelor asociative; -încurajarea asocierii și sprijinirea înființării de exploatații pentru culturi alternative și ecologice; -creșterea competitivității sectorului agricol prin sprijinirea tinerilor fermieri în dezvoltarea afacerilor;	-dezinteresul față de aceste domenii duce la posibilitatea ca să nu fie valorificate în totalitate -invadarea pieței de aprovizionare cu produse lactate din alte zone -nesiguranța valorificării produselor agroalimentare -concurența cu mari producători agricoli -lipsa informațiilor privind obținerea de fonduri europene în domeniul agriculturii, dezvoltării rurale . -competitivitate pe piața de desfacere a produselor din partea altor producători din alte localități și zone; -inundațiile și alunecările de teren.

Infrastructura și Transport▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-există infrastructură stradală în centrul comunei Măldărești, -majoritatea drumurilor comunale sunt incluse în programe de modernizare, -există o stație de tratare a apei potabile, -zonă protejată cu suprafață întinsă -comuna Măldărești este electrificată -majoritatea drumurilor din sate sunt asfaltate -spații verzi/locuitor mari -rețea hidrologică bogată	-lipsa de fonduri și surse de finanțare suficiente pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii. -infrastructura stradală nu este modernizată și extinsă în totalitate. -investiții reduse în sectorul infrastructurii. -rețeaua de canalizare și apă potabilă nu este finalizată în totalitate.

Oportunități	Amenințări
-posibilitatea asigurării unui transport modern -accesarea fondurilor structurale pentru rețele de apă și canalizare în satele aparținătoare comunei Măldărești. -amenajarea și regularizarea cursurilor și debitelor de apă.	-imposibilitatea asigurării susținerii financiare în toate domeniile infrastructurii.

Economia și Mediul de afaceri

- Crearea unei industrii diversificate, dinamice și capabile să ofere posibilitatea de împlinire profesională și materială a locuitorilor comunei;
- Economie generatoare de venit la bugetul local;
- Crearea unei industrii nepoluante și durabile.

Comerț și Servicii

- Diversificarea de servicii oferite către cetățenii comunei, prin mărirea numărului societăților comerciale;
- Promovarea și susținerea unor tehnici eficiente de marketing pentru atragerea turiștilor în comuna.

Mediu de afaceri

- Încurajarea cetățenilor prin acțiuni de informare și formare profesională în vederea deschiderii de pensiuni agroturistice și promovarea acestor

Analiza SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
-acces la drumurile județene care fac legătura cu centrul județului și drumurile naționale. -existența în zonă a unor investiții în domeniul forestier. -fond forestier bogat și personal calificat în domeniu -exploatarea produselor de balastiere -deschiderea autorităților locale pentru dezvoltarea comunității de afaceri.	-nu există forță de muncă disponibilă și calificată -accesul dificil al IMM -urilor și producătorilor agricoli la sursele de finanțare -dificultatea acaparării pieței de desfacere -insuficienta dezvoltare a parteneriatului public-privat -posibilitate redusă de cofinanțare de la bugetul local a proiectelor -acces dificil la informație în domeniul afacerilor -nr. scăzut al întreprinzătorilor privați cu capital mare; -nr. scăzut al unităților ce oferă servicii de cazare și masă. -infrastructura bancară și de asigurări slab dezvoltată -potențial economic slab promovat -lipsa unor spații adecvate pentru unitățile de prestări servicii -nivel redus de investiții în IMM -număr redus de IMM-uri/microîntreprinderi de interes local .

Oportunități	Amenințări
-dezvoltare economică a comunei din perspectiva fondurilor comunitare -atrageră investitori -infrastructura de afaceri finanțată prin fonduri structurale poate impulsiona dezvoltarea economică a comunei și zonelor aparținătoare -posibilitatea atragerii unor resurse la bugetul local (resurse guvernamentale, fonduri structurale, resurse private); -dezvoltarea sectorului comerț -creșterea numărului de investitori -crearea de noi locuri de muncă -creșterea productivității economice a localității. -existența unui potențial ridicat de producere a energiei regenerabile -construirea unei ferme de păsări și a unei ferme de porci, vaci, oi, etc.	-adaptabilitatea greoaie a agenților economici la normele impuse de U.E. -dezvoltare industrială scăzută -resurse insuficiente puse la dispoziția autorităților locale pentru finanțarea unor proiecte majore -emigrarea forței de muncă în statele UE -dezinteresul investitorilor

▪ **Mediu**

- Păstrarea calității și prevenirea poluării aerului;
- Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate, asupra utilizării durabile a resurselor de apă și a prevenirii poluărilor;
- Acțiuni de promovare a practicilor de agricultură ecologică;
- Curățarea cursurilor de apă și a domeniului public;
- Crearea unor mecanisme de colectare selectivă a deșeurilor;
- Realizarea unei stații de depozitare a deșeurilor;
- Împădurirea suprafețelor degradate, pentru prevenirea alunecărilor de teren.
- Refacerea și dezvoltarea mediului natural

▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-zonă protejată cu suprafață întinsă -spații verzi/locuitor mari -rețea hidrologică bogată	-lipsa unei gropi de gunoi ecologice . -lipsa de fonduri și surse de finanțare suficiente pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii. -investiții reduse în sectorul infrastructurii. -lipsa unei platforme de gunoi. -rețeaua de canalizare și apă potabilă nu este în finalizată în totalitate. -management și gestionare deficitară a deșeurilor. -investiții mici în sectorul de protecție a mediului

Oportunități	Amenințări
-conștientizarea populației privind necesitatea protejării mediului.	-imposibilitatea asigurării susținerii financiare în toate domeniile infrastructurii.
-ecologizarea zonei .	-educație ecologică insuficientă și superficială.
-amenajarea și regularizarea cursurilor și debitelor de apă.	-poluarea unor cursuri de apă.

Învățământ și educație

- Accesul neîngrădit de împlinire individuală prin educație;
- Reabilitarea și modernizarea școlilor și grădinițelor din comună;
- Accesul la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;
- Organizarea unei baze materiale capabile să mulțumească nevoile legate de actul educațional;
- Amenajarea spațiilor de joacă și recreere pentru copiii comunei;
- Amenajare bază sportivă în comună;
- Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale;
- Crearea șanselor pentru reformarea persoanelor adulte.

Analiza SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
-personal didactic din scoli și grădinițe bine pregătit . -existenta unui număr corespunzător de unități de învățământ . -infrastructură de educație, cultură și sport relativ bună. -evenimente locale multianuale organizate pe teritoriul comunei.	-dotarea școlilor și grădinițelor este precară . -lipsa de fonduri în domeniu . -fluctuația cadrelor didactice . -baza materială insuficientă sau uzată fizic și depășită tehnic în unitățile de învățământ . -implicare redusă a cetățenilor la viața asociativă . -lipsa unor programe/activități de angrenare a comunității locale în rezolvarea unor probleme ale comunității și luarea deciziilor.

Oportunități	Amenințări
-modernizarea tuturor școlilor și grădinițelor din comună . -posibilitatea asigurării unei educații moderne . -amenajare de parcuri de joacă pentru copii de la sate -organizarea de concursuri culturale-educative pentru elevi si tineri . -posibilitatea accesării de fonduri pentru dezvoltarea educației. -realizarea de investiții pentru desfășurarea activităților de educație. -atragera cetățenilor la viața asociativă.	-posibilitatea degradării clădirilor școlare dacă nu se iau masurile cuvenite . -migrarea populației tinere spre alte zone . -populație îmbătrânită . -scăderea numărului de copii școlari, una din cauze fiind proveniența lor din familii cu posibilități materiale și intelectuale reduse.

▪ **Resurse Umane**

Populația

- Crearea condițiilor de viață atractive pentru tineri, atât pentru cei din localitate cât și pentru cei din exteriorul comunei pentru atragerea acestora în localitate;
- Crearea de condiții pentru familiile de tineri.

Piața muncii

- Locuri de muncă suficiente și în domenii variate de activitate pentru satisfacerea nevoilor de trai;
- Posibilitatea de a urma cursuri de reconversie profesională în domenii căutate pe piața forței de muncă.

▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-existența unui compartiment specializat și bine pregătit în cadrul Primăriei . -existența de personal care s-a retras la țară după disponibilizările masive din centrele industriale din județ . -tineri cu studii superioare -tineri care doresc să se perfecționeze în anumite domenii. -rețea de învățământ școlar adaptată condițiilor zonei (învățământ gimnazial) -distribuția echilibrată a populației după sexe -forță de muncă bine calificată și instruită	-lipsă locuri de muncă -buget local cu resurse reduse – ponderea crescută a populației inactive -lipsa cunoștințelor specifice pentru dezvoltarea afacerilor și crearea de noi locuri de munca; -investiții scăzute în resursele umane; -fluctuația populației bine pregătite înspre alte zone.

Oportunități	Amenințări
-realizarea de mici întreprinderi, ferme și micro ferme pentru atragerea forței de muncă -protejarea micilor ateliere pentru atragerea forței de muncă -noi surse de investiții, inclusiv fondurile structurale -dezvoltarea sectorului IMM-urilor și crearea de noi locuri de muncă -grad relativ ridicat de șomeri neindemnizați în căutarea unui loc de muncă; -forța de muncă ieftină, disponibilă , cu calificare satisfăcătoare -crearea unui mediu de dezvoltare a resurselor umane; organizarea și dezvoltarea unor programe de integrare pe piața muncii, reconversie profesională, calificare, etc.	-depopularea comunei prin migrarea populației spre alte zone din țară sau în străinătate pentru căutarea unui loc de muncă -lipsa de preocupare pentru calificarea sau recalificare a unor cetățeni -imigrarea persoanelor fără locuință și venit - fluctuație mică a personalului spre alte domenii de activitate; -migrația forței de muncă calificată și mai ales înalt calificată către alte localități din județ, alte zone ale țării și către țările membre UE

▪ ***Turism***

- Utilizarea unor produse turistice variate cu oferte diversificate;
- Susținerea prin acțiuni eficiente de promovare a evenimentelor locale;
- Crearea de programe de pregătire pentru noi practicanți de agroturism;
- Încurajarea cetățenilor prin acțiuni de informare și formare profesională în vederea deschiderii de pensiuni agroturistice și promovarea acestora;
- Promovarea evenimentelor locale, prin acțiuni eficiente de marketing .

▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-potențial turistic mare. -zonă turistică cu posibilități de dezvoltare. -potențial piscicol. -forma de relief corespunzătoare dezvoltării agroturismului. -situri arheologice; -zonă atractivă din punct de vedere turistic și peisagistic. -puncte de atracție, rezervații și monumente istorice	-acces greu la sursele de finanțare. -număr redus de servicii turistice ce pot fi puse la dispoziția turiștilor; -slaba promovare a patrimoniului cultural, peisagistic, a diverselor trasee turistice etc.; -capacitate insuficientă de cazare pentru turiști - turismul lipsește aproape în totalitate. -publicitate insuficientă pentru promovarea rezervațiilor naturale. -număr mic de locuri de recreere, divertisment, de practicarea diverselor sporturi în mediul rural în raport cu potențialul turistic al zonei rurale; -drumuri nemodernizate în totalitate la sate. -potențial turistic nevalorificat corespunzător . -lipsa publicității locurilor cu potențial turistic mare. -construire de căsuțe de vacanță în zonele de agrement a comunei Măldărești. -zone cu potențial turistic neexploatat pentru dezvoltarea agroturismului . -sprijinirea construirii infrastructurii aferente formelor asociative;

Oportunități	Amenințări
-posibilitatea dezvoltării rapide sectorului turismului și agroturismului -construire de căsuțe de vacanță în zonele de agrement a comunei Măldărești -zone cu potențial turistic neexploatate pentru dezvoltarea agroturismului -sprijinirea construirii infrastructurii aferente formelor asociative; -existenta agriculturii ecologice și a produselor tradiționale ce pot fi valorificate prin activitățile de turism rural ca de exemplu agro- turismul . -amenajarea pensiunilor familiale; -practicarea turismului sportiv	a-dezinteresul față de aceste domenii duce la posibilitatea ca să nu fie valorificate în totalitate -lipsa informațiilor privind obținerea de fonduri europene în domeniul dezvoltării turismului . -competitivitate cu alte localități care dețin potențial turistic.

Cultură

- Instruirea și transmiterea practicilor tradiționale generațiilor viitoare;
- Accesul transparent la sursele de informare tradiționale și moderne;
- Structura spațiilor destinate activităților socio-culturale în concordanță cu necesitățile și mijloacele moderne;
- Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din comună;
- Reabilitarea căminelor culturale;

▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-organizarea unor evenimente specifice: târguri și nedei, sărbătorile comunei, etc. -infrastructură de cultură și sport relativ bună. -evenimente locale multianuale organizate pe teritoriul comunei. -organizare de manifestări sportive	-lipsa de fonduri în domeniu -implicare redusă a cetățenilor la viața asociativă -lipsa unor programe/ activități de angrenare a comunității locale în rezolvarea unor probleme ale comunității și luarea deciziilor.

Oportunități	Amenințări
-organizarea de competiții sportive pentru tineri; -atragera de sponsori pentru aceste competiții -amenajare de parcuri de joacă pentru copii de la sate -organizarea de întreceri sportive la nivel local -organizarea de concursuri culturale-educative pentru elevi și tineri . -afirmarea tinerelor talente în diferite domenii artistice și sportive . -posibilitatea accesării de fonduri pentru dezvoltarea culturii și sportului în comună. -realizarea de investiții pentru desfășurarea activităților de cultură și sport.	-migrarea populației tinere spre alte zone. -populație îmbătrânită . -scăderea numărului de copii școlari care practică sport, una din cauze fiind proveniența lor din familii cu posibilități materiale și intelectuale reduse

Sănătate și Asistență Socială

- Îmbunătățirea serviciilor de asistență medicală;
- Reabilitarea și dotarea corespunzătoare a dispensarului uman;
- Acces permanent și prompt la servicii medicale de calitate;
- Educarea populației cu privire la accesarea serviciilor de sănătate la o perioadă regulată de timp pentru prevenirea situațiilor de urgență prin susținerea și promovarea modului de viață sănătos.
- Dezvoltarea serviciilor de asistență socială pentru persoanele aflate în dificultate

(minori, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități);

- Întărirea legăturilor dintre Administrația Publică Locală și societatea civilă pentru rezolvarea problemelor de interes comunitar.

▪ **Analiza SWOT:**

Puncte tari	Puncte slabe
-existența unui compartiment specializat și bine pregătit în cadrul Primăriei	-lipsa programelor de integrare în societate a persoanelor cu probleme
-existența de personal care s-a retras la țară după disponibilizările masive din centrele industriale din județ	-accesul dificil pentru anchetele sociale la domiciliul solicitanților de ajutor social .
-tineri cu studii superioare	-lipsa infrastructurii de informare socială prin internet
-tineri care doresc să se perfecționeze în anumite domenii.	-buget local cu resurse reduse .
-funcționarea compartimentului asistență socială din cadrul Primăriei	-inexistența unui serviciu social de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice .
-colaborare eficientă cu structurile județene pentru problemele sociale	-procent ridicat de persoane vârstnice cu venituri reduse
-rețea de învățământ școlar adaptată condițiilor zonei (învățământ gimnazial)	-lipsa unor unități care să furnizeze servicii sociale (Centre de reconversie profesională, etc.);

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

-distribuția echilibrată a populației după sexe	
-forță de muncă bine calificată și instruită	

Oportunități	Amenințări
-dezvoltarea unor programe de reintegrare socială și asigurare unor resurse materiale persoanelor defavorizate	-migrare a tinerilor în alte țări.
-organizarea și dezvoltarea unor programe de integrare pe piața muncii, reconversie profesională, calificare, etc.	-mortalitate sporită a vârstnicilor.

6.2 Rezultatul Analizei SWOT

Orice comună trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 4 ani.

Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic.

Principiile care au stat la baza PPS au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Pentru a da roade, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: **S**trengths (puncte tari), **W**eaknesses (puncte slabe), **O**pportunities (oportunități), **T**hreats (riscuri).

Pentru a avea certitudine că politicile și programele existente corespund necesităților de

dezvoltare a comunei Măldărești, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională a fost impusă elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2022-2025.

Punctele forte și cele slabe sunt legate de comună și de strategiile acesteia, dar și de modul cum se compară cu concurența.

Oportunitățile și amenințările au venit dinspre mediul de piață și din partea concurenței; acești factori, de regulă, nu au niciun control asupra zonei, în general.

Analiza SWOT ia în considerare organizarea așezării, performanțele acesteia, produsele cheie

și piețele strategice.

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții (presupuneri) în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul și în ce condiții.

Unele "oportunități" și "amenințări" pot apărea din "punctele tari" și "punctele slabe" ale comunei.

Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

6.3 Portofoliu de proiecte și construcția planurilor de acțiuni

Viziunea de dezvoltare are în centrul său resursa umană, cu scopul de a furniza locuitorilor un standard de viață ridicat, în armonie cu mediul înconjurător, totodată încurajând spiritul civic și satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, în toate domeniile sociale și economice:

1. Educația trebuie să aibă în vedere, în primul rând, înțelegerea mai bună a nevoilor reale și a direcțiilor de dezvoltare a resurselor umane prin studiul temeinic și înțelegerea evoluției pieței muncii, asigurarea unui cadru adecvat pentru educație de calitate pentru toți cetățenii, formarea profesională de calitate, sprijinirea învățării, creșterea calității serviciilor de informare, consiliere și orientare, dezvoltarea de măsuri integrate pentru crearea de locuri de muncă;
2. Sănătatea va trebui să urmeze tendințele actuale de dezvoltare și creșterea calității serviciilor medicale; accentul va trebui pus pe și starea de sănătate a mamei și copilului și reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile;
3. Serviciile sociale vor avea în vedere satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, promovarea oportunităților egale și adecvarea sistemului de protecție socială, cu accent pe sprijinirea și integrarea categoriilor de persoane vulnerabile;
4. Creșterea competitivității economice ca motor al creșterii nivelului de trai se va obține prin creșterea atractivității antreprenorialului, susținerea înființării de noi structuri antreprenoriale (parcuri industriale, centre de afaceri etc.), a utilizării resurselor locale, a atragerii de noi investitori, a activităților de cercetare-dezvoltare-inovare, a învățământului profesional și universitar de specialitate;
5. Turismul, deși nu are o pondere economică însemnată, este un integrator al dezvoltării infrastructurii specifice, dar și de transport, contribuind hotărâtor la dezvoltarea durabilă a județului, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic;
6. Infrastructura de transport - este necesară susținerea investițiilor prevăzute în Master Planul General de Transport al României, în Strategia de transport intermodal în România 2020, a celor ce vizează legătura cu viitoarea autostradă Pitești - Sibiu, dar și a celor de

modernizare a drumurilor existente, fie de importanță națională, județeană sau locală;

7. Dezvoltarea urbană trebuie să urmeze o abordare holistică, integratoare, care să ia în considerare dimensiunile fizice, economice și sociale ale spațiilor urbane. Deoarece orașele județului asigură cea mai mare parte a PIB-ului și reprezintă motoarele economiei, asigurând locuri de muncă și servicii și deținând rolul de catalizator al creativității și inovării;

8. Agricultură are un bun potențial de creștere, care, pentru a fi valorificat, are nevoie de acțiuni susținute de îmbunătățire a condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale, promovarea asocierii micilor producători în ferme mari. Condiții favorabile de dezvoltare o au creșterea animalelor, producția de fructe și agricultura ecologică. Creșterea competitivității necesită însă investiții în irigații, susținerea dezvoltării de activități economice și stimularea creării de centre de colectare și valorificare a produselor agricole;

9. Silvicultura poate asigura materie primă pentru industrii de prelucrare superioară a lemnului și pentru producția de fructe de pădure;

10. Dezvoltarea rurală trebuie să pornească de la premiza că potențialul de dezvoltare al unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura și serviciile de bază sunt mai dezvoltate. De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei și implicit dezvoltarea economică și socială. Procesul de decizie pentru o dezvoltare echilibrată în profil teritorial trebuie să ia în considerare factorii endogeni (populația, suprafața agricolă și cea forestieră, patrimoniul cultural), caracteristicile fizico-geografice (factorii naturali care favorizează dezvoltarea sau o restricționează), caracteristicile demografice ale capitalului uman ca cea mai importantă resursă a societății, echiparea tehnico-edilă și activitățile economice existente;

11. În domeniul protecției mediului, în primul rând trebuie asigurată corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;

12. Administrația publică trebuie să se implice în consolidarea prin modernizare a capacității sale pentru asigurarea unor servicii publice de calitate și în medierea dialogului social între toți actorii sociali (instituțiile guvernamentale, autoritățile publice centrale și locale, patronate, sindicate sau alte tipuri de organizații ale angajaților, organizații neguvernamentale etc). Eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

Prezentul capitol cuprinde prioritizarea proiectelor descrise și planul de acțiune locală, considerate cele mai importante din perspectiva dezvoltării comunei Măldărești.

Stabilirea ordinii proiectelor de dezvoltare se realizează cu luarea în considerare a tuturor criteriilor de mai jos:

- dimensiunea sferei de incidență teritorială a intervenției - stadiul de pregătire al dezvoltărilor
- acceptarea dezvoltării de către populație
- nevoia de resurse a dezvoltărilor și disponibilitatea/accesibilitatea resurselor necesare.

Ca urmare a prioritizării –atât în privința sferei de incidență teritorială și în funcție de numărul de locuitori a intervenției, cât și în privința complexității dezvoltării – în vârful clasamentului s-a situat pachetul integrat de intervenții care vizează dezvoltarea infrastructurii comunei, dezvoltarea capacității administrative și utilizarea energiei alternative. Aceste dezvoltări sunt de importanță deosebită din punct de vedere al asigurării dezvoltării durabile a comunei. În continuare prezentăm proiectele considerate cele mai importante în baza criteriilor enumerate mai sus.

Prezentul capitol cuprinde prioritizarea proiectelor considerate cele mai importante din perspectiva dezvoltării comunei Măldărești. Stabilirea ordinii proiectelor de dezvoltare se realizează cu luarea în considerare a tuturor criteriilor de mai jos: dimensiunea sferei de incidență teritorială a intervenției stadiul de pregătire al dezvoltărilor acceptarea dezvoltării de către populație nevoia de resurse a dezvoltărilor și disponibilitatea/accesibilitatea resurselor necesare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA
2022-2025

Ca urmare a priorității – atât în privința sferei de incidență teritorială și în funcție de numărul de locuitori a intervenției, cât și în privința complexității dezvoltării – în vârful clasamentului s-a situat pachetul integrat de intervenții care vizează dezvoltarea infrastructurii comunei, dezvoltarea capacității administrative și utilizarea energiei alternative.

Aceste dezvoltări sunt de importanță deosebită din punct de vedere al asigurării dezvoltării durabile a comunei. În continuare prezentăm proiectele considerate cele mai importante în baza criteriilor enumerate mai sus.

Direcții de acțiune și măsuri

Domeniu strategic de dezvoltare 1: Competitivitate economică, cercetare - dezvoltare -inovare

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor	Dezvoltarea infrastructurii mediului de afaceri
Creșterea contribuției la progresul cunoașterii de frontieră	Promovarea județului ca locație de afaceri
Transformarea sectorului CDI într-un factor al creșterii economice	Creșterea competitivității economice, în special în domenii high-tech, cu înalt potențial inovativ
	Susținerea specializării inteligente
	Încurajarea parteneriatelor public-public și public-privat
	Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere

Domeniu strategic de dezvoltare 2: Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
Creșterea gradului de ocupare pe piața forței de muncă prin măsuri active de ocupare	<i>Promovarea antreprenorialului și a activităților economiei sociale</i>
	<i>Măsuri active de ocupare pe piața muncii</i>
Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricăror forme ale acesteia	<i>Măsuri de integrare pe piața muncii, acces la locuințe, servicii sociale, sănătate, cultură a persoanelor/comunităților vulnerabile</i>
Creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și instruire	<i>Asigurarea calității proceselor de predare și învățare precum și a serviciilor educaționale</i>
	<i>Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, mediul social, economic și cultural</i>
Facilitarea accesului la educație și instruire pentru toți cetățenii	<i>Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii</i>
	<i>Creșterea adaptabilității ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și adaptarea competențelor absolvenților la cerințele angajatorilor</i>
Sprijin pentru infrastructura educațională și dezvoltarea resurselor în școlile primare și gimnaziale, licee tehnologice, infrastructura TVET, îndeosebi în zonele dezavantajate	<i>Îmbunătățirea infrastructurii educaționale de bază și a dotării școlilor TVET cu echipamente didactice/școlare și IT</i>
Dezvoltarea infrastructurii adecvate la nivel județean și local în vederea reducerii inechității accesului la	<i>Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate în regim ambulatoriu</i>
	<i>Dezvoltarea infrastructurii serviciilor integrate de urgență</i>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

servicii de sănătate	Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate publică
	Eficientizarea sistemului de sănătate prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor
Creșterea calității serviciilor sociale	Consolidarea managementului sistemului de asistență socială la nivelul autorităților administrației publice locale
	Îmbunătățirea sistemului de servicii sociale pentru persoane vârstnice
	Protecția persoanelor și a familiei
	Protecția copilului
	Protecția persoanelor cu dizabilități
Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale	Modernizarea/ construirea/ reabilitarea infrastructurii de servicii sociale
Consolidarea capacității administrației publice pentru asigurarea unor servicii publice de calitate	Consolidarea capacității administrative a factorilor de decizie în ceea ce privește sistemele de asigurare a calității, monitorizare și evaluare
	Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)
	Simplificarea procedurilor birocratice și administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri
Modernizarea serviciilor administrației publice locale	Dezvoltarea infrastructurii administrative
	Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA
2022-2025

Domeniu strategic de dezvoltare 3: Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
Dezvoltarea și promovarea unui sistem de transport durabil și inteligent la nivel județean	<i>Asigurarea conectării rețelei de drumuri județene la rețeaua TEN-T</i>
	<i>Modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene</i>
	<i>Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii feroviare</i>
	<i>Investiții pentru eliminarea blocajelor și fluidizarea traficului</i>
	<i>Îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor pentru toate căile de transport</i>
Creșterea calității vieții prin modernizarea și extinderea infrastructurii edilitare de bază și a mediului construit	<i>Investiții în infrastructura edilitară de bază</i>
Dezvoltarea urbană durabilă prin reabilitarea zonelor urbane	<i>Creșterea sustenabilității transportului public urban prin investiții</i>
	<i>Realizarea de investiții în vederea creșterii eficienței energetice</i>
	<i>Reabilitarea și extinderea zonelor verzi din mediul urban</i>
	<i>Dezvoltarea zonelor de agrement, culturale, sportive</i>
	<i>Conservarea, protejarea, promovarea și</i>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Dezvoltarea unui sistem urban echilibrat și policentric și a unei noi relații oraș-sat Îmbunătățirea managementului sistemului de gestionare a deșeurilor	<i>dezvoltarea patrimoniului natural și construit</i>
	<i>Susținerea activității polului de dezvoltare Râmnicu Vâlcea și sprijinirea dezvoltării urbane a</i>
	<i>Dezvoltarea durabilă prin realizarea strategiei de dezvoltare teritorială și a planurilor de mobilitate urbană</i>
	<i>Planificarea strategică a gestionării deșeurilor</i>
Prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului ale activităților industriale, agricole, edilitare, activităților de transport ș.a.	<i>Dezvoltarea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor și substantelor periculoase</i>
	<i>Gestionarea resurselor de apă și controlul poluării industriale</i>
	<i>Protecția solului și subsolului</i>
Protejarea mediului prin creșterea producției de energie din surse regenerabile	<i>Îmbunătățirea gradului de educare, conștientizare, informare, consultare și participarea cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul</i>
	<i>Elaborarea de studii de identificare a potențialului energetic din județul Vâlcea</i>
	<i>Promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile</i>
Menținerea speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate/parcuri/rezervații într-un stadiu favorabil	<i>Întocmirea, aprobarea și punerea în aplicare a planurilor de management și a regulamentelor zonelor protejate constituite pe raza județului</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 4: Turism, cultură și sport

Direcții strategice de intervenție	Măsuri
Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea durabilă a Județului Vâlcea, prin măsuri de promovare integrată, prin asigurarea unei oferte adaptate, bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropoc	<i>Creșterea accesului, prin investiții publice la obiectivele de patrimoniu cultural și arhitectural</i>
	<i>Sprijin pentru inițiativele de valorificare a specificului etnografic și etnic, pentru inițiativele de integrare a ofertei culturale și de organizare</i>
	<i>Crearea și actualizarea unui calendar de evenimente culturale, în strânsă corelare cu patrimoniul cultural</i>
	<i>Promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate</i>
Crearea unei oferte turistice diversificate, integrate și competitive, prin susținerea dezvoltării de investiții locale care să conducă la creșterea volumului activității și a circulației turistice; crearea de noi locuri de muncă; îmbunătățirea condițiilor de viață, prin diversificarea serviciilor turistice, ameliorarea calității mediului,	<i>Investiții publice locale pentru infrastructura de transport, de management al apei în zonele rurale</i>
	<i>Investiții pentru creșterea și valorificarea gradului de atractivitate pentru puncte de interes locale (stână, atelier de olărit etc.)</i>
	<i>Dezvoltarea potențialului pentru turism activ și orientat spre natură Dezvoltarea potențialului turistic al zonelor</i>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Înfrumusețarea localităților, oferirea unor noi posibilități de agrement și refacere pentru locuitorii județului Vâlcea și pentru turiști	<i>Dezvoltarea resurselor umane în domeniul turismului</i>
Creșterea participării cetățenilor la o viață culturală atractivă, dinamică și conectată la valorile culturale naționale și internaționale	<i>Sprijinirea participării cetățenilor la o Viață culturală și artistică atractivă în mediul rural și urban</i>
	<i>Asigurarea de condiții pentru dezvoltare și diversificarea ofertei culturale la nivelul județului</i>
	<i>Identificarea locațiilor cu potențial cultural și valorificarea patrimoniului cultural local</i>
Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației	<i>Derularea de activități care să determine participarea populației la activități sportive</i>
Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili	<i>Dezvoltarea de activități care să susțină creșterea numărului de practicanți ai sportului</i>
	<i>Dezvoltarea infrastructurii în domeniul sportului</i>
	<i>Dezvoltarea activităților care să încurajeze aceste domenii</i>

Domeniu strategic de dezvoltare 5: Agricultură și dezvoltarea rurală

Directii strategice de intervenție	Măsuri
Creșterea competitivității sectorului agricol din județ prin modernizarea și integrarea pieței	Creșterea investițiilor în domeniul agricol, inclusiv conformarea cu cerințele UE și cerințele de calitate
	Facilitarea accesului la piețele de capital pentru fermieri
	Creșterea calității învățământului, cercetărilor științifice și serviciilor în sectorul agricultură
Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale	Sprijinirea practicilor de gestionare a terenurilor agricole și a apei
	Sprijinirea tehnologiilor și produselor ecologice, inclusiv a biodiversității
	Sprijinirea adaptării și atenuării efectelor schimbărilor climatice
Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural	Creșterea numărului de investiții în infrastructura fizică și de servicii din mediul rural

Planul de acțiune județean și al comunei Măldărești

Planul de acțiune aferent Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă a județului Vâlcea pentru perioada 2022-2027 detaliază implementarea măsurilor prioritare stabilite pentru fiecare domeniu strategic de dezvoltare.

Cele 5 domenii strategice de dezvoltare pentru perioada 2022-2027 sunt:

1. Competitivitate economică, cercetare - dezvoltare - inovare;
2. Resurse umane, educație, sănătate, servicii sociale și administrație;
3. Infrastructură, dezvoltare urbană și mediu;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA
2022-2025

4. Turism, cultură și sport;
5. Agricultură și dezvoltare rurală.

VII. DETALIILE PROIECTELOR ȘI PLANUL DE DEZVOLTARE GENERALA

7.1 STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2022 – 2025

Politica de dezvoltare are la bază un ansamblu de măsuri guvernamentale ce au drept scop sprijinirea creșterii economice și îmbunătățirea condițiilor de viață, prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local, având ca obiective principale: Diminuarea dezechilibrelor existente, cu accent pe stimularea dezvoltării echilibrate și pe revitalizarea zonelor defavorizate (cu dezvoltare întârziată) și prevenirea creării de noi dezechilibre;

Pregătirea cadrului instituțional pentru a răspunde criteriilor de integrare a României în Uniunea Europeană și de acces la fondurile europene;

Integrarea politicilor sectoriale la nivel regional și local, precum și stimularea cooperării interne și internaționale în vederea dezvoltării economice și sociale durabile.

Obiectivele sunt realizate în practică la nivel european prin adoptarea de măsuri și strategii, finanțarea de proiecte și prin diverse programe, toate acestea fiind dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:

1. Principiul descentralizării procesului de luare a deciziei prin trecerea de la nivel central/ guvernamental la cel regional și local;
2. Principiul parteneriatului prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;
3. Principiul planificării în vederea atingerii obiectivelor stabilite;
4. Principiul co-finanțării, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare. Scopul Strategiei de Dezvoltare Locală este de a determina direcțiile de dezvoltare, ritmul și scara acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor existente la nivel local, în utilizarea resurselor financiare, de a promova localitatea, de a atrage fonduri externe (investiții, fonduri europene, alte fonduri) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA
2022-2025

Program	Domeniul de politică publică	Obiectivele programului:	Finanțarea programului :	Mecanismul de implementare a programului
Dezvoltarea infrastructurii de sprijin a afacerilor	<i>Strategia Națională de Competitivitate</i>	<i>Infrastructura de afaceri dezvoltată</i> <i>Sprijinirea mediului de afaceri</i> <i>Locuri de muncă create</i>	<i>Fonduri Externe Nerambursabile, Programul Operațional Regional 2021-2027</i>	<i>Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor).</i>
Dezvoltarea turismului	<i>Strategiile naționale în domeniul turismului</i> <i>Strategia Regională privind POR Sud Vest Oltenia 2021-2027</i> <i>Masterplanul pentru dezvoltarea turismului 2007-2026</i>	<i>Creșterea numărului de turiști</i>	<i>Fonduri Externe Nerambursabile, Programul Operațional Regional 2021-2027</i>	<i>Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor).</i>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Conectarea la rețelele de transport național și internațional	Strategia actualizată de implementare a Master Planului General de Transport al României parte din Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2020-2030	Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale prin modernizarea drumurilor comunale; Modernizarea rețelei de drumuri din comuna Măldărești care asigură conectivitatea directă (drumuri județene) sau indirectă	Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027, Programul Operațional Transport 2021-2027.	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor).
Dezvoltarea și modernizarea sistemului de educație	Strategia privind Digitalizarea Educației din România 2021-2027 Strategia pentru modernizarea infrastructurii educaționale 2018–2023 Strategia de dezvoltare județeană 2021-2027	Realizarea unei infrastructuri școlare corespunzătoare prin reabilitarea și modernizarea clădirilor, dotarea cu mobilier și echipamente, materiale didactice Populația școlară deservită de o infrastructură modernizată.	Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor). Unitățile de învățământ (evaluează necesitățile, transmite către Consiliul Local propunerile, participă la implementarea proiectelor).

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Dezvoltarea și modernizarea sistemului de sănătate	Planul Național de Redresare și Reziliență Strategia Națională de Sănătate 2021-2027 Strategia de dezvoltare județeană 2021-2027	Dezvoltarea infrastructurii de sănătate Populația deservită de o infrastructură de sănătate modernizată /nou	Programul Operațional Sănătate 2021-2027 Programul Operațional Tranziție Justă Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor). Unitățile sanitare/spitale (evaluează necesitățile, transmite către Consiliul Local propunerile, participă la implementarea proiectelor).
Dezvoltarea/modernizarea și diversificarea serviciilor sociale	Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027 a Planul de acțiune pentru perioada 2021-2027 Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome 2027	Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii sociale Creșterea gradului de incluziune socială	Programul Operațional Educație Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor). Furnizorii de servicii sociale

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Îmbunătățirea capacității de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență	Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025 Strategia de dezvoltare județeană 2021-2027	Creșterea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență Reducerea timpilor de intervenție în situații de urgență	Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027	Instituțiile cu atribuții în prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor). Furnizorii de servicii sociale
Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive	Strategia Națională pentru sport 2016-2032 Strategia de dezvoltare județeană 2021-2027	Crearea unei infrastructuri sportive de calitate și a unei culturi a sportului Încurajarea practicării sportului	Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentelor necesare, implementarea proiectelor). Furnizorii de servicii sociale
Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități publice de interes județean	Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR) Strategia de dezvoltare	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației și creșterea calității	Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027 Programul	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate (planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentațiilor necesare,

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

	județeană 2021-2027	vieții populației	Operațional Tranziție Justă	implementarea proiectelor). Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Operatori /furnizori ai serviciilor publice
Eficientizarea activităților instituției și cooperării	Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 și Planul de acțiuni pe perioada 2021 - 2027 pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 Strategia Națională pentru Locuri de Muncă Verzi 2018-2025 și Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Locuri de Muncă Verzi 2018-2025	Creșterea accesului la educație și formare a resurselor umane. Creșterea numărului de programe de formare pentru reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii Reducerea șomajului	Programul Operațional Educație și Ocupare Programul Operațional Tranziție Justă.	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate (planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentațiilor necesare, implementarea proiectelor).

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

	Strategia de dezvoltare județeană 2021-2027			
Simplificarea procedurilor	Agenda Digitală pentru Europa, Programul Europa Digitală Strategia UE privind piața unică digitală Next Generation EU Planul Național de Redresare și Reziliență Strategia Națională privind Agenda Digitală Strategia de dezvoltare județeană 2021-2027	Modernizarea și simplificarea procedurilor administrației publice locale Îmbunătățirea calității serviciilor publice prestate	POCIDIF, Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate (planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentațiilor necesare, implementarea proiectelor).
Protejarea și conservarea biodiversității	Strategia Națională și Planul Național pentru gestionarea Siturilor Contaminate din România 2015 –	Conservarea naturii Reducerea nivelului de poluare al apelor, aerului și solului; Reducerea nivelului	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate (planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

	2020 – 2050 <i>Planul Național de Gestionare a Deșeurilor</i>	de poluare cauzat de transport; <i>Creșterea suprafeței de spații verzi;</i> <i>Creșterea suprafețelor împădurite;</i> <i>Creșterea gradului de colectare selectivă a deșeurilor;</i> <i>Creșterea gradului de valorificare a deșeurilor</i>	<i>Siturilor Contaminate din România 2015 – 2020 – 2050</i> <i>Planul Național de Gestionare a Deșeurilor</i>	<i>documentațiilor necesare, implementarea proiectelor).</i>
Prevenirea impactului schimbărilor climatice	<i>Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon 2016 – 2030</i> <i>Strategia Națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung 2010 –2035</i> <i>Strategia</i>	<i>Reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice</i> <i>Indicatori de rezultat (impactul politicilor):</i>	<i>Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027</i> <i>Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027</i> <i>Programul Operațional</i>	<i>Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate (planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentațiilor necesare, implementarea proiectelor).</i>

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

	Forestieră Națională 2018- 2027		Tranziție Justă	
Dezvoltarea si modernizarea instituțiilor publice	Strategia de dezvoltare județeană 2021- 2027	Dezvoltarea infrastructurii comunei Măldărești. Modernizarea si reabilitarea instituțiilor publice si a clădirii Primăriei Măldărești	Programul Operațional Regional Sud Vest Oltenia 2021-2027 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă	Consiliul Local Măldărești prin compartimentele de specialitate(planificare proiecte, identificare surse de finanțare, elaborarea documentațiilor necesare, implementarea proiectelor).

PLANUL DE ACȚIUNI – STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ			
Rezultate estimate : apă potabilă, reducerea poluării prin canalizare, reducerea amprente de carbon, siguranța cetățeanului		Obiective operaționale - intervenții	Finanțare
UTILITAȚI	✎ Extinderea capacității gospodăriei de apă ✎ Energia termică – soluții pentru extinderea rețelei de alimentare cu gaze ✎ Energie curată - culturi fotovoltaice, biomasă	- branșarea la utilități - rezidențial și non-rezidențial - energie verde - gospodăria de apă – purificarea apei cu clor gazos	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
ALTE SERVICII PUBLICE	✎ Iluminatul public – soluții prin sistem telemanagement ✎ Supraveghere video ✎ Soluții alternative energie curate ✎ Achiziții echipament pentru situații de urgență	- siguranța cetățeanului- iluminat public/ sistem digital și supraveghere video : prioritate în proximitatea unităților de învățământ, trecerilor de pietoni, zone aglomerate, treceri la pasă - risc și management criză - echipament pentru situații de urgență	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

Rezultate estimate – refacerea ordinii naturale: natură-om-intervenție antropică, estetica localității pentru atracția turistică, retenția demografică (politici publice menite să diminueze pierderile demografice)	Măsuri operaționale – intervenții	Finanțare
AMENAJARE AMBIENTALĂ	✎ Refacerea zonei pietonale, realizare promenadă ✎ Coridor verde : parcuri, amenajare trama stradală cu tree- landscape ✎ Loc de joaca în spații publice neutilizate ✎ Recuperarea spațiilor destructurate ✎ Reabilitare circulații, căi de acces, poteci, podețe, poduri, pasaje, drum de halaj ✎ Demersuri pentru refacere circulații, căi acces ✎ Perdele vegetale – protecție fonică/noxe	-parcuri tematice, kit de joacă pentru copiii cu dizabilități, -refacerea spațiilor verzi pentru realizarea coridorului verde (parcuri) -accesibilizare trotuare – practicarea buzunarelor pentru manevre fotoliu rulant, realizare pantă de coborâre/urcare trotuar - indicatoare și dispozitive de accesibilizare la nivelul ochiului și/sau brațului(buton usă, aparate automate) destinate persoanelor cu dizabilități
		- Buget local - Buget de stat - Fonduri europene - Alte surse legale constituite

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

REGENERAR URBANĂ	✍ <i>Reabilitare: cămin cultural – sală multifuncțională, clădire</i> ✍ <i>Izolare termică a locuințelor, reabilitarea estetică a fațadelor</i> ✍ <i>Construcții noi, extinderi ale unor structuri existente</i> ✍ <i>Demersuri pentru dezvoltarea unor noi zone rezidențiale</i> ✍ <i>Locuințe sociale</i>	- <i>dinamizarea căminelor culturale</i> - <i>estetica comunei– imagine pentru o localitate turistică</i> - <i>reconversie – recuperarea unor spații existente, schimbarea funcțiunilor</i> - <i>locuințe sociale – retenție demografică – locuirea organizată, colectivă împiedică evoluția spontană a unor construcții improvizate, neadecvate în zona comunităților marginalizate</i>	- Buget local - Buget de stat - Fonduri europene - Alte surse legale constituite
------------------------------------	---	---	---

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

LUCRARI SPECIALIZATE DE INTREȚINERE	✗ Consolidarea și asigurarea zonelor cu terasări de teren ✗ Refacere și întreținere - drum exploatare agricolă, drum forestier	-lucrările de îmbunătățiri funciare sunt o constantă în bugetul UAT, inclusiv buget de urgență, neprevăzut pentru terasări, inundații -achiziționarea utilajelor pentru întreținerea și asigurarea zonelor din comuna;	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
URBANISM ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI, REGISTRU AGRICOL	✗ Intabulări, cadastru – teren intrat în intravilan ✗ Verificare , refacere nomenclator stradal și completare în RENNS ✗ Reconfigurare rețea stradală ✗ Revizuire PUG - regulamente, restricții la intervenții pentru anumite zone și/sau spații	- reglementarea terenurilor care au suferit schimbarea regimului de proprietate - schimbarea încadrării în PUG /categoria UTR - în urma auditului de trafic se poate elabora PMUD și aviza, modifica, analiza propunerile de circulații, acces, drum, piste biciclete, alte căi de comunicație - limitatoare de viteză, sensuri, în sensul giratoriu	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
Rezultate estimate – mai aproape de cetățenii noștri		Obiective operaționale- acțiuni	Finanțare
DIGITALIZARE	✗ Digitalizare – achiziții platformă hard și soft ✗ Servicii de retrodigitalizare ✗ Ghișeul unic – digital ✗ Accesibilizarea site UAT Măldărești ✗ Digitalizarea serviciilor publice	Arhivare electronică, acces facil la documentele necesare cetățeanului prin ghișeul electronic	Buget local

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

ELABORARE DOCUMENTE STRATEGICE	- Strategia de dezvoltare durabilă locală - Elaborare Brand localitate - Regulament pentru <i>Dinamica esteticii urbane</i> - Strategia rețelei de spații verzi	Realizarea unor ghiduri de dezvoltare a localității în vederea implementării unor politici de retenție demografică	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
ATRACTIVITATE TURISTICĂ - CULTURA- PATRIMONIUL		Obiective operaționale – intervenții	Finanțare
Rezultate estimate – educație culturală, locuri de muncă, colaborare și contracte pentru IMM locale, creștere venit la BL			
ATRACTIVITATE TURISTICĂ	- Implementarea activităților de turism în gospodăria țărănească - Punct de informare turistică pentru promovarea turismului :rural, cultural, de agrement - Înființarea unor zone de agrement : amfiteatru în aer liber, pistă carting, amenajare promenadă / parc linear -liziera	- înființare puncte gastronomice în gospodării - realizarea unui târg săptămânal de desfacere a produselor agro-alimentare locale - amfiteatru- multifuncțional cu acces zig-zag (accesibilizare) - amenajare promenadă – lizieră	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
PEISAJUL CULTURAL	Înființare muzeu – colecții artă și narativ	- reabilitarea și amenajarea unui spațiu existent - cămin/casă de cultură sau amenajarea unor spații dedicate culturii	Buget de stat
PATRIMONIUL ȘI IDENTITATE	Reabilitarea, conservarea, protejarea și punerea în circuit cultural-turistică monumentelor culturale – naturale	- traseu cultural - reabilitarea lăcașelor de cult - traseu patrimoniu natural	Buget de stat

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

	Amplasare indicatoare și signalistică turistică în toate zonele vizate de intervenții, pe arealul teritoriului comunei Măldărești	- trasee turistice – colaborare cu administrația zonelor protejate	Fonduri europene
Rezultate estimate - grija față de copii		Obiective operaționale – intervenții	Finanțare
Obiectiv specific EDUCAȚIA	- Implementare program “Scoală după școală” (After school) - Accesibilizarea unităților de învățământ – acces egal pentru copiii cu dizabilități - Dotare grădinița – spațiu organizat de joacă - Construire campus educativ - Construire școală gimnazială - Construire liceu - Construire tabără de excelență cu spații adiacente de cazare și alte facilități	-dotare echipament pentru școală-on-line -educație rutieră în școală -reamenajarea unor spații de joacă - studii/SF accesibilizarea unităților de învățământ - înființare librărie pentru grădiniță și școală	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
Obiectiv SĂNĂTATE - SERVICII	- Sprijin pentru deschidere cabinete medicale cu mai multe specialități - Kit școlar – tabletă, haine, încălțăminte, rechizite pentru copii - Spații destinate seniorilor- socializare - Construire infrastructură social-educativă, nouă - creșă	-colaborare clinici private mari -accesare finanțare pentru ambulatoriu -accesare fonduri SARSCov2 pentru telemedicina -referat , SF pentru baza sportivă – fond CNI --susținere seniori – plasare sub responsabilitatea socială a comunității (ONG, donații, misiune socială biserică, firme...)	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

VALORIFICAREA RESURSELOR LOCALE	✎ Înființarea unui HUB pentru producție și desfacere produse locale : atelier meșteșugăresc, carmangerie, produse lactate, etc. ✎ Realizarea unui calendar de târguri tematice și produse locale	- crearea unui spațiu dedicat pentru piață, achiziționare tun de congelare rapidă (procesare fructe de pădure) pentru distribuția către lanțuri de supermarket (colaborare GAL/ADI - organizare târg periodic, festivaluri, alte evenimente care să contribuie la comercializarea produselor	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite
	✎ Susținerea dezvoltării IMM – afaceri non-agricole în zona agricolă ✎ Atragere investitor major – dezvoltarea în sistem "green field" prin oferta Ajutorului de Stat	- stație de încărcare auto electrică, stație benzinărie, - supermarket, - service auto, spălătorii auto - librărie – cu specific școli, grădinițe	Fonduri europene
REVIGORARE ȘI EXTINDERE HoReCa	✎ Sprijin pentru înființarea unor noi spații HoReCa – condiție de bază pentru dezvoltarea turismului ✎ Parteneriate public-privat – amplasamente în concesiune	-accesare finanțări specifice - colaborări pentru înființare start-up -oferta UAT de facilități de spațiu, facilități fiscale pentru susținerea deschiderii de noi afaceri (cafenea, terasă, cofetărie, gelaterie,) - oferta spațiu, avantaje pentru operatorii economici mari interesați de deschiderea de noi facilități în zona Măldărești	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse legal constituite

VIII. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

8.1 Implementare și monitorizare

Fondurile guvernamentale sunt ajutoare alocate de la Guvern prin intermediul Ministerelor Finanțelor Publice, pentru stimularea unor anumite categorii de întreprinderi. Accesarea acestora se realizează prin intermediul programelor sectoriale și sunt destinate în special stimulării întreprinzătorilor tineri și susținerii meșteșugarilor. Programul Național de Dezvoltare Locală reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice, în următoarele domenii: sănătate, educație, apă, canalizare, gaz, energie termică și electrică, inclusiv iluminat public, transport/drumuri, salubritate, cultură, culte, locuire și sport. Parteneriatele public-private modalitate de introducere a managementului privat în serviciile publice pe calea unei legături contractuale pe termen lung între un operator și o autoritate. Parteneriatul public-privat asigură serviciul public în mod parțial sau în totalitate, pe baza fondurilor private atrase și făcând apel la know-how-ul sectorului privat.

- Politica de coeziune a fost concepută pentru sprijinirea regiunilor rămase în urmă să recupereze decalajul economic și social față de cele mai dezvoltate regiuni ale Uniunii Europene, respectiv diversificarea economică a regiunilor confruntate cu probleme de restructurare economică și crearea de noi locuri de muncă.
- Politica de coeziune acționează prin intermediul Fondurilor Structurale:
- Fondul European de Dezvoltare Regională urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia. Fondul European de Dezvoltare Regională își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie.

PROGRAME OPERAȚIONALE

Programul Operațional Tranziție Justă vizează priorități precum creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri, respectiv investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri. O altă prioritate privește acțiunile de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.

Unul dintre obiectivele Programelor Operaționale Regionale este fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. De asemenea, urmărește favorizarea dezvoltării integrate socială, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității. Totodată Programele Operaționale Regionale sprijină construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea (inclusiv accesibilizarea pentru persoane cu dizabilități) infrastructurii educaționale pe toate nivelurile.

Incluziune și Demnitate Socială are ca obiectiv protejarea persoanelor vârstnice aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, oferirea sprijinului financiar adecvat pentru persoanele cu dizabilități cu risc de sărăcie sau excluziune socială, precum și creșterea accesibilității și îmbunătățirea calității locuințelor, în special pentru populația vulnerabilă.

Fondul Social European + este principalul instrument financiar al investițiilor în capitalul uman și un factor esențial pentru consolidarea coeziunii sociale, îmbunătățirea echității sociale și pentru creșterea competitivității în Europa. Aceste investiții sunt importante: producția, comerțul și procesarea produselor agricole, un accent sporit punându-se pe dezvoltarea rurală.

Grupurile de Acțiune Locală sunt parteneriate public-private active, constituite din reprezentanți ai sectorului public și privat, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului. În plan național, administrația publică locală resimte nevoia găsirii unor soluții de finanțare. România a aderat la Uniunea Europeană asumându-și respectarea unor standarde pentru serviciile și lucrările publice pe care nivelul de dezvoltare locală și resursele locale nu le pot încă susține singure.

- ▮ pe termen scurt, pentru a atenua consecințele crizei economice actuale, în special creșterea șomajului și a nivelului de sărăcie;
- ▮ pe termen mai lung, ca parte a strategiei Europei de a-și remodela economia, creând nu doar locuri de muncă, ci și o societate favorabilă

Politica agricolă comună are rolul de a asigura fermierilor un standard de viață rezonabil, iar consumatorilor produse agricole de calitate la prețuri rezonabile. Politica agricolă comună dispune de un set de reguli și mecanisme ce reglementează producția, comerțul și procesarea produselor agricole, un accent sporit punându-se pe dezvoltarea rurală.

Creditele, deși sunt ușor de obținut pentru a finanța anumite proiecte de investiții, prezintă un mare dezavantaj, și anume plata dobânzilor. Rambursarea acestora se asigură de la bugetul local sau bugetul de stat, după caz, incluzând și costurile acestor sume, acestea fiind și motivele pentru care nu se recomandă contractarea creditelor pentru dezvoltarea locală.

Resursele financiare ale bugetelor locale se formează din sume și cote defalcate din impozitul pe venit și T.V.A., impozite locale (impozit pe clădiri, terenuri, mijloace de transport), taxe (în special pentru autorizații) și alte vărsăminte. Utilizarea fondurilor publice locale se face de către singurul ordonator principal al fiecărui buget local și de către ordonatorii de credite de subordine.

Pentru a fi atinse obiectivele propuse prin Strategia de Dezvoltare Locală se urmărește atragerea de fonduri europene și naționale (inclusiv private) într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat. Un subiect foarte dezbătut în ultimii ani în legătură cu fondurile europene se referă la capacitatea de absorbție. S-au făcut analize în această direcție, încercându-se să se măsoare capacitatea de absorbție și să se compare cu gradul de absorbție al altor state. Unul dintre studiile realizate arată că există trei factori care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție: situația macroeconomică, situația cofinanțării, capacitatea administrativă.

Etapele în accesarea fondurilor europene sunt:

- elaborarea strategiei de dezvoltare a județului/localității, identificarea și prioritizarea proiectelor;
- dezvoltarea proiectului în parteneriat sau cu resurse proprii;
- găsirea unei surse de finanțare;
- completarea și depunerea dosarului de finanțare;
- evaluarea și selecția proiectului depus;
- semnarea Contractului de finanțare;
- implementarea proiectului;
- evaluarea și auditarea proiectului.
- În cazul proiectelor de infrastructură, care implică o documentație laborioasă, odată identificat un proiect, pentru dezvoltarea acestuia se parcurg următorii pași:
- realizarea unui studiu de fezabilitate;
- elaborarea caietului de sarcini pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- atribuirea contractului pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- elaborarea studiului de fezabilitate, inclusiv analiza cost-beneficiu;
- elaborarea bugetului;
- elaborarea studiului de impact asupra mediului de către o firmă de specialitate, dacă este cazul;
- aprobarea studiului de fezabilitate;
- elaborarea cereri de finanțare pe baza studiilor efectuate de către o firmă de consultanță sau cu resurse proprii, dacă este cazul;
- elaborarea altor documente, dacă este cazul (strategie de marketing, strategie de vizitare, matricea cadrul logic etc.);

- completarea dosarului proiectului cu celelalte documente solicitate care țin de beneficiar;
- depunerea proiectului.

Principalele etape în verificarea, evaluarea și selecția proiectelor sunt:

verificarea conformității administrative;

verificarea eligibilității (solicitantului, proiectului);

evaluarea tehnică și financiară.

Atât cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local. Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice. Un aspect foarte important al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere a nevoilor comunității locale. Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile, care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului, nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune bugetul local. O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale – care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect – și cele aferente realizării efective a proiectului. Primele trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului tehnic. Este foarte important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze. Structura veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale evidențiază gradul de autonomie a administrației locale față de bugetul județului sau bugetul central și legăturile existente între diferitele administrații teritoriale; fluxurile formării veniturilor și efectuării cheltuielilor administrațiilor locale; modalitatea de finanțare a cheltuielilor pe destinații și de acoperire a deficitelor. Structura veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale este comună cu cea a bugetului de stat (central) și se prezintă astfel:

VENITURI

1. Veniturile proprii ale bugetelor locale sunt reglementate prin Legea privind finanțele publice și Legea privind finanțele publice locale și cuprind: impozitele, taxele și vărsămintele de venituri cuvenite de la agenți economici și instituții publice de importanță locală; impozitele și taxele locale (de la populație sau de la persoanele juridice).
2. Venituri atribuite, în care intră sumele defalcate din anumite venituri cuvenite, potrivit legii, bugetului de stat.
3. Transferuri acordate de la bugetul de stat pentru finanțarea unor obiective de interes național, dar care sunt organizate și controlate eficient de către organele locale.
4. Împrumuturile contractate pe piața financiară internă sau externă, fie direct, în numele organelor administrației publice locale, fie garantate de către Guvern.

CHELTUIELI

Autoritățile executive (Serviciile publice generale);

Învățământ, sănătate, cultură și religie, asistență socială, ajutoare și indemnizații;

Servicii, dezvoltare publică și locuințe.

Transporturi, agricultură, alte acțiuni economice ;

Alte acțiuni;

Fondul pentru garantarea împrumuturilor externe, plata dobânzilor și a comisioanelor aferente;

Plăți de dobânzi și comisioane;

Rambursări de împrumuturi;

Fonduri de rezervă;

Cheltuieli cu destinație specială. Planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat din cauza schimbărilor legislației. Din aceeași cauză, bugetul local pe următorii 3 ani nu se poate exprima exact. Estimarea va reprezenta necesitățile financiare ale comunei Măldărești în perioada 2022-2025 și va cuprinde totodată o serie de previziuni cu privire la investițiile care vor fi realizate în această perioadă. De asemenea,

estimarea va fi corelată cu volumul fondurilor efectiv utilizate în comună în scopul susținerii unor investiții similare în perioada 2022-2025. În fiecare an, previziunea bugetară se va revizui în funcție de bugetul din anul precedent, în funcție de alocările bugetare de la nivelul județului, în funcție de accesarea fondurilor comunitare previzionate și executate și va fi distribuit, de asemenea, pe domenii prioritare și de interes pentru dezvoltarea comunității locale, lucru asumat și prin Hotărârea Consiliului Local.

Pre-condiții de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală. Pentru implementarea cu succes a Strategiei de Dezvoltare Locală trebuie îndeplinite o serie de pre-condiții care împreună să conveargă către același cadru optim de materializare a viziunii de dezvoltare locală. Pe baza expertizei acumulate în ultima perioadă de programare de către toți actorii implicați se poate concluziona faptul că există trei pre-condiții sine-qua-non de creare a cadrului general al implementării strategiei de dezvoltare:

1. Existența Strategiei de Dezvoltare Locală asumată de către toți actorii locali;
 2. Existența capacității operaționale și financiare de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală;
 3. Existența spațiului temporal optim de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală.
- Alături de cele trei pre-condiții sine-qua-non, mai există trei pre-condiții de tip orizontal:
1. Comunicarea demersurilor de întreprins în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală;
 2. Transparența în deciziile coroborate care constituie chiar actul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală;
 3. Susținerea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală de către toate mediile beneficiare.

Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală se realizează pe trei niveluri, și anume:

Monitorizarea generală realizată de către instituția care generează procesul de planificare (de obicei Consiliul Local);

Monitorizarea sectorială realizată de către persoanele desemnate ca lideri de grup tematic sau un serviciu specializat (cu competențe în respectivul domeniu) din cadrul primăriei;

Monitorizarea la nivel de proiecte de dezvoltare realizată de către coordonatorii echipelor de implementare a proiectelor desemnați la nivelul comunității

Monitorizarea unei strategii are caracter periodic și obligatoriu și presupune întocmirea de rapoarte periodice privind gradul de îndeplinire al obiectivelor generale și specifice.

Monitorizarea procesului de planificare strategică poate fi făcută în perioada de implementare a strategiei de dezvoltare (monitorizare imediată), la sfârșitul acesteia (monitorizare finală) sau după perioada propusă pentru implementarea planului de acțiuni (monitorizare ex-post), cu scopul de a ajuta la o mai bună direcționare a implementării strategiei de dezvoltare. Rezultatele monitorizării se aduc la cunoștință inițiatorului procesului de planificare, în vederea definirii altor direcții de acțiune, măsuri sau acțiuni ce vor face obiectul unei noi strategii.

În ceea ce privește evaluarea nevoilor, pe măsură ce desfășurăm o monitorizare a acestora apare necesitatea să acționăm prin modificarea programului. Obținem până la urmă un ciclu iterativ planificare-evaluare. În prima fază, cea de planificare, vorbim despre formularea unei probleme, conceptualizarea alternativelor, detalierea posibilelor cursuri ale acțiunii și a implicațiilor lor, evaluarea alternativelor și selectarea celei mai bune și de implementarea alternativei alese. A doua fază se referă la formularea obiectivelor, scopurilor și ipotezelor programului, conceptualizarea și operaționalizarea componentelor principale ale evaluării:

- programul/participanții/condițiile și măsurătorile/designul evaluării/detalierea modului în care vor fi coordonate aceste componente/analiza informației / utilizarea rezultatelor.

Se propune realizarea programelor operaționale, precum și a planurilor de acțiune pe baza evaluării nevoilor existente în fiecare domeniu. Adoptarea programului se va face doar după efectuarea unei analize ex-ante, care poate duce la revizuirea programului. La acest nivel se impune efectuarea unor analize de gradul de realism a programului și a obiectivelor lui, analize cost-beneficiu sau cost eficiență (după caz). După implementarea programului se va realiza monitorizarea acestuia, pe baza unui set de indicatori specifici fiecărui program. Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele programului. Pe baza acestei evaluări se pot impune modificări ale programului și implementarea acestor modificări. La încheierea programului sau a unui ciclu al programului se va efectua o evaluare sumativă (orientată spre performanța programului, valoarea sa pentru societate), care să ne spună în ce măsură programul poate sau trebuie să fie continuat.

8.2 Indicatori de evaluare

Un program poate fi evaluat atunci când:

- └ Scopurile și obiectivele programului, cele mai importante efecte secundare care ar putea să apară, informațiile necesare pentru evaluare sunt bine definite;
- └ Scopurile și obiectivele programului sunt plauzibile;
- └ Informațiile necesare pot fi obținute;
- └ Beneficiarii evaluării au ajuns asupra unui acord asupra modului în care vor fi utilizate rezultatele acesteia. Modul în care se desfășoară o evaluare diferă de la program la program.

Etapele generale ale unei evaluări pot fi:

1. Clarificarea obiectului evaluării (programul)
2. Identificarea scopului evaluării și a beneficiarilor acesteia
3. Identificarea datelor necesare
4. Alegerea și aplicarea metodelor de culegere a datelor
5. Analiza datelor
6. Prezentarea rezultatelor. Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate părțile implicate în program (beneficiarii programului, organizația care a implementat programul, partenerii și finanțatorii programului).

Avantajele acestei abordări sunt:

- └ Accent pe participanți;
- └ Gamă largă de beneficiari care participă;
- └ Scopul este învățarea

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program. Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului; dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit). Pot exista mai mulți indicatori pentru fiecare obiectiv și de aceea este foarte important ca indicatorii propuși să fie cu adevărat cele mai bune măsuri ale îndeplinirii obiectivelor.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA
2022-2025

Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei este:

- ▮ Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local.
- ▮ Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile.
- ▮ Succesul realizării Strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei Strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare respectând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional principalii actori ai implementării strategiei vor fi:
 - ▮ Administrația publică locală –Primarul, Consiliul Local, Primăria;
 - ▮ Agenții economici;
 - ▮ Investitorii;
 - ▮ Societatea civilă.

IX. Surse de informații

Legislație și strategii naționale consultate

Lista de legi și alte reglementări juridico-economice la care se raportează documentele de planificare strategică - în sensul obținerii beneficiilor vizate :

- Legea nr. 350/2001;
- Legea 315/2004 (care a abrogat Legea 151/1998);
- Legea nr. 500/2002; Legea nr. 108/2004;
- Legea nr. 84/2003; Legea nr. 672/2002;
- HG nr. 1179/2004; nr.1200/2004; nr. 1115/2004; nr. 68/2004;
- OG nr. 57/2019; nr. 63/1999; nr. 79/2003; nr. 92/2003;
- Strategia Națională în domeniul Eficienței Energetice (SNEE);
- Strategia Națională pentru Transport Durabil (SNTD) 2007-2030;
- Strategia Națională de Gestiune a Siturilor Contaminate;
- Strategia Națională de Management a riscului la inundații;
- Strategia Națională de Management al Deșeurilor;
- Master Planul pentru Turismul National al României 2007-2026;
- PNRR – pilonii de dezvoltare;
- Protocolul cadrului programatic instituțional 2021-2027;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) Orizonturi 2020-2030;
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030);

- STRATEGII DE DEZVOLTARE DURABILĂ – CJ VÂLCEA ;
 - Planurile de acțiune regionale ale regiunilor de dezvoltare din România;
 - Planul de Amenajare a Teritoriului Regional;
 - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean;
 - Ghid metodologic de elaborare a unei strategii de dezvoltare locală- proiectului Strateg Sud-Vest Oltenia - rezultatele proiectului “Strategii locale pentru oportunități globale și pentru un viitor european al comunităților locale din Sud-Vestul României: întărirea capacității de elaborare și implementare a strategiilor de dezvoltare socio-economică la nivel local în Regiunea Sud-Vest” Oltenia.
 - Planul pentru dezvoltare regională a regiunii sud-vest Oltenia - 2021-2027.
 - Ghid pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din APL-2018.
 - Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării durabile – economic, social și de mediu.
 - „Obiectivele Europa 2030”, www.ec.europa.eu
 - „Strategia Europa 2030” .
 - Performanța UE în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD).
 - Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin HG nr. 877/2018, a fost elaborată sub directa coordonare a Departamentului pentru dezvoltare durabilă, cu aportul Comitetului de redactare, Secretariatului general al guvernului, ministerelor și altor instituții publice centrale, autorităților locale, agențiilor de dezvoltare regională, forurilor academice și universitare, institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, asociațiilor patronale și sindicatelor, sectorului privat, organizațiilor neguvernamentale și altor formațiuni ale societății civile și a cetățenilor interesați.
 - „Recensământul Populației și al Locuințelor” din 2011, Institutul Național de Statistică, www.INSSE.ro
 - Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013 – 2020 -2030” ;
 - Strategia Regională pentru dezvoltarea durabilă a regiunii Sud -Vest – 2021-2027;
- OUG nr. 88/2020 din 27 mai 2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea
- unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021 - 2027, destinat finanțării prin

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MĂLDĂREȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA

2022-2025

Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 - 2020 (POAT 2014 - 2020) și Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020 (POIM)

- Ghica Constantin, Infrastructura teritoriala si dezvoltare urbana, Ed. Uranus, București, 2004
- Manual de simplificări. 80 măsuri de simplificare în politica de coeziune 2021-2027;
- Informații de pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale si Administrației Publice: www.mdr.ro
- Informații de pe site-ul Ministerului Agriculturii si Dezvoltării Rurale : www.madr.ro
- Alte materiale puse la dispoziție de către UAT Măldărești

NOTA CONSULTANTULUI

Dezvoltarea comunei nu reprezintă o sarcină doar pentru autoritatea publică locală ci ține și de implicarea activă a comunității. Autoritatea locală trebuie să își asume rolul de coordonator al procesului de transformare, eliminând riscurile și fructificând oportunitățile. Implementarea Strategiei se va derula pe etape care vor fi organizate în funcție de resursele existente la momentul respectiv și de prioritățile locale. Validarea Strategiei se realizează prin participarea cetățenilor la deciziile administrative, aceasta având un caracter continuu.

Având în vedere că în perioada curentă, precum sunt în curs de elaborare și/sau de aprobare diferite Strategii sectoriale/regionale, atât la nivelul României, cât și la Directoratele Generale de la Bruxelles, recomandăm actualizarea semestrială a prezentului document strategic pentru asigurarea intercorelării cu toate documentele programatice.

Ca prim demers după aprobarea prezentei Strategii recomandăm realizarea de către Primăria Măldărești de focus grupuri cu principalii stakeholderi pe zona economiei sociale, zona ocupațională și zona serviciilor de sănătate pentru identificarea unor nevoi / validarea ideilor de proiecte menționate în prezentul document, care să se concretizeze în aplicații de finanțare.

***Mulțumim pentru implicare și suport personalului desemnat din cadrul Primăriei
Măldărești și Domnului Primar***